

Biten av choklad i nytt bolag

NYHETER. Werner Sundberg i det nystartade företaget Chokladbiten frestar med handgjorda chokladpraliner. Tillsammans med kollegan **Dan Förström** har han bland annat tagit fram en speciell pepparkakspralin så här inför jul. SIDORNA 18-19

Åland får en ny röst i Helsingfors

NYHETER. Ytterligare en tjänsteman vid Justitieministeriet i Helsingfors ska arbeta med åländska frågor. 70.000 euro har regeringen anslagit i nästa års budget för en förstärkning vid ministeriet i ärenden som rör Åland.

– Det betyder att koordineringen Åland-Finland blir bättre, säger Ålandsministern **Astrid Thors**, som kunde berätta om beslutet i fredags vid ett möte med lantrådet **Viveka Eriksson**.

– Det här beslutet är jättebra. Jag är väldigt glad över det, säger Viveka Eriksson.

Tidigare har **Sten Palmgren** haft ansvaret för de åländska frågorna vid Justitieministeriet vid sidan av en mängd andra uppdrag. Nu ska en person speciellt inrikta sig på ärenden med åländsk anknytning.

SIDAN 3

Ny tjänst i huvudstaden.

Lantrådet Viveka Eriksson glädjer sig över att Åland förstärks med ytterligare en person vid Justitieministeriet i Helsingfors. Arkivfoto: JONAS EDSVİK

Wu Zhi Chang botar på kinavis

NYHETER. Från och med i dag är det möjligt för ålänningar att pröva på att få diverse krämpor åtgärdade med hjälp av traditionell kinesisk medicin.

Wu Zhi Chang är läkare och har en femårig universitetsutbildning bakom sig. Nu öppnar han mottagning mitt i Mariehamn.

Han ger behandlingar i tuina-massage, som utförs med fingrar, händer och knogar, akupunktur, koppning, öronbehandling – som uppges vara speciellt bra vid rökavvänjning – samt kinesisk skalpmassage och kinesisk fotmassage.

SIDAN 10

Gammalt kött slängs direkt

NYHETER. Åländska kunder behöver inte vara rädda för att gammalt kött paketeras om, som man gjort vid ICA-butiker i Sverige, säger Kantarellens butikschef **Kaj Björkvall**. Köttfus-

ket avslöjades i ett uppmärksammat inslag i SVT:s Uppdrag Granskning förra veckan. – Om datumet går ut åker köttet direkt i soporna, försäkrar Björkvall.

SIDAN 4

Blivande hockeyproffs på Islandia

SPORT. I fredags intog de allra yngsta hockeyjuniorerna Islandia. Det var nämligen dags för Mix Cup, en försök att skapa en årligt återkommande turnering för att väcka hockeyintresset bland de lite yngre ungdomarna.

Turneringen spelas under ett antal veckoslut under året. De delta-

gande spelarna är åländska pojkar och flickor födda mellan åren 1994 och 1999 och de delas in i fyra jämnstarka lag. Efter det gör de upp om den åtråvärda segern.

Nyan var på plats för att se om det fanns några blivande hockeyproffs på plan.

SIDAN 22

Bra byggare. Med vana och flinka fingrar bygger Andreas Papaioannou allt från hus till flygplan i lego. Erfarenhet leder till snabbhet och ett flygplan tar ungefär 45 minuter att plocka ihop för Andreas. – Bara bygg på, är hans råd till andra som vill bli kreativa med plastbitarna.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Skrotbyggge prisat i stor tävling

REPORTAGE. Cirka 1.100 unga byggmästare från Finland, Estland och Lettland deltog när postorderföretaget Hobby Hall arrangerade legotävling i höstas. En av dem var 11-åriga **Andreas Papaioannou** från Eckerö.

Hans bilskrot byggd i lego väckte arrangörernas uppmärksamhet och valdes ut som ett av de 51 täv-

lingsbidrag som visades upp på tävlingens hemsida.

– Det var kul att se sitt eget bidrag på nätet, där fanns många andra fina grejer. Till exempel hade en byggt en scen där det pågick en konsert, säger Andreas Papaioannou.

Själv har han själv byggt med lego i över tio år.

SIDAN 12

kulturen

8

Kulturhistorikern **Brian Magnusson** vet sanningen om skrönorna.

reportage

9

Kuratoren **Stefan Häger** börjar få fullt i brandkårmuseet i Hammarland Mörby.

folk

16-17

Mamma sålde julprydnader och **Malin Högström** bjöd ut loppisgrejer när det var julmarknad i Föglö.

sport

21

Mats Kavander tog köksvägen när han avgjorde för VÅSC:s innebandyherrar i helgen.

Jul-TILLFÄLLET

6,30

Vattna mig och styla mig

1,50

På vår 1,50-avdelning hittar du 480 olika varor

5,00

Hylltomte

15,50

5-delar knivset

34,30

Hackman

19,90

Täcke anddun/fjäder

från **6,00**

12,30

19,95

Årets julnyhet
Julpaketet som vattnar granen

4,50

Julförpackning
4 julpapper + 2 rullar
julband och 7 rosetter

18,30

Värme-
ljushållare

4,15

Gilleljus
gran & ängel

4,95

100% stearin
30-pack kronljus

6,00

Välkommen
skylt

16,00

Glöggset 9-delar

6,90

48,90

Resväskor
3-set

16,50

Ljuslyktor
3-set

**RÖSTA
PÅ
TILLFÄLLET'S
BÄSTA
JULKLAPP
VINN
ett
PRESENTKORT
på 50€
www.nordiska.ax**

TILLFÄLLET

-ett företag i Nordiska Tjänster AB

VI HAR ÖPPET NÄR DU ÄR LEDIG!

Vardagar 10-19 Lördag -Söndag 11-16

Tel. 17 570, fax 17 581. Vi finns i industriområdet vid Kalmsta Se även vår hemsida: www.nordiska.ax

Forte repareras i Tallinn.
Foto: LILLGAARD

Fyrkrock utreds i Sverige

För en vecka sedan krockade rederi Ab Lillgaards fartyg ms Forte med en fyr i Kvarken.

Orsaken till olyckan undersöks som bäst av Svenska sjöfartsmyndigheten och utredningen torde vara klar om några veckor.

Fartyget, som var i ballast, var på väg från Åbo till Kemi för att hämta last då fartyget i samband med en gir rammade en fyr. Både fartyget och fyren skadades. Fartyget fick plåtskador på skrovet och fick åka till Umeå för besiktning och kontroll.

– Fyren skadades också, men inte så pass att det stör fyrens funktion, säger rederiets vd **Anders Nordlund**.

I Umeå reparerades skadan provisoriskt och är nu på väg till varv i Tallinn för permanent reparation. Missödet lär kosta rederiet en slant.

– Förutom reparationskostnader blir det ju också fraktbortfall eftersom fartyget inte är i trafik.

Utredning

Svenska sjöfartsmyndigheten utreder olyckan och därför vill Anders Nordlund inte spekulera i och uttala sig om eventuella orsaker till den. Men han är nog med att påpeka att alkohol inte hade någon del i det inträffade.

– Inte heller några miljöskador uppstod i samband med olyckan.

Inga personer kom till skada vid sammanstötningen och om några veckor torde utredningen vara klar.

– Men redan i slutet av veckan räknar vi med att fartyget är i trafik igen.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Sverige förklarade lufttrumskränkning

■ Orsaken till att ett svenskt militärflygplan två gånger kränkte finskt luftrum för en dryg månad sedan var att färdplanerna ändrades mitt under flygningen, konstateras det i en utredning som Sverige har gett.

Enligt det svenska utrikesministeriet berodde kränkningen delvis också på ett mänskligt misstag.

Ett svenskt spaningsplan av typen Gulfstream var på en rutinflygning då det två gånger kom in i finskt luftrum söder om Åland den 30 oktober. Sverige bad samma kväll om ursäkt för händelsen.

Finlands utrikesministerium meddelar att de finländska myndigheterna anser att saken är slutbehandlad. (FNB)

Händelserik helg för Godby Shipping

Miranda träffades av jätteväg när nybygget Misida döptes

Godby Shippings ms Miranda träffades i går av en stor väg utanför Ushant i Engelska kanalen. Det var en brottsjö från Biscaya-bukten som nådde fartyget i sidan. Inga skador uppstod dock.

Nyheten om jättevägen nådde redarfamiljen Mikkola på väg hem från dopet i Hamburg av det senaste nybygget, ms Misida.

Nya Åland får tag i pensionerade redaren **Alpo Mikkola** i Hamburg när han väntar på flyget hem. Jättevägen som skulle ha träffat Miranda har han inte hört talas om. Han tar dock kontakt med fartyget.

– Det var absolut ingen fara med vägen. Jag har just talat med skepparen **Benny Petersson**, säger Mikkola. Miranda träffades från sidan, men ingen människa kom till skada och fartyget kan fortsätta sin färd hem utan avbrott.

Brottsjör

Miranda startade sin resa från Santander i Spanien till Fredrikshamn den 5 december. Ett dussintal personer finns ombord, varav ungefär hälften är ålänningar.

Jättevägen träffade fartyget utanför Ushant som ligger på spetsen av den franska västkusten, i Engelska kanalen, där hela Biscayabuktens vågor ligger på mot kusten.

– Biscaya är 2.000 meter djup och grundar upp fort. Det uppstår ibland väldiga brottsjör där när botten möter land. Den som är ovan ombord kan tycka att vågorna blir obehagliga, men stabilisatorerna var i användning och någon som helst fara uppstod inte.

Misida döptes

Under veckoslutet döptes nummer två av rederiets båda nyförvärv. Tidigare i höst har det nybyggda fartyget ms Misana ersatt ms Mistral.

Nu döptes det allra senaste tillskottet i flottan till Misida.

Alpo Mikkola var på fartygsdop i Hamburg när fick höra om Mirandas äventyr med jättevägen.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Klarade jätteväg. Miranda klarade bra av en jätteväg som slog emot fartygets sida i Engelska kanalen. Ingen ombord skadades och fartyget kunde fortsätta sin färd upp mot Östersjön.
Foto: GODBY SHIPPING

Hon kommer i trafik den 21 december och ersätter då ms Miranda.

Gudmor åt Misida var **Stina Törnroth** från Brändö Tors-holma.

– Vi har anställt 48 personer åt de båda nya fartyget, säger Alpo Mikkola

Papperslast

Lasterna utgörs av papper, faner och andra skogsprodukter, styckegods, containers, trailers och andra roro-laster.

De båda nya fartygen är ro-rofartyg på 11.300 dwt. De har byggts på Sietas varv i Hamburg.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Nytt fartyg. Misana kom i trafik i höstas. Nu i helgen döptes systerfartyget Misida.
Foto: GODBY SHIPPING

Åland får fler till Justitieministeriet

Åland får ytterligare en man i Helsingfors. En tjänsteman vid Justitieministeriet ska speciellt handha frågor med åländsk anknytning. 70.000 euro extra finns i regeringens budget för nästa år.

– Jag är väldigt glad för detta, kommenterar lantrådet. Det visar en positiv inställning mot Åland.

Vid ett möte i fredags – dagen efter Självständighetsfirandet – träffade lantrådet **Viveka Eriksson** Ålandsministern **Astrid Thors** i Helsingfors.

Lantrådet informeras då om ett extra anslag till Justitieministeriet, 70.000 euro, som innebär att en ny tjänst tillsätts nästa år för att speci-

ellt handha åländska frågor.

– Det är mycket viktigt att tjänstemän i Helsingfors håller sig väl insatta i allt som rör Åland, säger Viveka Eriksson. Beslutet är jätteviktigt. Jag är väldigt glad det. Beslutet visar också en mer positiv inställning till Åland. Vi har varit lite bekymrade på sista tiden. Men det här är bara positivt.

Förstärkning

Rykten har nått Nya Åland som handlat om att Åland fått en tjänst i Bryssel. Riktigt så är det alltså inte. Det handlar i stället om denna nya tjänst vid Justitieministeriet.

– Det är jag som är ansvarig för denna förstärkning, säger ministern Astrid Thors till Nya Åland. Ytterligare en person ska arbeta vid Justitie-

ministeriet. Det blir ett bra sätt att koordinera frågorna och att sätta fart på ärenden som rör Åland. Ett samarbete i EU-frågor kan det också bli tal om. Allt hänger samman, även om detta bara är en liten bit på vägen.

Väl insatta

En person, **Sten Palmgren**, har i dagsläget hand om de åländska frågorna vid ministeriet. Detta gör han vid sidan av en mängd andra arbetsuppgifter. Den nya tjänsten innebär att en person specialiserar sig på det åländska.

Att denne tjänsteman vid Justitieministeriet kan förstärka Ålands röst i EU kan dock inte Viveka Eriksson hålla med om.

– Men det är bra att man vid

Bra förstärkning. Ytterligare en person ska arbeta med åländska frågor vid Justitieministeriet, meddelar Ålandsministern Astrid Thors.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

alla ministerier får ökad kunskap och blir väl insatta i våra frågor, som exempelvis sjöfarten, säger hon.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Inget malet köttfusk här

Det malda köttet är en färskvara – och åländska kunder behöver inte vara rädda för att gammalt kött paketeras om som i ICAs svenska stormarknader.

Det säger Kantarellens butiks-chef **Kaj Björkvall** med anledning av ett uppmärksammat inslag i Sveriges TVs Uppdrag Granskning.

Reportrarna lyckades, genom att i smyg märka förpackningar och filma i packningsutrymmen, visa att fyra av butikskedjan ICAs stormarknader paketerat om malet kött när förpackningarnas bäst före-datum gått ut.

När butikscheferna först konfronterades med bevisen försvarade de sig med att det måste vara något misstag och de vägrade erkänna att deras personal gjort fel.

Men när det visade sig att Uppdrag Granskningens påståenden stämde försökte ICAs ledning minimera skadorna genom att utlova en "kvalitetsutbildning" i samtliga ICA-butiker.

I en livlig chatt på ICA sajt har höga chefer bett om ursäkt och förklarat sig så gott de kan:

– Gammalt kött ska naturligtvis kasseras. Att dessa fyra butiker inte har gjort det är naturligtvis oacceptabelt, konstaterar **Lisbeth Kohls**, chef för kund och kvalitet.

Torrt på fötterna

Även om det rör sig om fyra svenska stormarknader så har Uppdrag Granskning många åländska tittare. Kaj Björkvall, butikschef på Kantarellen, hoppas att programmet inte skrämmar åländska konsumenter.

– Jag såg inte programmet, men jag såg reaktionerna.

– Min egen spontana reaktion var förstas att det inte är bra. Men jag kan bara svara för

Dagsfärskt. Larry Virtanen packar malet kött på Kantarellen. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

oss, och vi har hundra procent torrt på fötterna. Vi har en fin och fräsch köttfärs.

Framför allt packar Kantarellen inte sitt kött på samma sätt som ICAs Maxi-butiker.

ICAs stormarknader använder gaspackning där en viss andel koldioxid och syre förhindrar bakterietillväxten och får köttets röda färg att bevaras. Hållbarheten på en sådan köttförpackning kan vara en dryg vecka.

– Hos oss gäller packningsdagen plus en dag. Vi packar köttet vartefter och har väldigt litet svinn. Om datumet går ut åker köttet direkt i soporna, sä-

ger Kaj Björkvall.

Kantarellens packmaskin drar plasten ovanpå köttet, som ligger i en kyltunnel tills det åker in i maskinen.

Gott betyg

Hygienen i de åländska livsmedelsaffärerna är mycket god.

Den slutsatsen kom ÅHS miljöhälsovårdsenhet till för ett år sedan. ÅHS inspekterar regelbundet hur rent det är i butikerna och hur kalla frysar och kyldiskar är.

– Temperaturen i frysar och kyldiskar och även i varor som kommer till butikerna är i all-

mänhet bra. Och charkdiskarna är alltid fräscha, vi behöver aldrig säga till där, var inspektören **Christel Mattssons** kom-

mentar efter den senaste kontrollen.

PATRIK DAHLBLOM
redaktion@nyan.ax

Ny forskning om catch and release: Gäddan klarar kroken bra

För första gången forskar man nu i hur gäddor klarar av fiskemetoden catch and release.

Projektet pågår fram till nästa sommar men redan nu säger forskarna att fisken uppenbarligen inte tar skada av metoden.

Catch and release-metoden, det vill säga att först dra upp en fisk och sedan släppa den igen, blir allt vanligare överallt.

I och med det har det också diskuterats huruvida fisken tar skada av metoden eller inte och om den klarar av att äta normalt igen efter att ha fastnat på en krok. Det etiska bakom detta fiske har ifrågasatts utan att man egentligen har haft några vetenskapliga fakta att falla tillbaka på.

För att få svar på frågorna och förhoppningsvis slut på alla spekulationer har olika instanser på fastlandet ställt sig bakom ett omfattande forskningsprojekt. Själva forskningen leds av utbildningslinjen för fisk och miljö

vid Åbo yrkeshögskola i Airsto i Pargas.

Ingen stress

Resultatet av projektet kommer att vara klart i slutet av 2008 men redan nu väljer forskarna att publicera några av rönen.

– Ingenting tyder på att gäddorna skulle lida av catch and release-metoden, säger lektor **Raisa Kääriä** vid högskolan.

– De mager något i början men de äter normalt och vikten ökar snart igen.

Visar de tecken på psykisk stress?

– Nej. Fiskar brukar reagera på stress med andningsproblem och förändringar i färgen men vi har inte observerat något sådant, säger Kääriä.

Följer beteendet

Helt konkret går forskningen ut på att fånga gäddor med kastspö för att sedan i bassänger följa med deras beteende och hälsa.

Den första veckan efter fångsten ser man efter förändringar i beteendet som, till exempel, stresssymptom eller förminskad matlust och också på hur even-

tuella sår, som förorsakats av kroken, läks.

Efter det lyfts gäddan upp vertikalt med ett grepp i underkäken, det vill säga den utsätts för samma behandling som då den vägs på ett traditionellt sätt. Sedan följer ytterligare observationer då man noga kollar tecken på skador i ryggraden eller inälvorna.

Fiskarna märks

Efter sex veckor släpps friska gäddor ut i friheten i vattnen kring Airsto. Då är fiskarna märkta och forskarna hoppas på att, genom att erbjuda 18 euro i belöning, senare få information om de fenförsedda försökskaninernas fortsatta öden och utveckling.

Forskarnas uttalanden nu baserar sig på att man hittills följt med utvecklingen av ett 50-tal gäddor som nyligen nådde fas tre och alltså släpptes ut i havet igen.

– Vi skall undersöka ytterligare 150 gäddor innan vi drar några definitiva slutsatser, säger Raisa Kääriä.

TITTE TÖRNROTH-SARKKINEN
titte.tornroth@nyan.ax
tfn 528 452

På hugget. Ny forskning visar att gäddorna repar sig bra om de får komma i sjön igen efter att ha hamnat på kroken. Alla behöver inte, som gäddan på bilden, sluta sina dagar som tavla.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Gammal arvstvist i Europadomstol

■ Europadomstolen i Strasbourg har meddelat att de ska behandla en åländsk persons klagomål mot den finska staten.

Personen anser sig felaktigt behandlad vid en arvstvist med en bror. Tvisten kulminerade 1990 då jurister och polis, enligt mannens syn på saken, gick in i ett hus, ett dödsbo i Hammarland Mörby, och tog värdefulla saker därifrån.

Brodern avled senare, år 2000.

– Polisen ska skydda människor, men mot mig gjorde de tvärtom. De tog mina saker, säger han. Alla har vänt mig ryggen.

Klagomål har han tidigare riktat till polisen och Justitiekanslern. Ärenden har inte varit uppe i domstol.

Mannen har fått besked om att det slutgiltiga beslutet från Europadomstolen kan dröja ytterligare ett par tre år. (ka-f)

Buskörning på Bodaväg

■ En person misstänks för äventyrande av trafiksäkerheten efter att i Hammarland Boda framfört en bil i 104 km i timmen på en vägsträcka med 70 km i timmen som maximal hastighet. Brottet inträffade på lördagen.

På söndagen framfördes en personbil utan körkort. Den stoppades i Mariehamn. Föraren misstänks för olovlig körning.

En alkoholpåverkad bilist stoppades i Jomala på Öningebyvägen på söndagen. Föraren visade sig ha 1,41 promille alkohol i utandningsluften. (ka-f)

Åland fick sin tionde GRM-revisor

■ Ålands handelskammars revisionsutskott har den 29 november 2007 godkänt **Jan Kangashakas** GRM-ansökan på basis av godkänd GRM-examen, meddelas nu pressen.

Centralhandelskammarens revisionsnämnd arrangerade skrivningen i Helsingfors i september och resultaten meddelades till Ålands handelskammars revisionsutskott den 26 november. Jan Kangashaka är verksam som vd vid Ålands företagsbyrå och blir den tionde registrerade GRM-revisorn på Åland. (ka-f)

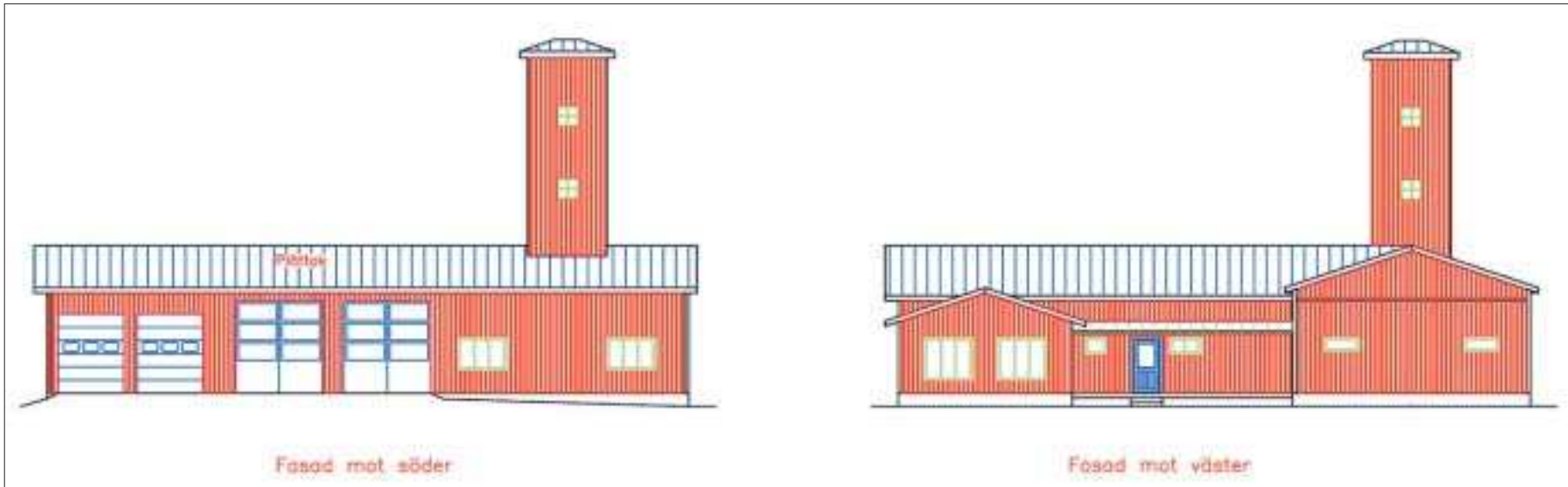
Nyan rättar

■ Den vänortskedja som nämns i en notis i Nya Åland nyligen gällde Mariehamns vänorter.

De flesta åländska landskommuner tillhör en egen vänortskedja, Arsuk på Grönland, Eidi på Färöarna, Herning i Danmark, Holmestrand i Norge, Husby i Sydslesvig, Kangasala i Finland, Siglufjord i Island och Vänersborg i Sverige. Detta hälsar **Sigbritt Finne**, tidigare i styrelsen för Föreningen Norden. (ka-f)

Saltvik bygger för flera miljoner

Ikväll debatterar fullmäktige budgetförslaget för 2008

En av investeringarna. Utbyggnad av branddepån i Rangsby finns med som en av investeringsposterna i budgetförslaget för Saltviks kommun 2008. Med i planerna finns även en ny släckningsbil till Östra Saltviks FBK. Ritningarna visar fasaderna mot söder, längst till vänster, och mot väster. Ritning: ALANDIA CONTRACTOR AB

Flera stora investeringar, som servicebostäder, avlopp, vägar och brandstation.

Bland annat det finns i Saltviks kommunstyrelsens förslag till budget 2008, som visar ett litet över-skott och högre årsbidrag men samtidigt större lånebördor.

I budgetförslaget för Saltviks kommun 2008 kan man läsa att Saltvik i dag har en tillfredsställande ekonomi. Man måste dock satsa ännu mer på en långsiktigt planering och hitta en ekonomisk balans för att anpassa sig till det nya landskapsandelssystemet.

”Införandet av det nya landskapsandelssystemet år 2008

stärker kommunens årsbidrag. Saltviks kommun ska dock framöver stå för en betydligt större del av sina framtida kostnader för investeringar i anläggningar, vilket betyder att det måste finnas ett ökat utrymme för egenfinansiering av kommande investeringar och ett ökat utrymme för avskrivningar.”

Satsar på äldre

För den kommande perioden, 2008-2010, ingår investeringar för totalt cirka 3,5 miljoner euro.

Bland annat finns den sedan länge planerade nybyggnaden av servicebostäder med som största post, på totalt en miljon euro, varav 100.000 euro finns med i förslaget för 2008.

Någon projektering har dock ännu inte gjorts, så siffrorna är väldigt preliminära.

Stor, och väntad, investering är även om- och tillbyggnaden av Sunnanberg vårdhem, totalt 922.000 euro under den kommande treårsperioden. Landskapsandelar erhålls inte, så bygget ska finansieras med egna medel och lån.

Nya tag med avlopp

Utbyggnaden av avloppsnetet, totalt cirka 438.000 euro, finns också med i planen. Det var tänkt att sträckan Kavelbro-Rangsby skulle ha byggts i år, och fanns med i budgeten 2007, men eftersom kommunen inte haft någon avloppsplan flyttas bygget nu fram till år 2008. Totalt kostar den

Fakta/Nyckeltal i budgetförslaget

- Invånarantal 2008: 1.740.
- Skattesats: 16,75 procent.
- Skatteinkomster: 2.403 euro/invånare.
- Verksamhetsintäkter: 320 euro/invånare.
- Verksamhetskostnader: 3.935 euro/invånare.
- Årsbidrag (inkomster minus utgifter): 320 euro/invånare.
- Lånestock 31 december: 1.082 euro/invånare. (ab)

sträckan cirka 63.000 euro.

Brandnämnden har stora investeringar på sitt bord det kommande året, både i tillbyggnaden av brandstationen i Rangsby, totalt 85.300 euro, men även genom en ny släckningsbil till Östra Saltviks FBK, som beräknas kosta 80.000 euro.

Styrelsens budgetförslag för

2008 visar ett plus på 29.265 euro, jämfört med ett minus på 178.000 euro i budgeten för 2007.

Budgetförslaget diskuteras av kommunfullmäktige ikväll, måndag den 10 december.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Lärare blir Akava-bas

Läraren Sune Alén byter position i den fackliga världen. Han lämnar ordförandeskapet i Ålands lärarförening och blir i stället ordförande för Akava-Åland.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Läraren Sune Alén tar över som ny ordförande för Akava-Åland som har rätt att förhandla om och ingå avtal.

Akava-Åland är en förhandlingsorganisation med ett flertal medlemsföreningar för akademiskt utbildade. Den största medlemsföreningen är Ålands lärarförening med cirka 430 medlemmar. Bland övriga medlemsföreningar finns Ålands barnträdgårdslärare, Ålands socialarbetare, Ålands psykologförening och Ålands lokalavdelning av Finlands läkarförbund.

Se helheten

Efter årsskiftet tar läraren Sune Alén över som ordförande efter **Pekka Erämetsä**.

Alén, som är lärare i religion och geografi vid Övernäs högstadieskola, var tidigare ordförande för Ålands lärarförening – en post som han lämnade i höstas. Den stora skillnaden för honom personligen blir att han nu ska se till helheten för medlemsföreningarna i Akava-Åland och inte enbart till Ålands lärarförenings intressen.

– Men vi lärare har ändå under många år tänkt att vi borde flytta fram våra positioner lite och ta hand om ordförandeskapet i Akava-Åland som vi inte haft på många år, säger Alén.

Akava-Åland har en anställd organisationssekreterare och en kanslist – båda på deltid – och de tar självfallet hand om löpande ärenden och även om de detaljustyckningar av avtalen som görs under avtalsperiodens gång.

– Men det finns ändå i stort sett hur mycket som helst som man som ordförande kan sätta sig in och engagera sig i. Min ambition är att komma in ordentligt i arbetet och att delta aktivt. Jag ska lyssna på de olika föreningarnas önskemål och bevaka lagstiftnings- och avtalsfrågor, bland en hel del annat, säger han.

Aléns ambition är också att vässa Akava-Ålands profil – organisationen ska helt enkelt synas och höras mer. (hf)

Två krockade med rådjur

■ Under fredagen den 7 december inträffade två rådjurskollisioner i Jomala. En ägde rum i Möckelö och den andra i Dalkarby. Inga personskador uppstod. (ka-f)

Brand-kårister mötte makedonier

En grupp ungdomar från Makedonien har gästat Åland och lärt sig allt som är värt att veta om vårt brandförsvar. Speciellt den stora frivilligorganisationen fascinerade dem.

– Va? Gör ni allt detta utan ersättning, var en vanlig fråga.

Det är via Sveriges ungdomsbrandkårer som utbytet med ungdomar från andra håll kommit i gång. De åländska ungdomarna gick med i samarbetet i fjol.

Den stora mängden med frivilliga brandkårer är typiskt för Finland och Åland.

– I Sverige finns deltid-brandkårer, där får brandmännen betalt direkt när de rycker ut, berättar **Peter Mattsson**. När vi far till Sverige är vi frivilliga unga från Åland lika många som i hela Sverige.

”Hyperaktiva”

På Åland finns i dagsläget 18 frivilliga brandkårer med 750 frivilligt engagerade brandkårister. Ungdomsverksamhet hålls i tio kårer med sammanlagt 150 ungdomar i åldrar-

Sprayburk exploderar. Så här släcker ålänningar bränder på frivilligt vis. Från vänster Robin Mattson, Jomala, Carl-Johan Mattsson, Finström och Johan Jansson, Finström/Strandnäs, Annelies Huygue, Belgien, samt Temelkova Ivona, Andriana Nikalovsen, Milco Duli och Andrej Tapovski, alla från Makedonien samt Fredrik Sporre, Strandnäs och Peter Mattsson, Jomala.

na 9 och 17 år. De leds av 50 ungdomsledare.

– Att berätta om vårt ideella arbete är roligt, fortsätter Peter Mattsson. De är intresserade. Vi är många aktiva. Och en del av oss är ”hyperaktiva”.

Från torsdagen till lörd-

gen gästades Åland av de makedonska ungdomarna. De har också tillbringat kurstid i Sverige.

Undervisning sker förstås inte bara i själva organisationsformen, utan också rent praktiskt med olika övningar och demonstrationer på

Klintkajen i Mariehamn.

– Vi visar bland annat vad som händer när en sprayburk exploderar vid en brand i ett badrum.

I mars eller april reser några åländska ungdomar på svarsbesök till Makedonien och hjälper dem bygga upp

ett frivilligt brandförsvar.

Liknande kursutbyte ska småningom ske med Tunisien.

Text & foto:
KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

familjen

Dagens namn

JUDIT. JUTTA

Gratulerar 80 år

MARIANNE ELIASSON

Namn: Marianne Eliasson, f Johansson.

Född: den 12 december 1927 i Saltvik Kvarnbo.

Bor: i Mariehamn.

Yrke: pensionerad personalchef.

Familj: maken Thor-Alf Eliasson, barnen Torbjörn och Susanne med familjer i vilka ingår åtta barnbarn och tre barnbarnsbarn.

Födelsedagen: det blir ingen mottagning. Jubilaren firar endast med familjen, men om någon vill uppvakta får man gärna göra en inbetalning till Ålands musikinstitut, en stipendiefond för unga musikstudierande ÅAB 66100-3097987, eller till Odd Fellows bygghkonto (Maria Magdale-na) ÅAB 66100-2048890.

Marianne Eliasson har lämnat alla offentliga engagemang bakom sig och menar att var sak har sin tid i livet.

– Jag har aldrig sett tillbaka och saknat något som jag lämnat, konstaterar hon. Jag

trivdes jättebra med mitt arbete, men jag har inte längtat tillbaka en enda dag sedan jag fick pension.

Sitt liv delar hon i tre viktiga perioder, när hon som ung bildade familj och skötte om sina barn hemma, sedan yrkeslivet då hon arbetade på Ålandsbanken i 22 år och som dess personalchef de sista elva åren – och nu pensionärsåren som hittills varit synnerligen aktiva och engagerande.

– Jag har slutat med alla uppdrag och det känns skönt, men jag har tyckt om att vara med och påverka, konstaterar hon.

Hennes samhällsintresse har alltid varit livligt och under lång tid var hon politiskt engagerad i Mariehamn. Marianne Eliasson tillhörde stadsfullmäktige i mer än tjugio år och hon har engagerat sig särskilt för äldreården i staden, bland annat som ordförande i Trobergshemmets styrelse.

Vad gör du nu som pigg pensionär utan sammantråden och politik?

– Jag har aldrig långtråkigt, säger hon glatt. Jag har stor familj och hos oss är det alltid öppet hus, jag hjälper barn och barnbarn och de hjälper mig.

Så har hon sina klippböcker, hon samlar och organiserar gamla bilder, fotografier och urklipp. Det tar mycket tid och är ett av hennes stora intressen. Sång och musik är ett annat viktigt intresse som följt hennes genom livet.

Sommarstället har makarna Eliasson i hennes barndomsby Kvarnbo och där har de genom åren tillbringat mycket av sin fritid.

enliga förhandlingar, prisutdelning, servering, lotteri. Alla medlemmar hjärtligt välkomna!

■ ■ ■ Lemlands Hem och Skola: Luciafest tillsammans med Lemlands grundskolas lucia och hennes följe på ungdomslokalen Valborg måndag 17.12 kl 18.30. Servering av glögg och pepparkaka.

■ ■ ■ Röda korsgården: Seniorbingo måndag 10.12 kl. 14.00.

■ ■ ■ Vårt Hjärta/Hjärtebarnen: Pysselkväll för hela för hela familjen tisdag 11.12 kl 18.00 i HandiCampen. Pysslet förberett så att material finns till alla. Varmt välkomna till en kul kväll, även nya familjer!

■ ■ ■ Zhineng qigong: Vecka 50 är tisdagsträningen flyttad till måndag 10.12. I övrigt samma tid och plats.

■ ■ ■ Ålands marthadistrikt: Föredrag av Vivi-Ann Sjögren om husmanskost med lokalt producerade råvaror, i ett globalt perspektiv, tisdag 11.12 kl. 18.00 i Hotell- och restaurangskolan. Allmänheten välkommen.

■ ■ ■ Östra laget Finström: Missionsauktion i Breidablicks serveringssal tisdag 11.12 kl 19.30. Vi upplever givandets och tagandets glädje och gemenskap.

■ ■ ■ Östra Saltviks marthaförening: Julmånadsmöte tisdag 11.12 kl. 19.00 i Mariagården. Stadgeändringar, självständigheten 90 år och lite Linné. Tag familjen med så åter vi och firar tillsammans.

Eckerölinjen köper museum

Eckerölinjen har köpt gamla Albert Engström-museet i Grisslehamn av Norrtälje kommun. Men det är inte själva museet man är ute efter, utan marken som omger byggnaden.

I fjol flyttade Albert Engströmsällskapet sin museiverksamhet från det sekelgamla huset i hamnen till gården August-berg, där konstnären bodde många år. Sedan dess har huset stått tomt och när kommunen för en tid sedan meddelade att huset var till salu, anmälde Eckerölinjen genast sitt intresse.

– Det ingår i vår strategi att äga närområdet för att ha möjlighet att expandera, säger Eckerölinjens ekonomidirektör Jan Haglund.

Avsikten med förvärvet är att bygga ut parkeringsområdet.

– Vi behövde mer svängrum för bussarna, det är väldigt trångt som det ser ut i dag. Vi har många bussar som kör här varje dag och för att underlätta för passagerarna att hitta rätt buss, behöver vi omstrukturera för våra anslutningsbussar, säger Krister Karlsson, rederiets hamnchef i Grisslehamn.

Enligt kontraktet kommer

huset inte att rivas, utan får stå kvar mer eller mindre orört. Vad som kommer att ske med huset är däremot ännu oklart.

– Här har varit både det ena och det andra under årens lopp. Först var det Hotell Havsbaden som drev hotell- och restaurangverksamhet i huset, sen har det varit café och pub och nu senast museum. Men vad det nu blir där återstår att se, säger Krister Karlsson.

Vid Eckerölinjen i Mariehamn skulle man gärna se cafédrift i huset.

– Vår tanke är att hyra ut det till någon företagare som är intresserad av att driva caféförelse där. Det ligger bra till, precis intill hamnterminalen, säger Jan Haglund.

Dyr affär

Eckerölinjen får tillträde till marken och fastigheten i mitten av januari och då sätter man också igång med byggan-det.

Marken man förvärvat omfattar drygt 2.000 kvadratmeter och affären kostade rederiet 1,2 miljoner svenska kronor.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Café i museet. "Kräfter kräva dessa drycker" skanderade Albert Engström i protest mot hotet om alkoholförbud 1922. Nu ser det ut som det blir kaffe i kopporna i det gamla museet över den svenska konstnären.

Foto: JENS FINNÄS

Kom ihåg

■ ■ ■ Folkhälsan: Stavgång på måndagar kl 10.00 vid huvudingången till Folkhälsans allaktivitetshus. Tag med egna stavar om du har, annars finns det att låna! Det kostar ingenting. Välkomna i stadiga skor!

■ ■ ■ Folkhälsan i Mariehamn: Uthyses: resesångar, matstolar, Spina-bac-kudden för dej med sjuk rygg. Ring kansliet, tel 14 777, må-tö kl. 09-14 eller maila folkhalsan@mariehamn.hotmail.com.

■ ■ ■ Hälsofrämjandet på Åland: Hälsofrämjandets medlemmar välkomna på julmiddag tisdag 18.12 kl 19.00 på Soltuna. Buss från bussplan kl 18.00. Tag gärna med vänner och bekanta. Anmälan senast 10.12 till Regina 22 185/040 594 3206 eller Maggie 43 606/0457 072 3806.

■ ■ ■ Idrottsföreningen Kamraterna r.f Mariehamn: Årsmöte onsdag 12.12 kl 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet. Stadge-

Flickan Elin föddes den 29 november – på sina föräldrars förlovningsdag – klockan 12.00. Hon var 48 cm lång och vägde 3.110 gram. Pappa heter David Mattsson och mamma är Susanna Koskinen. Familjen bor på Barrvägen i Godby. Hemma har de en stolt "storebror", hunden Hugo. Foto: PRIVAT

OBS! Det händer

MÅNDAG 10.12 AUKTION

■ ■ ■ Finström Mikaelsgården kl 19.00. Missionsauktion.

NÖJE

■ ■ ■ Arkipelag nattklubben kl 22.00. Bar dj.

■ ■ ■ Parks bar kl 22.00. Blandad musik från baren.

ÖPPET HUS

■ ■ ■ Medis Styrmansg. 1 kl 18.00-22.00.

□ Kl 18-20. Träffa tomten, dansa ringlekar, pysselhörna för barn. rösta på den roligaste julgranen. Bordduksutställning.

□ Kl 20-22. Uppesittarkväll

för vuxna, nåtova ett äppel, prova på luffarslörd, vik en klassisk flätstjärna.

TISDAG 11.12 AUKTION

■ ■ ■ Finström Breidablick kl 19.30. Missionsauktion.

BLODGIVNING

■ ■ ■ Röda Korsgården kl 12.00-18.00. Blodgivning.

FÖREDRAG

■ ■ ■ Ålands hotell- och restaurangskola kl 18.00.

Vivi-Ann Sjögren talar om husmanskost med lokalt producerade råvaror, i ett globalt perspektiv.

JULBASAR

■ ■ ■ Ålands sjöfartsmuseum kl 18.00-21.00. Medverkande Margareta Svensson, arbeten i fiskskinn, Jouni Lahdenperä, sjömansarbeten, Peter Lindberg, smycken i trä, Bert Johansson, smide, Peders Apalgård, åländsk glögg, Kobba Klintars vänner, Finlands fyrsällskap. Försäljning och servering. Vinnaren i tävlingen om den finaste pepparkaksfyren koras.

JULKONSERT

■ ■ ■ Lemlands kyrka kl 19.30. Triolen. Lemlandsflickorna medverkar.

NÖJE

■ ■ ■ Arkipelag nattklub-

ben kl 22.00. Bar dj.

■ ■ ■ Parks bar kl 22.00. Blandad musik från baren.

JUST NU

LOPPMARKNAD

■ ■ ■ Cirkeln/Emmaus loppmarknad, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördagar 11-14.

■ ■ ■ Emmaus byggretur, Skogshyddsvägen 7. Öppet måndag-fredag kl 8-16.

■ ■ ■ Antikvariat Pierre, Köpmansgatan 11. Öppet måndag-fredag kl 10-17 (torsdagar till 19), lördag 11-14.

■ ■ ■ Möbelreturen/Kata-pult, Skogshyddsvägen 7. Öppet tisdag-fredag kl 9-16.

En välvillig
julhälsning:
Julkortet med det
Röda Korset

Williams buss köpte nytt för 290.000 euro

De kör miljövänligare och säkrare

Den kostar tio gånger mer än en personbil, tar mer än tio gånger så många passagerare men släpper ut nästan mindre än hälften så mycket koldioxid som en miljöbil, per passagerare.

Williams buss nyförvärv är både miljövänligare och säkrare än de äldre bussarna.

Det är en Scania med en egen utvecklad Omni Express-kaross som Williams buss enhetschef **Geir Lundberg** visar upp tillsammans med chauffören **Hasse Nyman** på onsdagen.

Framifrån ser den ut som en insekt med antenspröt, med sina långt utstickande yttre backspeglar. Det som skiljer den här bussen från de andra bredvid vid bussgaraget i Jomala, är till det yttre också de mindre fönstren.

Förstärkt

– Den har en förstärkt kaross som skyddar mera vid en eventuell rundslagning, säger Geir Lundberg.

Förstärkningen i karossen sätter sina spår ända in i mittgången, som är lite smalare än vanligt. En viktig detalj är förstärkt att samtliga sittplatser har trepunktsbälten, som är betydligt bättre än de midjebälten som idag är vanliga i bussarna.

Också körmässigt finns en del nytt säkerhetstänkande.

– Jag kan inte köra iväg från en hållplats innan dörrarna är stängda. Först därefter går det att köra, säger Hasse Nyman.

Inga fler passagerare hängande halvägs ut genom dörrarna när bussen drar i väg alltså. Om man får skoja till det.

Lättkörd

Till säkerheten hör också förarplatsen, som Hasse Nyman upplever som förarvänlig.

– Den känns väldigt lättkörd, till exempel pedalerna är lika små som i en personbil.

Växellådan är 12-stegad och halvautomatisk. Kopplingspedalen behöver bara användas vid start och stopp, annars växlar den själv.

Färdskrivaren skriver på ett personligt chipkort som varje chaufför har och som håller koll på att man kör enligt vilo-

Säkrare jätte. Williams buss nyförvärv har en starkare kaross än tidigare bussar. Chauffören Hasse Nyman och enhetschef Geir Lundberg är nöjda. Bolaget förnyar sin flotta på 12 bussar med ett nyförvärv per år. De två äldsta bussarna är nu från 1998.

reglerna bland annat.

Den nya Scania-bussen tar 55 passagerare och är 14 meter lång, näst störst i Williams buss flotta. Boogieaxeln bak styr med i kurvorna vilket medger en mindre svängradie.

– Den går både i linjetrafik här hemma och på långresor, säger Geir Lundberg.

Till utrustningen hör förstärkt komfortgrejer som platt-tv-skärmar, dvd-spelare, toalett, kylskåp, 220 volts eluttag med mera.

Partikelfilter

Men det miljövänligare då? Motorn är Scantias 6-cylindriga diesel på 420 hästkrafter.

– Den har partikelfilter och går rätt snällt, 32 liter per 100 kilometer, när den är inkörd, säger Geir Lundberg.

Partikelfilter, som tar bort nästan alla sotpartiklar, är inte vanliga på bussar i dag. Inte ens alla personbilar som säljs nya i Finland har partikelfilter, eftersom regeringen i Helsingfors underlåtit att bestämma om det eller att ge någon motor, typ partikelfilterrabatten som ges i Sverige.

Förarvänlig. Den nya Scania är mer lättkörd än tidigare bussar. Hasse Nyman är mycket nöjd med förarplatsen.

Med 55 passagerare ombord plus föraren, drar den nya bussen 0,57 liter bränsle per 100 kilometer och person.

En miljöbil som Citroën C4 EGS diesel, som drar 4,5 liter per 100 kilometer, får motsvarande siffra per person till 0,9

liter. Då räknat med fyra passagerare ombord plus föraren.

Det är alltså miljövänligare att ta bussen också räknat till enbart bränsleförbrukningen, men då måste bussen vara mer än halvfull om man jämför med en miljöbil.

Koldioxidutsläppet är direkt relaterat till bränsleförbrukningen.

Text och foto: ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

Liberaler tänker i nya banor om familjedagvård

Familjedagvårdare borde kunna arbeta tillsammans i samma lokaliteter, tyckte deltagarna på Hammarlandsliberalernas höstmöte, som diskuterade föräldrarnas behov av barnomsorg för 1-3 åringar. Detta berättas i ett pressmeddelande.

– Tanken är bra, men lagstiftningen på Åland hänger inte med, och borde ändras för att göra detta möjligt, konstaterade **Sirpa Eriksson** från liberala lagtingsgruppen.

Förutom familjedagvård diskuterade höstmötet konsekvenserna av att kommunen efter årsskiftet blir fullvärdig medlem av Kommunalförbundet för Ålands miljöservice, MISE.

Diskussion fördes också om möjligheter till samarbete mellan Gullåsen och De gamlas hem, som eventuellt kunde hyra ut platser till Gullåsen. En ändring av stadgarna för De gamlas hem krävs i så fall.

Ytterligare diskuterades behovet av bostadsbyggande i kommunen och planerna vad gäller Öra.

Höstmötet hölls på Kattby Café. Ett tjugotal personer var närvarande. Från den liberala lagtingsgruppen deltog också **Gunnar Jansson**.

Håkan Jansson återvaldes till lokalavdelningens ordförande. Viceordförande blev **Tommy Saarinen** och sekreterare **Helena Husell-An-**

Håkan Jansson återvaldes som Hammarlandsliberalernas ordförande.

dersson. Medlemmar i styrelsen är **Karl-Johan Mattsson**, **Bernt Lundberg** och **Lukas Lundström.** (ka-f)

■ **Politics magisterexamen** har inom ekonomiskstatsvetenskapliga fakulteten vid Åbo akademi avlagts av **Robert Sundström**, Mariehamn. Diplomingenjörsexamen har inom tekniska fakulteten avlagts av **Kristoffer Osowski**, Mariehamn.

JICKENS JULKALENDER

Lucka 8. Julskinka: 73, 572.

Övriga: 516, 528, 1094, 1106, 1155, 1398, 1828, 2019, 2512, 2822, 2980, 3587, 3749, 3776. Toppvinst: 4368.

Lucka 9. Julskinka: 646, 4314.

Övriga: 570, 610, 1570, 1604, 1666, 1672, 1754, 2128, 2164, 2442, 2563, 3001, 4085, 4388. Toppvinst: 4261.

Lucka 10. Julskinka: 534, 1883.

Övriga: 155, 184, 726, 1096, 1246, 1269, 1392, 1803, 2218, 3097, 3249, 3546, 3772, 3849. Toppvinst: 3049.

Messa Nyan!
0457-323 4444

Kvinna skadad när bil voltade

■ På söndagseftermiddagen skadades en kvinna när hon tappade kontrollen över sitt fordon vid Bruksvik, nära det gamla slakteriet i Saltvik Haraldsby.

Bilen kanade av vägen och for i diket. Den voltade runt, men landade till slut med rätt sida uppåt. Polis och Finströms FBK kom till platsen. Kvinnan satt fastklämd och till slut måste bilen skäras upp för att hon skulle komma loss.

Hon fördes i ambulans till Ålands centralsjukhus, men väl där konstaterades det att skadorna var lindriga och hon fick komma hem efter omplåstring.

Det rädde blixthalka på vägen vid tidpunkten för olyckan.

Kvinnan var ensam i bilen med undantag av en hund. (ka-f)

Nyan rättar

De korrekta namnen är Ålands norra skärgårdsförsamling respektive Ålands södra skärgårdsförsamling. Orden hade på ett par ställen blivit omsvängda i fredagens artikel.

Telefonkatalog på nätet
www.nyan.ax

SPELA BINGO med lyckotavla

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla TORSD. kl. 19

- 5 raders BINGO
- Läckotavla, vinst 34€ - 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

En marimekko® "klapp" från KVB textil måste alla få i år!

Kom in, kom in, det finns något för var och en!

KVB textil
Torgg. 5, tel. 19 386

Jan Kronholm

Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Döden som underhållning i form av deckare är något ganska attraktivt men den normala döden är inte så attraktiv.

AUGUSTPRISTAGAREN CARL-HENNING WIJCKMARK.

Sanningen om skrönorna

Om hur de nordiska nybyggarna förde med sig sagor och skrönor till det nya hemlandet Amerika i slutet på 1800-talet och hur sagorna sedan fick inslag av och blandades med den nya miljön med indianer, pumor och andra främmande djur berättade den svensk-amerikanska kulturhistorikern Brian Magnusson för ett trettio-tal åhörare i lördags.

– Eftersom jag är amerikan tar jag av mig kavajen på en gång. Och armarna har jag kavlat upp färdigt, säger Brian Magnusson från Tacoma i delstaten Washington, men bosatt i Skåne sedan ett och ett halvt år.

Han har hållit en föreläsning i Jyväskylä och blev uppfångad av Ålands emigrantinstitut på vägen hem över Ålands hav.

– Min svenska är inte den bästa, så ni får säga till om ni inte förstår.

Det måste vara en varning som hänger kvar av gammal vana sedan den första tiden med det svenska språket, för den som klarar av att förklara att den vintriga hemtraktens fjäll ”sticker upp som vassa, snötäckta hjässor” behöver knapast oroa sig för den saken.

– Naturen var annorlunda än nordborna var vana vid. Träden var enorma, säger han och visar en diabil på ett träd som det skulle behövas en hel skolklass för att omringa. Minst.

– Amerikanska tandpetare brukar man visst lite skämtsamt kalla dem här i Norden.

Populärt emigrera

De skandinaviska emigranterna kom i stora skaror till Amerika under slutet av 1800-talet.

– I mitten på 1880-talet fanns det omkring 250 skandinaver i

Skydda barnen. Näcken fortsatte vara ett populärt inslag i de emigrerade nordiska mödrarnas skrämselpropaganda för att skydda barnen från det nya landet stora, farliga sjöar och vattendrag. Brian Magnusson är kulturhistoriker med rötter ”both here and over there”.

Tacoma. Vid sekelskiftet var de över 10.000.

Det var järnvägen som lockade nordborna till den amerikanska västkusten.

– Här och där kan man fortfarande se spår av nordisk byggkultur, faluröda gärdesgårdar och små stugor i finsk stil.

Avskräckande sagor

Förutom byggtilar och mycket annat tog man också med sig sina sagor till det nya landet.

Stora delar av de nordiska sagorna har i tiderna tjänat som berättelser avsedda att skydda

barnen genom att skrämma dem att hålla sig från farliga områden. Således skrämdes till exempel Näcken bort barnen från den farliga ån, Pomperipossa och skogsråtet hindrade barnen att frestas gå in i skogen på egen hand, trollen som bor i bergen avskräcker barnen från att dra ut på egna äventyr i bergen och Brunnsgubben höll barnen borta från den nödvändiga men livsfarliga brunnen.

– Mammorna fortsatte varna sina barn för till exempel Näcken. Det är kanske nåt man skrattar lite åt i dag, men man

ska minnas att kvinnorna ofta var ensamma med sina barn långa perioder medan männen arbetade i skogen eller någon annanstans långt hemifrån.

– Och än i dag finns det folk som hävdar att de då och då kan höra Näcken spela flöjt, alltid samma tragiska stycke.

Skrytiga sagor

I det nya landet fanns mycket man inte var bekant med sedan tidigare – förutom indianerna fanns det också pumor och många andra djur, träd och växter som man aldrig sett förut.

– Man började berätta nya historier om de främmande miljöerna, om indianerna och djuren som befolkade området. Många av sagorna har tydliga, nordiska inslag. De är gärna lite humoristiska eller, ännu hellre, lite skrytiga. De handlar ofta om en tapper man som klarar sig ur en kinkig situation tack vare sitt utmärkta, nordiska förnuft.

Föreläsningen ordnades av Ålands emigrantinstitut i samarbete med Ålands museum.

LINA ANTMAN
lina.antman@nyan.ax

Blå toner dominerar i Kristina Värnmans keramikproduktion. Drygt 40 bruksföremål är ett par veckor framöver utställda i Finströms bibliotek.

En keramisk utställning

kan man beundra i Finströms bibliotek fram till den 20 december.

Det är Kristina Värnman som visar upp drygt 40 alster i främst olika blå toner. Det är fråga om bruksföremål som till exempel blomkrukor, skålar, koppar och fat.

– Kristinas keramik är väldigt populär bland våra besökare, säger Fredrika Sundberg.

Keramiken är inte det enda biblioteket lockar med före jul. Ett annat dragplåster är julgranen som har dekorerats med inspiration från mumin-trollens värld.

I stället för att klä granen traditionellt har den smyckats med bland annat silverskedar, snäckor, glasprismor och pärlarmband. □

Sponsorer söks nu för ett jord-

och skogsbruksmuseum.

– Det börjar vara hög tid att också ge frågan om ett jord- och skogsbruksmuseum en tidsplan för konkretisering.

Det skriver styrelsen för intresseföreningen för Ålands jord- och skogsbruksmuseum.

Föreningen arbetar sedan en tid tillbaka för att få till stånd en stiftelse som kan driva ett framtida museum. Nu har man ungefär hälften av de 25.000 euro som krävs för att bilda stiftelsen, det är pengar som företag med anknytning till branschen är redo att ställa upp med.

På årsmötet i början av veckan beslöt man att fortsätta söka sponsorer så att stiftelsen och museet kan förverkligas.

– Även om det finns någon enskasta politiker som tydligt deklarerat att nu räcker det med museer på Åland har självklart eldsjälarna för ett jord- och skogsbruksmuseum en annan uppfattning, skriver styrelsen i pressmeddelandet och hänvisar till den stora betydelse som jord- och skogsbruket har haft för Åland och det åländska kulturarvet.

Man betonar också att det inte handlar om att ställa ut gamla redskap utan om att på ett levande sätt beskriva människan livssituation under olika epoker.

Föreningen har valt att försöka bilda en stiftelse för driften eftersom en stiftelse i dylika sammanhang har en bättre ekonomisk plattform och högre status än en ideell förening. □

Andligt, poetiskt, akademiskt

Litteratur

Ny bok

”Att byta hjärta i ett snöglopp. Tvivel och tillit i finlandssvensk dikt” redaktör Carina Nynäs, Fontana media, 304 sidor.

Jag önskar så att jag hade kunnat tycka om hela den här boken. Syftet är verkligen lovvärt.

Men jag och denna skrift

går inte så bra ihop. I stället för vackra och/eller lärorika lyriska upplevelser kryper irritationen i mig och gör det svårt att somna.

Obehindrat rör sig författaren med ordsvängar i stil med:

Vi sökte allt från agnostisk skygghet till radikalteologiska uppgörelser. Vi blundande varken för teodicéfärgad förtvivlan eller den genomtänkta förnekelsen.

Eller så här:

Poesin, ikonoklastisk eller bildomskapande, kan när den pekar bortom sig själv andas fram en ursprunglig betydelse där anden har tvinat i ordskal.

Är vi inte farligt nära att förolämpa läsaren här?

Gå på dikten

Den som inte gillar högtravande akademiskt språk kombinerat med ett lätt malligt tonläge gör alltså klokt i att undvika det 5 sidor långa förordet samt den 50 sidor långa eftertexten. Gå rakt på dikten i stället!

Visst. Man kan slå upp och lära sig och utveckla kunskaper

perna och ordförrådet. Men är det rätt läge när man vill läsa dikt? Om Gud?

Andlig dikt behöver inte vara svårbegripligt. Andlig dikt bör gå direkt in i hjärtat.

Från Åland

I denna antologi har alltså material om och kring det andliga livet insamlats under lång tid och omfattar finlandssvensk lyrik från början av 1900-talet fram till i dag.. Dikterna är, som det heter, både om, för, mot eller med Gud.

Det insamlade material innehöll först långt över 700 manuskriptssidor skrivna av 140 poeter. Det har bantats ner till 106 lyriker.

Sex åländska skrivare deltar; Karl-Erik Bergman, Kent Danielsson, Katarina Gäddnäs, Gunvor Javén, Valdemar Nyman och Runar Salminen. Katarina Gäddnäs kallas teologistuderande och både Gunvor Javén och Valdemar Nyman påstås ha Finström som hemort. Nåja, det var ju en tid sedan.Urvalet är gediget, men kan knappast kallas rykande fräscht.

Men det är klart, på 230 diktsidor finns många pärlor. Alla hittar något att tycka om.

Här gör jag ett par nya glädjande bekantskaper:

Sommarfrid

av Elma Finne ur ”Tillförsikt” 1973

Vita segel

*mot blått hav
Genomskinlig himmel
utan gräns
Salta vågor
skummande mot stranden
Vila på sanden
med slutna ögon
drömmande om
klarheten hos Gud
– Rena segel –
– Ren vit sand –*

eller

Middagspsalm

av Håkan Bäck ur ”Nåd på nära håll”, 1978

*Ännu är det några timmar kvar
att arbeta
ett och annat att göra.*

*Tack att jag inte är färdig
låt mig aldrig bli det.
Tack att det alltid finns någonting nytt
att lära känna
en oväntad ton hos rödhake-sångaren
en oupptäckt böjning på grässtrået
en ny trevlig sida hos den otrevliga människan
ett nytt djup i din bottenlösa nåd
en ny färg
en ny glimt
i ditt stora prisma
Gud.*

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Veckans boktips!

Julklappsrim

En bok till alla julstressade som av rimkrav känner sig pressade

4,35€

Astro 2008

Hanna Vennberg

Horoskop
Kärleksguide
Spådomstips

14,45€

LISCO

BOK & PAPPER

Skarpansvägen

Eldsjäl på brandmuseum. Stefan Häger är mycket nöjd över att Sundsbrandkårens gamla jeep hittat hem

Brandjeepen hittade hem igen

En trotjänare har hittat hem till Åland efter tre decennier på fastlandet.

Och Vaz-jeepen som Sunds brandkår använde från 1957 till 1976 skall få åldras med värdighet i brandkårmuseet i Hammarland Mörby, lovar kuratorn Stefan Häger.

Vazen är det senaste tillskottet i en maskinpark som växt så att museet utställningshallen snart är full.

– Det finns 3-4 brandbilar till där ute som vi skulle vilja ha hit. Sedan börjar det bli bra, säger Stefan Häger.

Han har jobbat hårt för att få hit Vaz-jeepen efter att han fick veta att den var till salu i våras.

När den gjort sitt i Sund 1976 köptes den av en privatperson i Lemland för 1000 mark – cirka 160 euro – och sedan såldes den vidare till riket.

Där köptes och såldes den tydligen flera gånger, med ägare i Villmanstrand, Kuopio och Uleåborg. De sista ägarna var två privatpersoner som möjligen tänkte renovera den. Men det blev aldrig av, och när bilen kom ut på marknaden drog Stefan Häger igång en kampanj för att få den hem till Åland.

Stor samling. Brandkårmuseet har en imponerande maskinpark. Längst fram syns den ryska jeepens dragkärra.

Insamlingen gav 6.500 euro. Sunds frivilliga brandkår bidrog med de 300 euro som saknades, och Transmar fraktade hem jeepen gratis.

Får originalfärg

Registerboken och nummerplåtarna finns kvar, men längs vägen har jeepen målats grön så den första åtgärden blir att slipa och måla den ståndsmässigt röd. Originalfärgen syns när man öppnar luckorna på flaket.

I museet har jeepen återförenats med sin gamla dragkärra som har stått i ett uthus i Sund tills nu.

– Det har gått 30 år sedan den senast var påkopplad. Det är jättekäfft.

Kapelltyget som ligger på flaket är så slitet att det inte går att spanna upp just nu,

men det är definitivt ett renoveringsobjekt.

Kanske vore det ett uppdrag för Pommerns segelsömmare, funderar brandchefen **Janne Johansson** som varit mycket engagerad i det här projektet.

– Den som känner sig sugen får gärna höra av sig.

Till sommaren är det tänkt att jeepen skall vara upprustad.

– Det skall synas att den varit med i 50 år. Men den skall ändå vara stolt, säger Stefan Häger.

Av en slump har en annan veteranbil kommit in till museet samtidigt – en amerikansk Willys Jeep från mitten av 50-talet som Jomalas frivilliga brandkår skall rusta upp.

Museet har medvind, konstaterar han.

– I år hade vi nästan 4.000

Skall fixas. Kapelltyget är i dåligt skick, men det går att reparera.

besökare. Många barn och FBK:are, förstås. Alla tycker att det är häftigt. Det är mycket känslor inblandade när äldre brandkåristen ser bilar som de kanske använde en gång i tiden.

Text: PATRIK DAHLBLOM

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Samma skylt. Registerboken och plåtarna är bevarade.

Samtida renoveringsobjekt. Jomala FBK skall rusta upp den här Willys jeepen från mitten av 50-talet.

Ny mottagning i staden. Kinaläkaren Wu Zhi Chang tar emot i din lokal som också är bostad på Norragatan i Mariehamn. Han har tidigare arbetat på Spa-Adlon och hoppas nu få med sig några av kunderna därifrån.

Wu Zhi Chang vill knåda dig både frisk och stark

– I den traditionella kinesiska medicinen ser vi till hela människan. Du ska behandlas på ett annat sätt än din kamrat.

Det säger Wu Zhi Chang och pekar på journalist och fotograf.

Många arbetar i dag på kontor hela dagarna och får spända axlar och ryggar. Andra har idrottsskador. – Alla människor ska botas på sitt eget sätt, säger **Wu Zhi Chang** som studerat medicin i fem år och nu öppnat mottagning i centrala Mariehamn.

Enligt hans synsätt är varje människa en fysisk, psykisk, social och andlig varelse.

Han ler stort och förtroendeingivande, men det är hans hustru som ännu så länge är säkrare på det svenska språket.

Egen mottagning

Det var tack vare hustrun **Fang Lin** som han hittade till Åland. Hon har utbildat sig till sjuksköterska i Vasa och hon fick sedan arbete vid Grelsby sjukhus.

I två år har paret bott på

Åland. De har en son på drygt ett år, som vid sidan av sitt kinesiska namn fått ett svenskt namn, **Marcus**.

Wu Zhi Chang har under tiden på Åland så här långt gett behandlingar på Spa-Adlon. Nu hoppas han att en del kunder kommer med till den egna mottagningen.

Läkarutbildad

Han visar en rad diplom och examenspapper.

– Han är läkare, intygar hustrun. Han har studerat fem år vid universitet.

De kommer båda från staden Quanzhou i sydöstra Kina.

Är det en stor stad?

– Jämfört med Mariehamn så, ja, skrattar de. Den har kanske en miljon invånare.

Öppet hus

Mottagningen på Norragatan, som också är parets hem, har just slagit upp portarna. Nästa söndag, berättar de, håller de öppet hus. Alla som vill är välkomna att komma och kika och bekanta sig med olika behandlingsformer.

Det har tidigare funnits en man från Kina som ägnat sig

Fakta/Kinesisk medicin

- Enligt kinesisk medicin finns cirka tusen akupunkturpunkter längs kroppens meridianer och energibanor. Varje punkt har sin specifika funktion och är kopplade till olika organ.
- Vid akupunktur används nålar för att stimulera akupunkturpunkterna. Det uppges hjälpa vid stress, sömnlöshet, övergångsbesvär, magkatarr, acne, allergier, inflammationer och värk på olika ställen.
- Vid tuinamassage aktiveras kroppens akupunktursystem med hjälp av fingrar, händer och knogar. Det ska vara bra vid rygg- nack- led- och huvudvärk.
- Koppning är stimulerande och ger smärtlindring. Vissa örtblad eller bomull som doppats i sprit bränns en stund inne i en kopp av bambu eller glas. Koppens sätts sedan snabbt på huden. Behandlingen uppges vara effektiv vid cirkulationsrubbnings, muskelspänningar, reumatiskt värk, idrottsskador med mera.
- Skrapmassage är en hård massage som utförs med en skrapa gjord av oxhorn. Det är en metod för smärtlindring vid förslitningsskador och kronisk smärta i muskulatur och senfästen.
- Öronbehandling. Genom att titta och känna på örat kan obalanser i kroppen utläsas. Kan vara bra vid rökavvänjning.
- E-post: wulin@aland.net

Källa: Wu Zhi Changs informationsmaterial

- Skalpmassage och fotmassage erbjuds också.

åt alternativ medicin, men Wu Zhi Chang har inte träffat honom och vet inte vilken form av behandlingar han erbjud eller om han fortfarande är kvar i landskapet.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Olika massageformer. I kinesisk medicin tillämpas olika former av massage. De kan hjälpa vid stress, huvudvärk, hudsjukdomar och ryggvärk. Här visar Wu Zhi Chang på sin hustru Fan Lin.

Har du fyllt i din önskelista än?
Ta med den till oss på KappAhl
och låt dig inspireras. Här finns
klädsamma paketslösningar för alla.

**You
LOOK
great**

Skjorta & tröja herr 39,95
(ord.pris. fr. 29,95/st)

Tunika 24,95

Tunika 24,95

Top 19,95

Skjorta & tröja herr 39,95
(ord.pris. fr. 29,95/st)

KappAhl®
You look great!

Top
4⁹⁵ €

Gäller endast
mån-ons
10-12/12

Ej i kombination med andra rabatter eller erbjudanden. Gäller så långt lagret räcker.

**ÖPPET
TILL 20**
ALLA VARDAGAR

VARUHUSET ZEIDELS TORGGATAN 7

ÖPPET VARD 9-20, LÖRD 9-17, SÖND 10-17

Bygger koncen- trerat.

Andreas Papaioannou har byggt med lego nästan hela sitt liv, helst bygger han saker med stads-anknytning. Flygstationen till höger på bilden byggde han för över ett år sedan. Den tycker han så mycket om så han har aldrig plockat sönder den igen.

Åländskt legobygge i internationell tävling

11-åriga Eckerökillen Andreas Papaioannou och hans legovariant av Jägerströms bilskrot har fått uppmärksamhet i en internationell legotävling.
– Lego är kul för man kan göra precis vad man vill, säger Andreas.

Det var Andreas mamma **Seija Andersson** som såg information om legotävlingen.

– Hon berättade för mig och så byggde jag skroten speciellt för tävlingen, säger Andreas Papaioannou.

Totalt deltog cirka 1.100 lego-byggen från tre länder i tävlingen som arrangerades av postorder-företaget Hobby Hall. Andreas skrot var en av 51 bidrag som valdes ut och publicerades på Hobby Halls hemsida på internet. Inspirationen till bygget fick Andreas Papaioannou från Jägerströms skrot i Saltvik. Bara några dagar tidigare hade han nämligen varit dit tillsammans med sin "lätsaspappa" **Christer Andersson**.

– Det var kul och jag kände att därför ville jag bygga en skrot i lego. Efteråt var jag nöjd med bygget, det enda bekymret var att jag nog hade för få bilar, säger han.

Kongo väckte intresse
Skroten fick därtill en ordent-

Framgångsrik skrot. Med den här legoskroten, som har Jägerströms skrot i Saltvik som förebild, stod sig Andreas Papaioannou väl i Hobby Halls legotävling. Totalt tävlade 1.100 bidrag från tre länder och skroten var en av 51 bidrag som valdes ut för publicering på företagets hemsida.

Foto: PRIVAT

lig skylt där det i svensk översättning står ungefär "Kongos bilskrot". Skylten syftar på att ålänningarna ibland kallas för "kongolaiset" i Finland, alltså kongobor, vilket härrör från Kongokrisen på 1960-talet och regionen Katangas försök att bli självständigt.

Skylden och bygget fångade intresset hos tävlingsarrangörerna. **Ville Lindberg** vid Hobby Hall berättar att Andreas verk stack ut med sin humor och udda placering i "Kongo".

11-åriga Andreas har byggt med lego i princip hela sitt

fulla med legobitar. Vissa färdigbyggda saker finns också, bland annat en flygstation.

– Flygstationen är en av de få legosaker som jag aldrig tagit isär, säger Andreas.

Han berättar att han snart börjar känna sig lite för gammal för att bygga med lego, men ännu finns det fina byggsatser som han gärna skulle ha. Bland annat visar han en hamn, med lyftkranar, brygga och 58 centimeter långt fartyg, som finns i årets legokatalog.

Får inspiration

Nya Åland utsända sneglar intresserat i legolådorna och kreativiteten väcks när det plötsligt dyker upp en drake byggd i lego. Från Viking-serien förklarar Andreas professionellt.

Genast vill man sätta sig ner på golvet och bygga sig en egen liten värld i lego.

Har du något tips att ge till en lego-nybörjare?

– Bara bygg på! Man kan nästan bli, jag vill inte säga beroende, men man får lust att fortsätta, säger Andreas Papaioannou.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Foto: FREDRIK TÖRNROOS
foto@nyan.ax

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f.s. traditionella
Julmarknad med kvalitetshantverk

Söndag 16 december kl 12-16
i Sjökvarteret, Mariehamn

Underbara hantverksprodukter, bröd, korv, glögg, pepparkakor och
MYCKET JULSTÄMMING!
Café Bönan, SALT och Guldsviva håller öppet!

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA!

SJÖKVARTERET
MARIEHAMN + ÅLAND

HÅRDA PAKET TILL TOMTEN!

Trådlös telefon
Doro Neo Bio 10

30€

Nokia 2760

Få upp ögonen för den nya stilen. Modern och elegant design.

125€

Här hittar du oss!

Priserna gäller så långt lagret räcker.

Ålands Telefonandelslag
JOMALA, TEL. 41 053, VARDAGAR 08-16.30

Allt inom inredning!

JULSTÄNGT 20.12-3.1-08

**GOTTBY
MATT & TAPET**

Tel/fax 32 532.
Öppet: vard. 10-18, lörd. stängt

God Jul & Gott Nytt År!

**ÅLANDS
SKO
SERVICE**

Vi håller stängt från 1.12.2007 t.o.m. 2.1.2008

Finfina träleksaker för stora och små!

Piratskepp (byggsats) 85€ Mobil 10€ Stapelleksak Klara & Ture 16,50€

Handgjord våningssäng med lakan, madrass och kuddar till dockor eller nallar 65€

Tis-Fre 11-17, Lör 11-15
Söndagsöppet i dec kl. 11-15 (ej 23.12)
Ålandsvägen 88 • Tel. 12 266

barnkläder • inredning • leksaker • mammakläder • amningskläder • babyprylar • presenter

Vin, snack, tapas...

CASINOBAREN
sallad och tapas meny
måndagar-torsdagar
kl. 17.00-02.00

Tel 24020 info@hotellarkipelag.ax www.hotellarkipelag.com

ARKIPELAG

Möjligheternas marknader

Aktieindexobligation
Emerging Markets

Placeringsstid: 3,5 år
Teckningstid: 21.11–12.12.2007

Obligationen har en normal emittentrisk. Prospekt finns på
Ålandsbankens samtliga kontor och på www.alandsbanken.ax

ÅLANDSBANKEN

tfn *29 011

**Nu har vi hela
växthuset fullt
med julstjärnor**

Mini 2,50 €
Entoppig M 5,90 €
Entoppig L 6,90 €
Flertoppig M 10,80 €
Flertoppig XL 14,70 €

SANDÅSENS
BLOMSTERHÖRNA

Askuddsv 19 tfn 23 220

ERBJUDANDE

-10% vid beställning av minst 10 st julstjärnor av
storlek entoppig M eller större. Beställ minst 1 dag före
avhämtning. Gäller beställningar gjorda före 16.12

Öppet: vardagar 9-17, lördagar 9-14

När Du vill äta riktigt gott...

Nauticals traditionella
Julbord

serveras fram till 21 december för 42€

Vardagar kl 11-14

Kvällsbord 11, 13, 18, 20 och 21.12

Familjejulbord söndag

16.12 en dukning, kl 18

Ring och boka bord 19 931

Välkomna!

Restaurang
NAUTICAL

Hamngatan 2, Mariehamn
Öppet: vardagar 11.00-01.00, lördagar 17.00-01.00
restaurang@nautical.inet.fi

VÄLKOMMEN IN!

Hos oss på Rosenblads möts du av
en doftande och inspirerande miljö

I våra välfyllda växthus
finns nänting för alla;
Julstjärnor i alla storlekar
och färger

Amaryllis, Julrosor
och Azalea från 8,90

Brudorkidé och Venussko
från 20,90

Nu ska du beställa din
Adelgran till jul av bästa
kvalitet 2,00 - 2,25 m

55,00 Begränsat antal

Julgransfot i acasiaträ
och metall 36,90

Julklappstips!

- Ge bort lite trädgårdsdrömmar,
ett Presentkort är alltid uppskattat
- Handgjorda krukor och skålar
från BoaVista

- Presentförpackning med Rosen-
seriens hudvänliga produkter eller
härliga praliner från Åre Choklad

- Eldstenar i granit

BoGrönt

Blommor • Trädgård • Bänderi • Blommor

Rosenblads Trädgårdsbutik Västra utfarten, tfn 23 366
ÖPPET: vard 9-18, lörd 9-14 www.rosenblads.ax

JUL I BUTIKEN PÅ LANDET!

Vackra **juldekorationer**, dekorativa **gilleljus**.

Servetter i egen Design 20+, finns även
braständstickor i samma mönster.

Mosaikglasklockor i färgerna turkos, rosa,
oliv. Till kandelaber eller ljuskronor.

För vinflaskan: vackra flaskpåsar i tyg,
i färgerna lila, röd, grön, svart.

Att ge bort till julklapp ...

Hos oss hittar du heminredningsartiklar, möbler, presenter mm

Butik Hemtrevligt

Emkarbyvägen 786 i Bjärström, tel 38 798 eller 38 855
Måndag-torsdag: 18.00-20.00, lördag 12.00-16.00

VI FINNS ÄVEN I MÖBELMARKNADEN I STRANDNÄS

ARBETSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER

Power
vinter
parkas

75,52

Snickers huvtröja

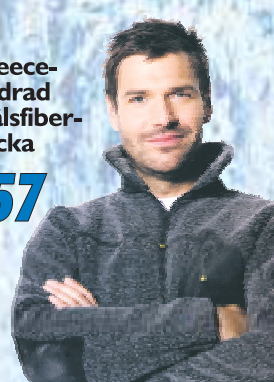
53,68

bäst
i test

98,57

Arbets
byxa

69,17

Fleece-
fodrad
palsfiber-
jacka

TEL. 15 561
SNICKARBYXAN
Ålandsvägen 35

Öppet vard 9.15–17.00 lörd 10–13

ARBETSKLÄDER • SKYDDSKLÄDER • FRITIDSKLÄDER

ÅBIT08

* 22 JANUARI * ARKIPELAG *

Microsoft

COGNOS

IBM

PBS

vmware

htc
smart mobility

DATALOGIC

Lotus

Föreläsare/Utställare

MICROSOFT
COGNOS
IBM
PBS
IBIWORKS
ENFO
CONRAB
ÅLANDSBANKEN
VMWARE
CUBSYSTEMS
TELEBUTIKEN
m.fl.

"Det finns något för alla, allt från den lilla firman till det stora företaget..."

Web2.0, SAN, e-fakturerings, inscanning av fakturor, webbsidor, virtualisering, bokningssystem, RFID, betalningslösningar, BAR ekonomisystem, komma högt på Google m.m.

IT-MÄSSA

ARR: PBS

Productive Business Systems

Vårat café i ny regi

Kocken Bengt Sjöblom har sagt upp avtalet med Jomala kommun om driften av restaurang Vårat café i servicehuset Rönngården i Jomala.

– Nu ska jag jobba med något annat, säger han.

Till nyåret är det slut med Vårat Café i nuvarande form. Efter sex år har Bengt Sjöblom valt att göra något annat. Vad är han förtegen med i dagsläget.

Vid Rönngården har han lagat mat åt de boende och dessutom har köket levererat lunchportioner till hemvården. Olika företag och anställda från andra arbetsplatser har också kommit till Rönngården på lunchen. Omkring 100 portioner har serverats varje dag.

– Det har varit mycket arbete och det är tryggare att vara anställd, är Bengt Sjöbloms enda kommentar.

På kommunkansliet säger kommunsekreterare **Henrik**

Slut med kokandet. Bengt Sjöblom slutar med Vårat café i Rönngården i Jomala. Vid disken står Riikka Åström.

Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Hägglom att arrendet på restaurangen har bjudits på nytt och en person har anmält intresse. Frågan om Vårat cafés

framtid är ännu inte avgjord.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

GE EN LIVETS GÅVA.

Röda Korset
Blodtjänst

Sträck ut din hand.

Blodgivning ti 11.12. och ons 12.12. kl 12–18, to 13.12. kl 9–15 i Röda Korsgården, Västra Esplanadsgatan 5. Gratis infonotelefonservice 0800 0 5801, vardagar kl 8–17. Ta ett officiellt finsk identitetsbevis med Dig. blodtjanst.fi / haaste.fi

Extrahjälp i köket inför jul!

Electrolux

Electrolux assistent

- timer
- steglös hastighetsreglage
- extra vispelskål

299€

Allt i ett

Electrolux

Electrolux matberedare

119€

BRAUN

Braun matberedare och assistent

299€

BRAUN

Braun Combimax 600

89€

BOSCH

Bosch assistent
- rostfri skål
- köttkvarn & mixer

299€

SEVERIN

Severin matberedare

49€

Specialöppet i december

Lördag 15.12, 22.1210-16
Söndag 16.12, 23.1212-16
Vardagar 13.12 - 22.1209-19
Julafton09-12

ELVARUHUSET

Strandgatan 25

Tel 15 311

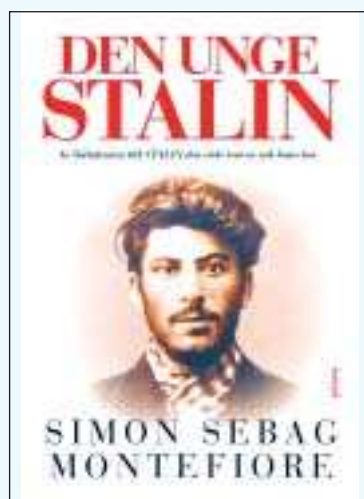
Välkommen till Mariehamns Bokhandel

Julpris **29,00**

Julpris **26,00**

Julpris **31,00**

Julpris **15,40**

Julpris **15,50**

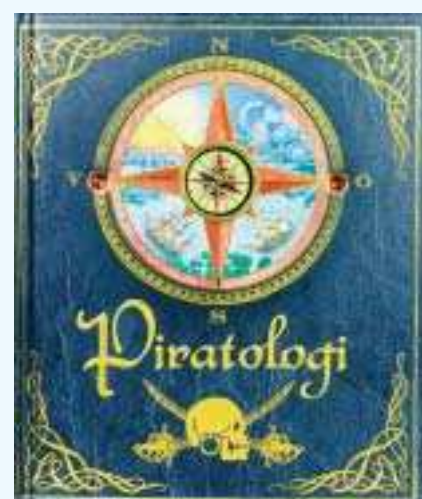
45,00

Julpris **23,50**

Julpris **25,00**

Julpris **22,00**

19,90

Titta Lyssna-serien
Lyssna på skivan och följ med i
boken, ett ljud talar om när
du ska vända blad!

13,20

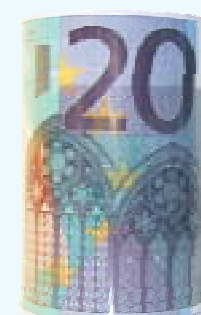
Bibombi nyckelring

Beatles

Julpris
25,00

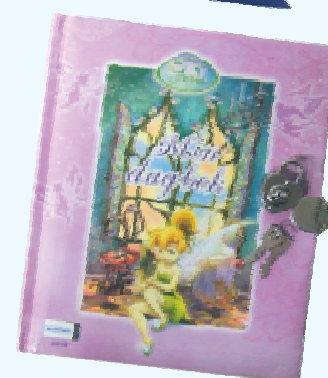
Led-läslampa

13,20

Sparbössa

3,90

Min dagbok

7,50

Månadskalender Parkalender

8,20

13,95

Mönstersaxset **18,70**

Brevpapper	7,95
Skattkista	8,95
Anteckningsbok	5,50
Bibombi	12,95
Noteringsblock	3,95
Penna	4,95
Telefonväska	8,95

10-24.12
Julafton

Vard 9.00-20.00
lörd 10.00-16.00
sönd 12.00-16.00
månd 9.00-12.00

60 Artist Pencils
för den konstnärlige **11,90**

**MARIEHAMNS
BOKHANDEL**

Torggatan 14, tel 19 745

Succé direkt för ny julm

Vinterrusk och snålblåst tycks inte vara något hinder för marknadssugna ålänningar.

Torget i Degerby vimlade av folk under lördagens julmarknad, som ordnades för första gången, och allt från talgbollar och ugnshanddukar till rökta sikar, burkar med julsenap och glutenfria pepparkakor hade strykande åtgång.

Allt hembakt och hemlagat så klart.

Det är kallt, rå skärgårdsfukt hänger tung i luften och molnen ovanför är dystert grå.

– Visst hade det kunnat vara lite vackrare väder, men det är ju tur att det inte regnar i alla fall, säger **Katarina Fellman** som tagit sig till marknaden tillsammans med svärmor **Stina Fellman**.

Julmarknadsförsäljarna har knappt hunnit få upp sina stånd, men båda två har redan hunnit fylla sina påsar.

– Jag har en sån här hemma redan som jag nästan slitit ut, så nu passade jag på att köpa två till. De är så himla praktiska, säger Katarina Fellman och håller upp en specialsydd handduk avsedd att hängas på kanten till ugnsluckan.

– Då har man alltid en handduk till hands, torr och varm dessutom.

De smakar gott

Senap har hon också köpt och lite annat smått och gott som hör julen till. Och dessutom hunnit dricka en kopp kaffe som Föglö-åttorna serverar.

– Bakat åt dem har jag också gjort. Gluten- och mjölkfria pepparkakor, säger hon och nickar mot bordet som dignar av al-lehanda hembakt, inklusive en hög runda, skurna pepparkakor.

För en människa, lyckligt förskönad från minsta lilla allergi, låter det inte särskilt frestande. Ärligt talat.

– Prova, de är jättegodas, försäkrar hon och trycker en ljus kaka i handen.

De smakar gott. Riktigt gott. Precis som vanliga, skurna pepparkakor.

– Jag har har utgått från ett recept och sedan experimenterat tills de smakade som de ska. Så får man göra när man är känslig mot olika födoämnen.

Loppis

Många står och huttrar med en mugg kaffe eller glögg i näven, men en bit bort sitter **Malin Högström** och fryser inte det minsta.

– Nä, det börjar faktiskt bli lite varmt. Jag har ordentligt på mig.

Hon säljer loppisgrejer som hon grävt fram ur lådorna där hemma.

– Jag ska köpa julklappar för pengarna.

Nytt på torget

Bakom initiativet till julmarknaden i Degerby står trion **Maria Svedmark, Lisbeth Fellman och Conny Jansson**.

– Hembygdsföreningen brukar ju ordna på Enigheten, men de hade för mycket att göra med Henrik Nylund-festen för att mäta med julmarknaden också. Så vi tog tag i det och skickade ut brev till alla för att höra om det fanns någon som var intresserad av att komma och sälja nåt hembakt, hemvävt, hemstickat eller hemrökt eller nåt annat juligt, säger Lisbeth Fellman.

Det var inga problem att få folk att ställa upp.

– Alla sköter sitt, det fungerar jättebra.

Dutta-gnutta

Själv har hon också ett stånd. Utskurna domherrar i trä med en talgboll till mage för småfåglarna, senap, troll och tomtar av trädtickor och en små, tomma plastburkar som ser lite märkliga ut.

– Det här är Dutta-gnutta, en diskmedelsportionerare som jag gjort av urdiskade kaviarburkar i plast. Man duttar bara lite här på locket, på det lilla hålet, och då kommer det en lagom stor gnutta diskmedel. Mycket miljövänligt och praktiskt.

Dutta-gnutta har fått Agenda 21:s pris i en tävling om hur man kan återvinna saker och ting.

Medan vi står och pratar hinner Lisbeth Fellman sälja två stycken Dutta-gnuttar. Det mesta verkar ha strykande åtgång, det glesnar hastigt på bordet och då har ännu inte dagens andra färja hunnit lägga till. När dagen är slut är förmodligen det mesta på marknadsborden i påsar, väskor och korgar på väg hem till nya ägare. För vi ålänningar tycks gilla att gå på julmarknad.

Text & foto: **LINA ANTMAN**
lina.antman@nyan.ax

Julloppis. En rosa, fluffig börs har hon i alla fall just sålt. Malin Högström passar på att sälja lite loppisgrejer vid sidan av mammas julpynt.

Värmande kaffe med dopp. Erik Fellman och Oskar Fyrvall och de andra åttorna på Föglö säljer kaffe och saft med dopp för att fylla på klasskassan lite.

Fina julfynd. Ugnshanddukar, bakdukar och julsenap ligger i Katarina och Stina Fellmans marknadspåsar. – Och värmande kaffe i magarna, säger de och fryser inte särskilt mycket alls i det fuktiga och kalla vädret.

marknad

hader.

Hållit i trådarna. Lisbeth Fellman, Conny Jansson och Maria Svedmark tog initiativet till julmarknaden på Degerby torg. Marknaden är välbesökt och kommersen så god att de knappt hinner slita sig från sina respektive stånd.

Turlott? En massa vinster lär det finnas. Victoria Helin köper en lott av åttorna och hoppas på vinst. Så klart.

WIRRANS
THAI HOUSE / RESTAURANG & CAFÉ
JULBORD
Thailändskt och traditionellt
Julbordet står dukat från kl. 14.00
lördag 15/12, söndag 16/12
och fredag 21/12
Pris: 35€
Boka gärna bord, tel 41 996
22-26.12 håller vi julledigt
och öppnar igen 27.12
ÖPPET:
måndag-fredag 9-20
lördag 11-21, söndag 11-20

VECKANS Måndag-lördag
special
MALET KÖTT
av nötkött
..... kg **5,50**

VECKANS Måndag-lördag
erbjudanden

Yttre filé av gris	kg	7,30
Delikatesslänk Atria 450 g (5,09/kg)	pkt	2,29
Prostinnan ost ACA	kg	9,25
Krossbröd ALANDS 320 g (5,28/kg)	st	1,62
Mörk sirap I kg	st	2,30
Socker Pirikka I kg	pkt	0,99

PLUSSA-erbjudande

President kaffe Paulig, 500 g (5,00/kg) 5,00 /2 pkt utan Plussa-kort 3,25/pkt (6,50/kg)	Konfekt-askar Fares 320-350 g 9,90 /3 st utan Plussa-kort 3,80/st
--	---

MÅNADENS erbjudanden
Coca-Cola 2x2-pack (0,57/lit)
5,00 /4 flaskor
utan Plussa-kort 2,99/2 pack (0,73/lit)

citylivs
MITT I STA'N

TEL: 12 155 ♦ VARD. 9.00-18.00 LÖRD. 9.00-15.00

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK! NU HAR SKID- BACKARNA ÖPPNAT

Skiddräkt
Rock och byxor

270€

Slalomskidor

~~399€~~ **299€**

Skidhjälm

49€

Skridskor
st 33-48

70€

VOLCOM

DAKINE

Mössor från **30€**

SPORT
center

NORRAGATAN 9,

tel. 16 489, fax 16 589.

Öppet 9-17.30 **lörd. 10-14**

Handgjort för chokladvänner

Satsar på praliner i olika smaker

Choklad är trendigt. I synnerhet mörk choklad och i all synnerhet handgjord choklad med en air av exklusivitet över sig. Nystartade bolaget Chokladbiten hakar på trenden och gör praliner i olika smaker.

Bakom Chokladbiten står krögarparet **Werner Sundberg** och **Dan Förström** som driver Park restaurang och bar. Tillverkningen sker i

restaurangens kök men det "var redigare" att tillverka och sälja pralinerna under ett eget namn.

Det är i första hand Werner Sundberg som sköter hantverket. I fjol vidareutbildade han sig till restaurangkonditor och bagare vid en ettårig utbildning vid Ålands hotell- och restaurangskola.

– Under utbildningen praktiserade jag på Vetekatten i Stockholm och där fick

jag idén till att börja tillverka egna praliner, säger han.

Färdiga skal

Till pralinerna köps färdiga chokladskal medan resten – det vill säga fyllningen och garneringen – är handarbete. Fyllningen rös ihop av grädde, smör, choklad och smakämnen som till exempel lakrits, hallon och olika likörsorter.

Nu till jul har man tagit fram en speciell pepparkakspralin.

– Det finns oändligt många smakkombinationer och tanken är att sortimentet förändras efter säsong, säger Werner Sundberg.

Inga tillsatssämnen används men pralinerna har ändå en hållbarhet på minst en månad eftersom ingredienserna kokas.

– När jag var på Vetekatten skickades praliner, som var gjorda för ett halvt år sedan, på analys och de var helt okej. Men de ska självfallet förvaras mörkt och svalt, säger Werner Sundberg.

Måttfullhet

Intresset för choklad är stort och ju mer folk äter av ex-

I rosa. En sorts praliner i sortimentet går i rosa. Pralinerna säljs i olika förpackningar – den minsta innehåller tre stycken.

klusiva sorter desto kräsare blir de. Men det exklusiva ska inte överdrivas utan måttfullhet rekommenderas. En eller ett par praliner till kaffet räcker bra efter middagen – och då kan även priset försvaras eftersom asken blir dryg menar Werner Sundberg. En ask med tio praliner kostar 14,45 euro.

Pralinerna säljs på restaurangen – både styckevis till kaffet och i ask – och finns även på Signes ost och delikatess.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax
tfn 528 470

Handarbete. Werner Sundberg frestar med handgjorda som exempelvis apelsinlikören cointreau.

En variant. I sortimentet ingår också chokladdraperade mandlar och chokladnöt-toppar med stänk av apelsin och ingefära.

Den 13 december
har alla Emmaus butiker

50% rabatt

på hela sortimentet

Kom och firå Lucia med oss!

**emmaus
RETURBUTIK**

Köpmansgatan 11
mån, tis, ons, fre 10-17
tors 10-19, lörd 10-14

**emmaus
BYGGRETUR**

Skogshyddsvägen 7
vardagar 7.30-16

Pst!

Vi har
JULMARKNAD

på Katapult
den 11, 12, 13, 14 december
Fynda julklappar!

**emmaus
MÖBELRETUR**

Katapult

Skogshyddsvägen 7
tisdag-fredag 9-16

Canon-dag

11 december

Tomi Kaijala från Canon
på plats hela dagen!

Special 11 december:
Minneskort på köpet
2Gb Sandisk Ultra II
(Gäller alla Canon modeller
under dagen)

CANON HG-10
Hårddiskamera
med Full HD

- Full HD 1080 inspelning
- 40 Gb hårddisk
- 10x optisk zoom

1090€

389€

Inkl. orig. väska
(gäller endast
11.12.2007)

CANON IXUS 860IS
Kraftfull
kamera i
smidigt
format

- 8 milj pixel
- 3" stor skärm
- Vidvinkel
- Bildstabilisering

Servering
av glögg
o. peppar-
kakor!

459€

Inkl. orig. väska
o. batteriladdare

CANON S5IS
12x optisk zoom!

- 8 milj pixel
- 2,5" vridbar skärm
- Bildstabilisering

1595€

CANON D40 KIT
inkl. 17-85 IS

- 10,1 milj pixel
- 6,5 bilder per sekund
- 3" stor skärm med live-view-funktion

GEFOTO
Gerhard's Foto Ab

Sittkoff Torgg. 13 A • tel 018-14 623 • vard 9-17 • lörd 10-14

Öppet: 6/12 10-16 och 11/12 9-18

www.gefoto.fi

praliner av förstklassiga råvaror – det vill säga grädde, smör och choklad och någon smaktillsats

Julshoppa i Uppsala eller Norrtälje!

Den 17–21 december erbjuder Viking Line och Sundqvists Buss dig något unikt. Varje dag åker en buss med på Ålandsfärjans morgontur, den tar dig till Norrtälje eller Uppsala och därefter hem på kvällen. Du får tid för shopping hela dagen och är hemma samma kväll. Priset är 35 € inkl. båtbiljett, sjöfrukost & busstransfers.

God Jul!

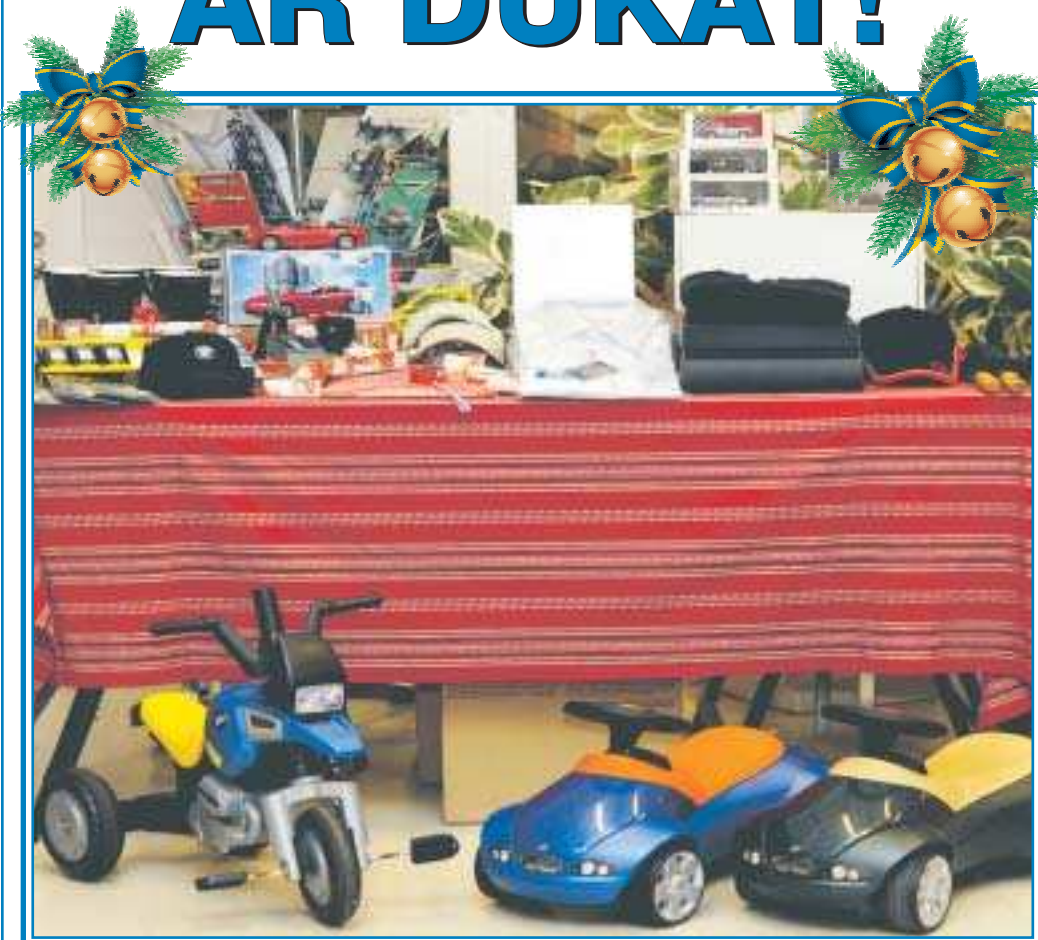
Info och bokning via Sundqvists Resor,
tel 22570

www.sundqvists.com

VIKING LINE
www.vikingline.ax

JULBORDET ÄR DUKAT!

Exempel på snygga & praktiska presenter

Leatherman Mercedes	25€
Golfbollar Mercedes/BMW 4-pack	35€
Golfhandske BMW	25€
Keps Citroën	10€
Ficklampa Honda	10€

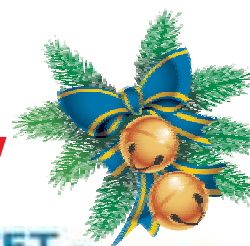
**Beställ redan nu nya
bilar till nedsatta priser.
Bilarna kan levereras
redan från 21.12.2007**

Kraftiga sänkningar på många av våra modeller

T.ex:

Mercedes-Benz 200 Cdi diesel	-7.300€
BMW 118d diesel	-5.300€

**Vi önskar alla en riktig
God Jul & Ett Gott Nytt År!**

- DET HANDLAR OM KVALITET -

www.bilcenter.ax

Uppgårdsvägen 18 • Bilförsäljningen tel 12551
Öppet: vardagar 9-17, lördagar 10-13 • Reservdelar tel 12552, vardagar 8-16

Renault Megane 1,4 16V Authentique -03
66.000 km 12.500€

Ford Focus 1,6 Jubileum STW -03
58.000 km 13.900€

VOLVO

Volvo S80 2,5T Summum -07, 6.000 km (demobil)	52.500€
Volvo V70 2,5T automat Summum -05, 39.000 km	39.900€
Volvo V70 2,4 (140 hk) Chromium automat -06, 167.500 km	26.500€
Volvo V70 2,4 (140 hk) Kinetic automat -05, 180.000 km	22.900€
Volvo S60 2,4T automat -01, 117.500 km	19.700€
Volvo V70 2,4 20V (170 hk) 7-personers -97, 234.000 km	9.300€
Volvo 850 GLT 2,4 automat -92, 215.000 km	5.900€
Volvo 850 GLT 2,4 manuell -92, 201.000 km	4.900€

FORD

Ford Mondeo 1,8 SCi Ghia Wagon -04, 37.000 km	20.900€
---	---------

RENAULT

Renault Scenic 2,0 16V RXI -00, 115.000 km	10.900€
--	---------

ÖVRIGA

Nissan Almera 1,5 HB -00, 102.000 km	7.950€
Fiat Brava 80 SX -99, 89.900 km	4.900€
Citroën Xsara 1,4l 4d -97, 191.200 km	3.900€

MOTOR • COMPANY BILHUSET I MARIEHAMN

MOTORCOMPANY Bilhuset i Mariehamn, Västra utfarten, tel *5252

Tom Enestam 525 303, Tony Sommarström 525 309

Bilförsäljningen öppet vardagar 9-17, lördagar 11-14

www.motorcompany.ax

NU LÖNAR DET SIG ATT KÖPA EN VOLVO V70 2.5T AUTOMAT!

Bilen på bilden är extrautrustad.

Volvo V70 2.5T Sportswagon med en kraftig turbomotor på 200 hk och en 6-stegad Geartronic-automatväxellåda ger körglädje och lyxigt tystgående prestanda. Köp den nu så får du den fortfarande till det gällande priset innan den eventuella reformen av bilskatten höjer priserna vid ingången av nästa år.

Priserna på de Volvo -modeller vars CO₂-utsläpp överstiger 220 g/km, förblir tillsvidare desamma. Nu är det rätt tidpunkt att göra en Volvo -bilaffär!

BILAR I LAGER SOM KAN LEVERERAS FÖRE 31.12.2007

Volvo V70 2,5T Summum Geartronic
automatväxel (200hk) Färg: Barents Blue
466. Klädsel: Beige E112 läder

Extra utrustning: Metallfärg, silver rails, extratonade sidorutor bak, fränkoppling av passagerar krockkudde, mittarmstöd med mugghållare bak, Bluetooth system, 17" polerade lättmetallfälgar.

Pris nu före 1.1.2008 **56.600€** inkl. lev.kostn.
Priset efter 1.1.2008 59.300€

Demobil: Volvo V70 2,5T Summum Geartronic
automatväxel (200hk). Färg: Seashell metallic
484. Klädsel: Offblack E100 läder

Extra utrustning: Metallfärg, rails, extratonade sidorutor bak, fränkoppling av passagerar krockkudde, Bluetooth system, integrerade barnstolar bak, vinterdäck på 16" lättmetallfälgar. Körd ca 2000 km

Pris: **52.700€**

MOTOR • COMPANY BILHUSET I MARIEHAMN

Västra utfarten, tel *5252

Tom Enestam 525 303, Tony Sommarström 525 309

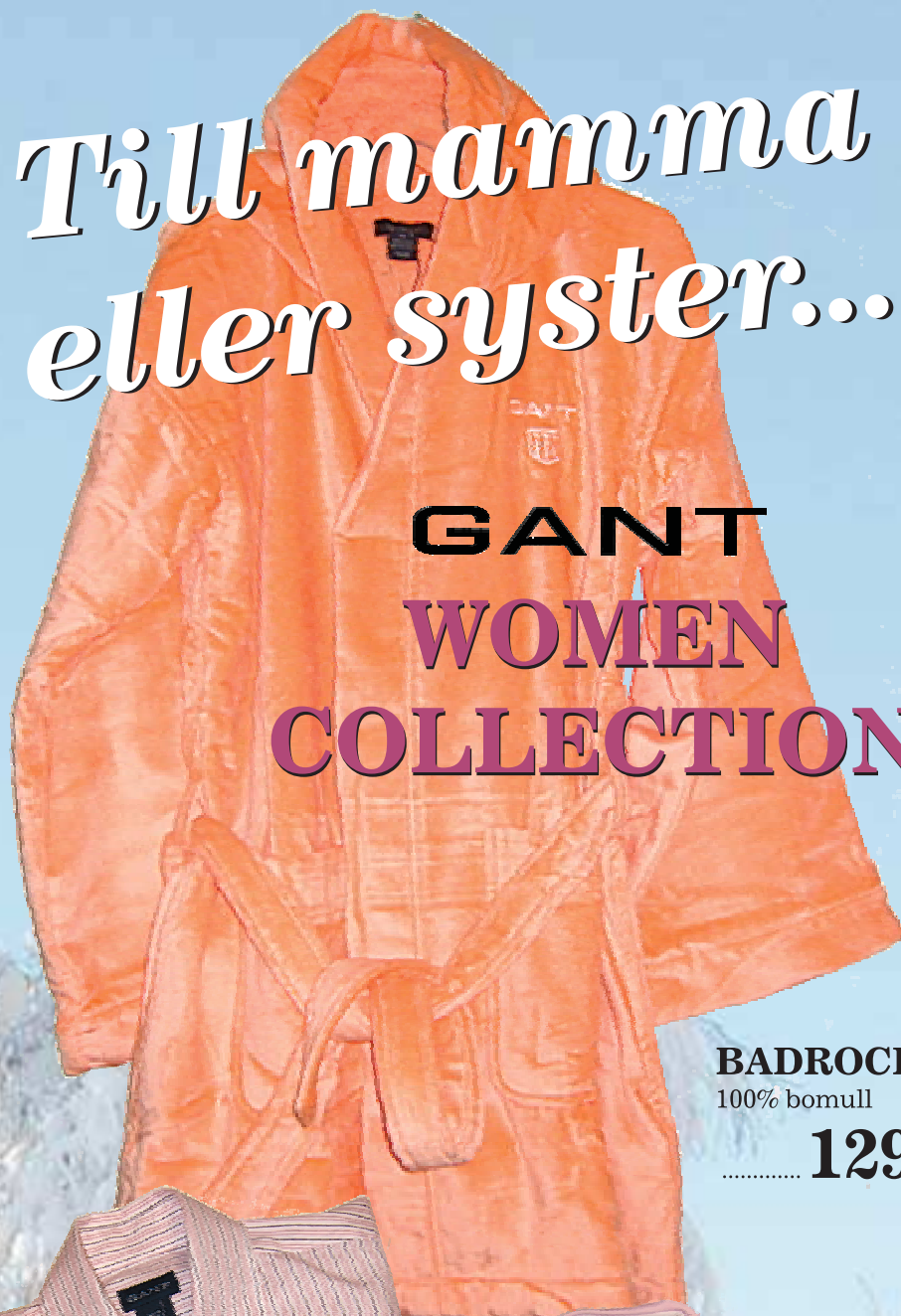
Bilförsäljningen öppet vardagar 9-17, lördagar 11-14

www.motorcompany.ax

Till mamma eller syster...

GANT WOMEN COLLECTION

BADROCK
100% bomull

..... **129,-**

SKJORTA

..... **98,-**

**COLLEGE-
TRÖJA MED
LUV**

..... **119,-**

**HALS-
DUK**

55,-

STRUMPOR

..... **12,-**

ÖPPET fr.o.m 13.12

Vard 10-20, lörd 10-16, sönd 12-16, JULAFTON 10-12

www.goaland.net/martins

MARTIN'S

Torggatan 12

Tel. 23 600

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

”Åååh vilken bra förstaserve! Var den ute? Då var det en väldigt bra felservice.

MATS STRANDBERG, RADIOSPORTEN

VÅSC avgjorde i sista sekunden

Mats Kavander stor matchvinnare med två gjorda mål

VÅSC	3
AFC CAMPUS II	2

INNEBANDY. Med mindre än minuten kvar på matchen stod det fortfarande 2-2. Då steg VÅSC:s Mats Kavander fram. Eller rättare sagt bak. Efter en försvarsmiss snappade han åt sig bollen bakom motståndarnas mål och avgjorde via köksvägen.
– Det var förvånande, sa han efter matchen.

I en match som VÅSC på förhand var storfavoriter till, ettan mot sjuan, hade de både tur och otur. AFC Campus båda mål kom relativt slumpartat medan VÅSC:s segermål var en ren bjudning från motståndarnas försvar. Slutresultatet 3-2 speglar därför matchen väl. VÅSC var det bättre laget, spelade en snabbare innebandy med bättre passningsspel och mer fantasi i anfallsspelet.

Men trots segern var spelande tränare David Holmberg inte speciellt nöjd med matchen. Och det var framförallt inställningen som var för dålig.

– Det kändes direkt att det var en dålig uppvärmning och ingen som var taggad, sa han efteråt. Vi hade svårt att komma in i matchen, bollen studsade och vi hade ingen fokus.

Ingen rytm

Det var AFC som gjorde det första målet. VÅSC drog på sig ett par onödiga utvisningar i början och tappade rytmen och tempot sjönk. Med 11.41 på matchklockan kunde AFC, efter en slarvig rensning från hemmaförsvaret, sätta 0-1.

Men efter målet drog VÅSC upp tempot och visade vilket lag som var dt bättre. Dock lyckades de aldrig spela sig fram till de där riktigt heta chanserna. Det var egentligen först i samband med kvitteringen efter cirka 14 minuter som VÅSC skapade ett par bra chanser i rad.

Ett fint anfall från VÅSC slutade med att AFC:s försvarare inte lyckades få ut bollen från egen zon när VÅSC:s duktige back Fredrick Boman bröt ett uppspel på egen vänsterkant. Snabbt spelade han till Mats

Stabilt trots allt. Spelande tränare David Holmberg pekade på dålig fokus. Trots detta lyckades AFC Campus inte skapa särskilt många farliga chanser framför VÅSC:s målvakt nr 35 Adam Kortman. Här är det nummer 2 Dennis Isaksson som hjälper honom i försvaret.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Kavander som tog ett par steg åt höger, in mot mitten, och sköt ett bra placerat skott i målvaktens vänstra hörn. Otagbart. Och Kavanders första mål för dagen.

Straffen borde avgjort

I andra perioden backade AFC hem och bevakade sin poäng. Samtidigt tryckte VÅSC framåt, återigen utan att skapa de där riktigt farliga chanserna. Mittenperioden visade tydligt att VÅSC:s kontringsspel inte riktigt fungerade som det skulle. En bidragande orsak var givetvis att AFC backade hemåt och gjorde det svårt för VÅSC att utnyttja sina snabba spelvändningar.

– Dåliga, sa Holmberg om spelvändningarna. För dåliga passningar, ingen ordning i spelet och tigt i mitten.

Och att det var tigt i mitten var som allra tydligast i tredje perioden. VÅSC tryckte på allt framåt men AFC var tufft fram-

för eget mål och försvarade sig väl. Fram till den åttonde minuten då VÅSC:s Andreas Jansson sprang sig fri men stördes precis i skottögonblicket.

David Holmberg satte den efterföljande straffen.

– Jag frågade Mats (Kavander) om han ville ta den men det ville han inte. Så då tog jag den. Jag gjorde egentligen ingenting förutom en kroppsfint.

Dålig kommunikation

Det var efter straffen som både turen och oturen spelade sitt spratt för VÅSC. Och AFC också, för den delen.

Efter 11.26 spelade minuter skickade AFC:s försvar iväg en boll från eget försvar mot VÅSC:s mål. Mer eller mindre en rensning. Men kommunikationen mellan VÅSC:s Björn Henriksson och målvakten Adam Kortman var inte den bästa. Henriksson släppte. Och det gjorde Kortman också. 2-2 var ett faktum.

Hårt spel. Det var stundtals riktigt hårt spel längs sargen. Något som ökade i slutet efter VÅSC:s ledningsmål.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

– Det var ett skitmål, sa Holmberg efteråt. Det är sånt som händer.

Och sånt som händer är även att Mats Kavander snor åt sig en boll bakom motståndarnas mål med 41 sekunder kvar. Han var aldrig orolig i slutet. Han mer eller mindre visste att målet skulle komma.

– Vi håller ändå lugnet och det kändes ändå lugnt. Det är

helt ok. Ingen bra match men det spelar ingen roll när vi vinner.

Segern betyder att VÅSC behåller serieledningen i division III, med en match mindre spelad än tvåan Ruoska. Nästa omgång spelas i Åbo den 15 december. Då möter VÅSC SC Hextall och RunU.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax

Nya rekord på fjärde deltävlingen av KM

■SIMNING. Både Sara Oksman och Gustav Carlsson slog nya åldersklassrekord vid helgens Klubbmästerskapstävlingar. Oksman simmade tre 50-metersdistanser och slog rekord i alla. Carlsson slog sin tidigare tid på 100 meter medley.

I klubbmästerskapen är ledningen ohotad för både Carlsson på herrsidan och Oksman bland damerna. Carlsson leder även tävlingen om flest personliga rekord med åtta stycken.

Jennie Hagman visade att förra helgens goda form håller i sig genom att slå nytt personligt rekord på 50 meter frisim med 30.01.

Klubbmästerskapen avgörs i samband med Nyårssimmet på Nyårsafton, men troligen sker inga större förändringar i toppen. (jl)

Holmén långt efter i terräng-EM

■TERRÄNG-EM. Janne Holmén kom på en 27:e plats när terräng-EM avgjordes i spanska Toro i går. Han var dryga minuten efter segaren Serhiy Lebidi från Ukraina.

Holmén gjorde ett ganska jämnt lopp och sprang upp sig från en 54:e plats efter 1.700 meter till att sedan ligga runt 30 hela loppet. Distansen var på 10.700 meter och Holmén tid slutade på 32.46.

Bästa finländare blev Jussi Utriainen på en 25:e plats med tiden 32.41. (jl)

IFK vann December cup

■FOTBOLL. I helgen avgjordes December cup för P 92-lag i Eckeröhallen. I finalen vann IFK Mariehamn över FF Södertälje med 1-0. Bronset gick till Grankulla IFK som vann över Söderhamns FF med 1-0.

Turneringens Fair play-pris gick till SC Raisio. (jl)

Rätt tips

Lotto
4, 12, 15, 17, 18, 25, 29
Tilläggsnummer: 5, 27, 34
Vinstprognos: 7/-
, 6+1/20.529,90 (11),
6/1.694,80, 5/49,80, 4/12,00.

Joker
7 7 8 2 2 2 5
Vinstprognos: 7/-, 6/-,
5/8.756,10 (6), 4/441,40
3/50,50, 2/11,10.

Viking Lotto
8, 17, 19, 26, 30, 32
Tilläggsnummer: 28, 39
Lyckonummer: 12
Vinstprognos: 6/572.549,80
(1), 5+1/42.721,20, 5/635,80,
4/18,60, 3/4,70.

V75
I/4, II/2, III/3, IV/1, V/5, VI/1,
VII/5.
Strukna: IV/3,11, VI/5,7, VII/1.
Vinstprognos: 7/23,50
(20.280), 6/-, 5/-.

Stryktipset
111 111 11X XX1X
Vinstprognos: 13/583,00
(343), 12/17,70, 11/3,90, 10/-.

Vinst och förlust för VÅSC

VÅSC	2
SBS RUPU	6
USB	4
VÅSC	8

INNEBANDY. Det var två tuffa matcher i lördags för VÅSC i damernas division III. Det slutade med en seger och en förlust. I segermatchen mot serie tvåan USB spelade VÅSC riktigt bra enligt tränare Jan Tuominen.

– Perfekt att avsluta innan jul på det sättet, säger han.

Svårast möjliga motstånd. Ettan och tvåan. SBS Rupu och USB.

Det blev också förlust i första matchen mot serieledarna SBS Rupu. Slutresultatet skrevs till 6-2 men VÅSC höll jämna steg i åtminstone två perioder.

– I den första matchen var vi med in i början av tredje, säger Jan Tuominen. Vi hämtade upp et 0-2 underläge till 2-2. Sedan får de ett ganska billigt mål och vi måste börja jaga igen. Ser man till slutet är de det bättre laget.

VÅSC:s mål gjordes av Sofia Nordlund och Michelle Söderlund.

I den andra matchen spelade VÅSC precis så som de vill spela.

– Segern däremot är en match

i helt rätt riktning. Det känns bra att åka hem med den. Allting var precis som det ska vara och vi spelade det spel vi kan spela. Det är den första matchen vi spelade på det sättet som vi kan.

De åtta målen fördelades enligt följande; Amanda Lindberg 3, Sandra Myllykoski 2, Lotta Olofsson 1, Sara Houghberg 1 och Jasmine Rosbäck 1.

Nästa omgång spelas den 5 januari mot SBS Masku och TuWe. Även den på bortaplan.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Salamat förlorade igen

■ISHOCKEY. För andra matchen i rad förlorade Salamat med 3-4 i Mestisserien och återigen blev Robin Englund poänglös. Fredagens match gick till förlängning och där

var det alltså bortalaget och serietvåan LeKi som drog det längsta sträet. Salamat är nu tre poäng från en slutspelsplats, men med en match mer spelad än laget ovanför. (jl)

Sportens kom ihåg

■ **Agilitylicens 2008:** 18 december 18.00-20.00 på ÅKD:s kansli, Kaptensgatan 2, ingång från gården. Behöver någon hjälp med ansökan, översättning eller dylikt, kom till kansliet! Passar inte tiden kontakta Yrsa, tel: 040 5073424, e-post: yrsa.finne@aland.net.

■ **Boule Åland:** Luciacupen för 3-mannalag, Eckeröhallen, i dag 10 december 12.00. Samling 11.30-11.45.

■ **IFK-fotboll:** Årsmöte på WHA onsdag 12 december 18.00. Gäller även IF Östernäskamraterna r.f. samt IF Kasbergskamraterna r.f.

■ **IFK Mariehamn:** Årsmöte onsdag 12 december 19.00 i Wiklöf Holding Arena, konferensrummet.

■ **ÅID-cykel:** Årsmöte i dag 10 december 19.00 på hotell Savoy.

Blivande talanger. Det fanns många hockeyknattar med fart under skridskorna på plats i Islandia under fredagskvällen.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Knattetturnering väcker hockeyintresset till liv

ISHOCKEY. – Det är skitkul med hockey!

Den kommentaren flyger ur Linus Toivonen när han plockar ihop sin utrustning i omklädningsrummet efter att ha spelat klart fredagens omgång av Mix Cup i Islandia. En åsikt som delas av hans kamrater bland IFK Mariehamns hockeyknattar.

En brist på matchträning för IFK:s yngsta hockeyjuniorer skapade ett behov av Mix Cup. Man har med denna cup försökt skapa ett årligt återkommande moment som skall väcka, och bevara, hockeyintresset hos ungdomarna.

Turneringen är dock inte en enskild händelse utan spelas under ett antal veckoslut i året. De deltagande spelarna är åländska pojkar och flickor födda mellan åren 94 och 99 vilka delats upp i fyra jämstarka lag av **Per-Johan Perämaa** och **Marcus Englund**.

Växande intresse

Turneringen växer i popularitet för varje år, vilket syns på det stigande antalet deltagare som i år, den tredje turneringen, var uppe i 55 unga hockeyspelare. Det betyder att deltagarantalet ökats med 15 spelare sedan året före.

– Det är kul att turneringen har blivit så populär. Vid första omgången i år hade vi faktiskt större publik på läktaren än vad A-laget har i publiksnitt på sina hemmamatcher, säger **Robert Karlsson**, en av de drivande bakom mångt och mycket gällande juniorhock-

eyn i Mariehamn, så även bakom denna turnering.

Att Mix Cup är populärt bland deltagarna råder det inte det minsta tvivel på. Enligt utspelaren **Mattias Lindberg** är det väldigt roligt och bra att man får spela ofta och mycket och han svarar unisont med sina lagkamrater **Rasmus Karlsson** och **Linus Toivonen** att detta är bland det roligare man kan vara med om.

För de allra yngsta, vilka i år är de födda åren 00-01, spelas en Minimix Cup. Hockeyn välkomnar alltid nybörjare och dessa två cuper utgör ett ypperligt tillfälle att få prova på sporten.

– Utvecklingsnivån kan skilja mycket mellan spelarna i turneringen, men det är inga problem. Lagen brukar för det mesta vara jämna på grund av den uppdelning efter kunnande som vi gör. Här kan alla deltaga och nybörjare är minst lika välkomna som de tjejer och killar som redan spelar ishockey i lag, berättar Karlsson.

Seriespel på fastlandet

Robert Karlsson fungerar även som tränare för IFK Mariehamns P-97-lag där flera av killarna som spelar i Mix Cup utövar sin hockey till vardags. Laget har i år valt att spela i den finska Västkustserien till skillnad från de andra IFK-lagen som deltar i seriespel på andra sidan Ålands hav.

– Vi har fått en del kritik av utomstående föräldrar för vårt beslut att delta i en finsk serie. Man menar att det blir alldeles för mycket resande för så unga människor. En av

orsakerna till varför vi gör det är dock att vi faktiskt får mindre resor. I stället för att resa 15 gånger till Sverige under en säsong gör vi tre resor till Åboregionen. De finska lagen kommer gladeligen över till Åland och spelar sina hemmamatcher, säger Karlsson om beslutet att delta i Väst-kustserien.

– Resorna är dessutom väldigt uppskattade av spelarna i laget. Hotellboende och färjresor gör att laget blir sammansvetsat och killarna har kul med varandra också utanför planen, fortsätter han.

Hockeyläger

För de som fått upp ögonen för hockeyn finns tillfälle att under mellandagarna testa sitt nyvunna eller redan etablerade intresse då det årligt återkommande hockeylägret anordnat av IFK hockey går av stapeln den 27-28 december i Islandia. Ett läger som får starka rekommendationer bland de Mix Cup-deltagare som besökt det tidigare år.

– Nya spelare behövs alltid, och alla är som sagt mer än välkomna att prova på ishockey, säger Robert Karlsson.

Hockeyn ser en ljusnande framtid på Åland och ju fler som upptäcker den desto bättre.

JONATAN SÖDERSTRÖM
sport@nyan.ax

Populär turnering.

Den årligt återkommande Mix Cup ger uttryck för hockeyintresset på Åland.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Första IFK-segern i pingis

SKYTTORPS IF B	3
IFK MARIEHAMN	8
UPPLANDS EKEBY IF B 7	7
IFK MARIEHAMN	7

BORDTENNIS. En seger och en oavgjord. Det blev resultatet från IFK Mariehamns matcher i herrarnas division V i helgen. För första gången för säsongen kunde IFK ställa upp med starkast möjliga lag och det gav alltså resultat.

Segern över Skyttorp, som ligger sist i tabellen, var den första för säsongen och med ytterligare en poäng mot trean Upplands Ekeby segrade IFK upp till en femteplats med fyra poäng. Nu är fyran Sunnersta PS B1 verkligen inom räckhåll. Endast en poäng skiljer dem åt.

Dock blir nästa omgång den 12 januari riktigt svår. Då möter nämligen IFK både Vassunda IF2 och Tierps BTK. Ettan respektive tvåan. (jl)

Hassna Sesay klar för KuPS

■FOTBOLL. Nykomlingen i fotbollsligan KuPS från Kuopio har gjort klart med **Hassan Sesay** från Sierra Leone. Sesay, 20, tecknade ett ettårigt kontrakt med Kuopio-klubben på måndagen. Sesay flyttar över från Helsingfors-klubben Atlantis i ettan där han spelade 21 matcher den gångna säsongen. Säsongen 2006 spelade Sesay i Klubi-04 och han representerade sin hemnations U17-landslag i VM i Helsingfors 2003

Vidare har KuPS gjort klart med en fortsättning med tränaren **Kai Nyyssönen**. Hans kontrakt gäller fram till år 2009. Fortsätter gör även tränarna **Jarmo Vlasov** och **Sami Lämsivuori**. Målvaktstränaren Vlasovs kontrakt är tvåårigt och fysiktränaren Lämsivuoris ettårigt.

Dessutom förlänger man med mittfältaren **Miikka Turunen**. Det nya kontraktet mellan liganykomlingen och Turunen är ettårigt.

28-åringen spelade alla 26 seriematcher för Kuopioklubben förra säsongen och gjorde fyra mål. (FNB)

Sällström till Djurgården

■FOTBOLL. Djurgården har gjort klart med 19-åriga finska talangen **Linda Sällström**.

– Hon är snabb, riktigt snabb, både med och utan boll. Sedan är hon en måltjuv. Vi har sett henne vid ett antal tillfällen och hon var också hos oss en vecka i somras. I vår träningsmatch mot Japans F19-landslag visade hon upp några av sina styrkor, säger sportchefen **Mikael Söderman** i ett pressmeddelande.

Sällström spelade senast för TiPS i finska ligan och har gjort ett mål på tre A-landskamper för Finland. (mt/FNB)

Ny mittfältare till FF Jaro

■FOTBOLL. Mittbacken **Kristian Kojola** flyttar till FM-fotbollsligalaget Jaro från Jakobstad. Kojola, 21, kommer från FC Hämeenlinna i Ettan.

Kojola har tidigare också spelat i ligaklubbarna Haka och Allianssi. (FNB)

Hockeyledare. Robert Karlsson fungerar som tränare såväl i Mix Cup som i IFK P-97.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Bra i försvaret. Simon Dahl, nummer 10, visade kvalitéer över hela plan. Såväl i försvaret som i anfallet. På bilden syns även Oscar Sjölund till vänster, Johan Påvals till höger och Viktor Norberg i rött.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Dahl bäst när JIK förlorade

JIK	2
TIERP B	3

VOLLEYBOLL. Det var jämnt så det förslog i Vi-kingahallen i lördags. 2–3 i set och 14–16 i avgörande set. Återigen förlorade JIK: s herrar i femte set mot Tierp B.

Vid seger över Tierp B hade chansen till en tredjeplats i division I norra fortfarande funnits där. Nu ser det tuffare ut. Om inte omöjligt.

Sju poäng upp till just Tierp, men med en match mindre spelad. Vid en seger i lördags hade skillnaden bara varit en ynka poäng. Och det var nära en seger. Mycket nära. Men som så många gånger tidigare var det de egna misstagen som avgjorde till JIK:s nackdel.

Alla fem set var jämna. Extremt jämna. JIK vann sina poäng på bra passningsspel och fantasifullt anfall medan Tierp hade ett något tryggare spel där de väntade in JIK:s misstag.

I hemmalaget var det passaren **Fredrick Boman** och **Simon Dahl** som dominerade. Tyvärr

lyckades JIK inte få något riktigt flyt i spelet utan varierade mycket bra insatser med betydligt sämre.

– Det är upp och ner, sa Dahl direkt efter matchen. När vi är som bäst är vi riktigt bra och när vi är som sämst är vi riktigt usla. Vi måste höja vår lägstanivå.

Tappade aggressiviteten

Det femte och avgörande setet var symboliskt för hela matchen. Spelet var jämnt och lagen följdes åt till en början. Sedan drog JIK ifrån och ledde med både 8–5 och 9–6. Fram tills dess hade JIK bättre intensitet i sitt spel och betydligt bättre passningsspel än motståndarna. Dessutom, som i hela matchen, var liberon **Viktor Norberg** riktigt bra på servemottagningarna. Men så plockade Tierp fem raka poäng och plötsligt var ställningen 11–11. Och då började JIK stressa och göra misstag. Det blev snabbt 12–14 och matchboll till Tierp.

– Vi hade ledningen men slappnade av lite och fick ett par bollar emot oss. Vi tappade aggressiviteten, sa Dahl.

Men JIK lyckades gå i fatt till

14–14. Då stressade de upp sig igen och Tierp vann de två sista bollarna. Resultatet i femte setet skrevs till 14–16.

Inte i form

Genomgående bäst i hemmalaget var Simon Dahl. Efter att ha haft problem med axeln ett tag kunde han för dagen antligen spela både försvars- och anfallsspel. Och det gjorde han verkligen. Dessutom lyckades han visa en och annan beachvolley-fint. Han har ju trots allt två OS bakom sig. Men själv var han inte speciellt nöjd med sin insats.

– Sisådär, sa han. Jag känner att jag kunde bättre. Både för mig och för laget. Det är en bit kvar till storformen om man säger så.

Men trots självkritiken var Dahl en av få hemmaspelare som lyckades behålla någon sorts lugn i de avgörande momenten. För det var just där det avgjordes. Från sidlinjen hördes coachen **Erika Johansson** skrika ”kyla, kyla”. Men det hjälpte inte. JIK:s spelare var kanske bättre, men laget som helhet var mer ojämnt.

Fantasifullt anfallsspel. Kombinationerna mellan Fredrick Boman, nummer 1, och Simon Dahl, nummer 10, fungerade oftast klockrent. I bakgrunden syns Viktor Norberg med röd tröja.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Ni har jobbat mycket med att minimera de egna misstagen. Hur var det i dag?

– Det är en hel del, sa Dahl. Oftast är det misstagen som gör att det rasar. De vinner helt och hållet på våra misstag.

Det jämna spelet kan ytterligare belysas i setsiffrorna; 25–23, 19–25, 17–25, 25–17, 14–16.

JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Trots förlusten ligger JIK fortfarande fyra i tabellen med fyra poäng ner till femman Bromma B. Nästa helg spelar laget två bortamatcher. På lördag mot jumbon Teknikum och på söndag mot tvåan Uppsala.

Wiss vann i Löplabbet Games

■FRIDROTT. Det blev många fina åländska resultat när Löplabbet Games avgjordes i Lidingö i helgen. Bland annat vann **Hanna Wiss** F17 på 60 meter på tiden 7.94. **Nathalie Jansson** sprang in på 8.32, vilket innebar en tredjeplats.

Jansson kom dessutom fyra i final 2 på 200 meter. Tiden där blev 28.03.

Även i längdhopp dominerade Wiss och Jansson. De kom etta och två i grenen. Wiss vann på 5.09 meter och Jansson tog silvret på 5.05.

Åländska resultat:

Jonathan Malmberg P17, 7:a längdhopp 5.46.
Victor Jansson P15, 7:a 60 meter 8.27, 8:a 200 meter 26.82.
Alex Nordblom P15, 4:a höjdhopp 1.48, 3:a längdhopp 4.83.
Lucas Mattsson P14, 9:a 200 meter 28.63, 14:e höjdhopp 1.40, 16:e längdhopp 3.98, 1:a kula 9.78.
Simon Jansson P13, 5:a 60 meter 8.77, 4:a 200 meter 28.88, 7:a längdhopp 4.39.
John Randelin P12, 14:e 200 meter 32.00, 9:a 800 meter 2.48.52, 17:e höjdhopp 1.18.
Hanna Wiss F17, 1:a 60 meter 8.14, 1:a 60 meter extra 7.94, 1:a längdhopp 5.09

Nathalie Jansson F17, 3:a 60 meter 8.32, 3:a 60 meter extra 8.47, 4:a 200 meter 28.03, 2:a längdhopp 5.05
Ida Boedeker F14, 6:a 60 meter 8.59, 16:e 200 meter 30.64, 4:a längdhopp 4.57.
Sophie Salmelin F14, 22:a 200 meter 31.26, 15:e längdhopp 4.16, 3:a kula 8.80.
Anette Rydell F13, 22:a 200 meter 30.98, 19:e höjdhopp 1.32, 38:e längdhopp 3.80.
Julina Jansson F13, 20:e längdhopp 4.13.
Lisa Matsson F12, 13:e 200 meter 32.14, 3:a 800 meter 2.52.14, 13:e längdhopp 3.99.
Paulina Pellas F12, 22:a 200 meter 32.95, 6:a 800 meter 2.56.19, 14:e längdhopp 3.84.
Linn Gustafsson F11, 3:a 60 meter 9.38, 9:a höjdhopp 1.13, 4:a längdhopp 3.86.

Huttunen fortsätter i MyPa

■FOTBOLL. Fotbollsspelaren **Toni Huttunen**, 34, har förlängt kontraktet med ligaklubben MyPa för ytterligare ett år. Huttunen har spelat 389 ligamatcher och han har spelat i MyPa sedan år 1992. Under

desså år har han vunnit sju medaljer - ett guld, fem silver och ett brons. Tränaren **Janne Hyppönen** har planerat en stor roll för Huttunen i laget som strävar efter en allt mer offensiv spelstil nästa säsong.(FNB)

Jarospelare testas av Ipswich

■JAKOBSTAD. Mittbacken **Jonas Portin** åker till Ipswich för att testas av den kända engelska klubben, som håller till på näst högsta serienivån. Han ska träna med laget fram

till torsdag. 21-åringen Portin har spelat ligafotboll för sin fostrarförening Jaro från Jakobstad under de senaste säsongerna. Hittills har det blivit 49 ligamatcher. (FNB)

Första förlusten för JIK

VALLENTUNA B	3
JOMALA IK	1

VOLLEYBOLL. Jomala IK förlorade sin första match i damernas division två när de i går mötte Vallentuna B på bortaplan. JIK ledde serien inför matchen och Vallentuna låg på en tredjeplats. Men **Pia Saku** misstänker att Vallentuna fått förstärkning från sitt lag i elitserien.

– De var jätteduktiga och hade det bättre laget, säger Saku. Vi kanske inte spelade vårt bästa spel heller. De pressade på bra och vi kunde inte anfalla i mitten. Blocken fungerade heller inte och då är det svårt att försvara.

Trots förlusten behåller JIK serieledningen när laget nu tar juluppehåll. Nästa match är inte förrän den 12 januari när de möter Södertelge B på bortaplan. En riktig toppmatch då Södertelge ligger tvåa i tabellen. (jl)

HJK testar Gruborovics

■FOTBOLL. Mittfältaren **Tamas Gruborovics** provtränar med HJK veckan ut. Han är 23 år gammal och har spelat 44 fotbollsligamatcher för KuPS säsongerna 2005-2006. Kuopiolaget föll sedan ur ligan, men Gruborovics fortsatte spela där och gjorde sex mål förra säsongen.

Gruborovics är född i Ungern, men flyttade tidigt till Finland med sin fotbollsspelande far och är finländsk medborgare.

HJK har meddelat att man inte använder sin option på anfallsspelaren **Hermanni Vuorinen**, som därmed inte spelar i huvudstadsklubben nästa säsong.

Vuorinen kom i fjol till HJK med hyreskontrakt från norska Fredrikstad. Han sköt fyra mål på 14 matcher.

Vuorinen, som för närvarande gör sin värnplikt i Idrottskolan i Lahtis, har gällande kontrakt med Fredrikstad. (FNB)

Öhman utanför landslaget

■INNEBANDY. Storvretas **Hannes Öhman** är inte uttagen till landskampen mot Sverige i Tammerfors den 15 december. Däremot är lagkamraten **Mika Kohonen** uttagen.

Öhman ligger totalt tolv i poängligan i Svenska Superligan med 8 mål och 10 assist. Kohonen ligger fyra med 6 mål och 17 assist. (jl)

Nyan rättar

■ I fredagens Nyan var det fel namn på föreläsaren i samband med Idrottsakademiens träff den 12 december. Rätt namn ska vara **Charlotte Alexandersson**.

DART

Joker Darts klubb tävling 4 december.

1) Jim Andersson, 2) Andreas Sjöberg, 3/4) Stefan Björkqvist, 3/4) Kenneth Brunila.

BRIDGE

Mariehamns bridgeklubbs tävling 3 december.

1) Susanne Olausson/Roger Wahlgren 115 p, 2) Hasse Holmström/P-O Stenroos 113 p, 3) Tony Brändström/Ted Jansson 112 p 4) Kjell Hansson/Roffe Karlsson 110 p.

Landskapets näringsavdelning egentligen en lantbruksavdelning

■**Mina partibröder Sten-Erik Abrahamsson** och **Kalle Fogelström** debatterar självstyrelsens finansiella system det s.k. klumpsummesystemet. En viktig debatt som mår bra av att föras öppet och offentligt så att många kan delta och påverka.

En central fråga är fördelarna och nackdelarna med nuvarande klumpsummesystem. Min uppfattning om systemet är att det fungerat tillfredsställande utgående från vad man förväntade sig när den nuvarande självstyrelselagen trädde i kraft 1993. Med klumpsumman har vi kunnat utveckla och expandera särskilt den offentliga sektorn. De offentliga investeringarna har varit omfattande och löneutvecklingen särskilt bland högre tjänstemän har varit relativt god.

Systemets svagheter ligger främst på två plan. För det första begränsar det lagtingets makt att stöda och bidra till utvecklingen inom den privata sektorn. För det andra motiverar inte systemet de politiskt ansvariga att rationalisera och modernisera offentlig sektor.

Den budget landskapsregeringen gör upp är en utgiftsbudget. Inkomsterna är starkt beroende av Finlands ekonomi. Vår ekonomi kan liknas vid en hemmafrus. Hon sköter sina

åtagande genom att hennes man tillför pengar så att hon kan köpa det familjen behöver. Så länge mannen har goda och säkra inkomster kan hon känna sig trygg. Problemet med hemmafruns ekonomi är att hon inte kan ta ansvar för sin verksamhet och göra självständiga och långsiktiga beslut.

Hemmafrun kan reagera på olika sätt på sin situation. Hon kanske tycker att det är bra som det är. Hon kan också tycka att det är förödmjukande att hon inte kan styra över sin ekonomi. Eller hon kan vara så osäker att hon tycker att det trots allt är säkrare att mannen står för försörjningen eftersom hon inte tror sig kunna klara sig på egna ben. Bilden är en förenkling men kan ändå användas.

Om Åland skall ha ett nytt ekonomiskt system med egen beskattning är det i första hand en politisk fråga. Tror vi att vi klarar av att lagtinget får utökad självständighet inom det ekonomiska området eller tror vi det inte?

Den stora utökning som skett inom den offentliga sektorn är bra och i många avseenden avgörande för att Åland också fortsättningsvis ska blomstra. Men utökningen kräver att gamla strukturer ses

över och förändras. Strukturer som inte är ekonomiskt försvarbara.

Låt mig bara nämna tre sådana exempel. De många små kommunerna på Åland, Struktur 07 och landskapets näringsavdelning.

De små kommunerna försvaras av regeringspartierna samtidigt som man ökar det ekonomiska stödet till kommunerna och vill överföra kommunala uppgifter till landskapet. Logiken i en sådan politik bygger på partipolitisk kortsiktighet som får betalas av grupper med svagt politiskt inflytande i kommunerna. Jag tänker då på personer med funktionsnedsättning, barn i behov av barnskydd och andra som för sitt dagliga liv är i behov av ekonomiskt stöd och rådgivning på kommunal nivå.

Alla som känner till kostnaden per elev på gymnasialstadiet och är medveten om det sjunkandet elevunderlaget inser att Struktur 07 skulle trygga utbildningen långsiktigt samt ge de studerande utökade valmöjligheter. Men av valtaktiska skäl valde flera partier att fälla reformen för att tillmötesgå motståndarna till Struktur 07.

Landskapets näringsavdelning är egentligen en lantbruksavdelning. Antalet tjänstemän som sysslar med lantbruksfrå-

gor är överdimensionerad med tanke på näringsens storlek eller rättare sagt litenhet. Detta beror på att ingen näringsminister eller regering hittills har lyckats modernisera näringsavdelningen enligt dagens och framtidens behov.

Avdelningen försummar de många åländska småföretagarnas behov av stöd och rådgivning. En försummelse som är belysande för det svala intresset för det privata näringslivets förutsättningar att verka och utvecklas. Varför är det då politiskt så omöjligt att göra nödvändiga reformer?

Det enkla svaret är klumpsummesystemet. Det behövs inte. Vi kan fortsätta att ha dyra och orationella system inom den offentliga sektorn så länge ingen behöver ta fullt ekonomiskt ansvar. Det enda som oroar är att den offentliga sektorn bara växer. Något som de borgerliga partierna ojar sig över inför varje val men som man sedan glömmer när man får makt att förändra.

Det är otillfredsställande att vara lagtingsledamot, invald inte bara från offentlig sektor utan av alla ålänningar att inte kunna ta fördelningsansvar för alla. De som jobbar inom det privata näringslivet har också rätt till en ledig självstyrelse-

dag. Lagtinget borde ha större makt att stöda de som har låga pensioner.

För att lagtinget skall kunna ta ansvar för alla ålänningars välfärd, inte bara jordbrukarnas och de som arbetar inom offentlig sektor behöver vi reformera vårt ekonomiska system så att de folkvalda skall kunna sörja för allas bästa. En del i den diskussionen handlar om egen beskattning därför är det viktigt att offentligt debattera vilka de politiska målen med ett nytt ekonomiskt system skall vara.

För min del är utgångspunkten den att de som invalts i Ålands lagting ska ta ansvar för alla på Åland oberoende om man arbetar inom offentlig eller privat sektor och oberoende om man får sin pension från landskapet eller någon annan huvudman.

Jag ser fram emot en saklig och ingående diskussion som vägledning för dem som skall ingå i den kommande parlamentariska grupp som har till uppgift att inte bara utreda utan också föra konkreta diskussioner med representanter för statsmakten om ett nytt ekonomiskt system för landskapet Åland.

Barbro Sundback (s)

Skriv på för svenska nyheter

■**Den 18** december drabbas Svenskfinland av ett dråpslag som vi knappast mer kan hämta oss ifrån. Då samlas Rundradions förvaltningsråd för att lägga ned Svenska Yles nyhetsverksamhet som en självständig organisation. Efter det uppgår bl.a. TV-nytt och Aktuellt i den finskspråkiga nyhetsorganisationen, eller ”underställs” densamma som det officiellt heter.

Enligt den vision som Yles ledning skisserat upp ska de svenskspråkiga journalisterna efter det inte längre rapportera om inrikespolitiska och internationella nyheter. Den rapporteringen sköts av de finska journalisterna. De svenska journalisterna sköter endast översättning samt rapportering om specifikt finlandssvenska frågor.

En dylik minoritetsspråkpolitik är vi vana att höra talas om i vårt östra grannland. Då samma sak nu håller på att drabba oss själva har vi snälla och väluppfostrade finlandssvenskar svårt att tro att det är sant.

Icke desto mindre är det ett faktum att förvaltningsrådet, som består av 21 riksdagsledamöter, den 18 december samlas för att fatta ovannämnda beslut, som strider mot andan inte bara i språklagen och rundradiolagen, utan även i grundlagen.

Då den protestadress som nu finns till underteckning i skrivande stund endast har undertecknats av ca 7.000 personer tyder det på att de flesta ännu inte har insett hur ödesdigra följderna av be-

slutet kommer att bli för den finlandssvenska minoriteten.

Vi vill rikta en allvarlig vädjan till alla finlandssvenskar, tvåspråkiga samt finskspråkiga med sinne för laglighet, rättvisa och humanism att teckna på adressen för att rädda Rundradions svenska nyhetsrapportering. Adressen finns på www.adressit.com/prorundradion. För den som inte har tillgång till dator finns den utlagd på ett antal bibliotek, Luckor o.dyl. runt om i Svenskfinland.

Lena Linderborg
Moa Mattfolk
Antonia Berg
redaktörer på Svenska Yles nyheter och aktualiteter

Som Nya Åland skrev i fredags finns listan också på stadsbiblioteket i Mariehamn. Red.

TV-nytt på FST5

- Nyhetsservice på svenska

Våra sändningar

Kortnytt kl. 17.14 i FST5

Dagens viktigaste nyheter

TV-nytt kl. 18.15

Titta på TV-nytt så vet du v

heltäckande nyhetsrapport

och världen utanför. TV-ny

viktigaste nyheterna från S

TV-nytt kl. 20.00 i FST5

Heltäckande nyhetsrapport

att fördjupa dagens viktiga

Nyheter från Finland, Sver

- allt viktigt och väsentligt s

dagen finns med.

Kvällsnytt cirka kl. 23.1

Sammanfattar nyhetsdaga

Titta på TV-nytt på Arenan

På YLE Arenan kan du titta på de senaste TV-nytt

sändningarna

TV-nytt. "Den 18 december drabbas Svenskfinland av ett dråpslag som vi knappast mer kan hämta oss ifrån. /.../ Efter det uppgår bl.a. TV-nytt och Aktuellt i den finskspråkiga nyhetsorganisationen, skriver insändarskribenterna.

Har Mise egna lagar för pensionärsålder?

■**Ett bra förslag** av "Pensionär" i Nyan 7.12.07. Varför skulle man betala för sophämtning för sopor man inte har. Det lilla kan man köra själv till Norrböle.

Jag sorterade och rengjorde olika platsförpackningar närmare 10 år och fick vid mitt första besök på Skogshyddsvägen se att allt kastades i samma container för brännbart. Kände mig hånad och löjlig. Nu har jag slutat med den sorteringen.

Mise vill att alla skall producera sopor som fyller 8-fack systemet. Jag för min del kan inte förmå mig att

producera så mycket sopor. Jag vill också påpeka att de tidigare återvinningsstationerna var dåligt skötta för att man inte tömde kärlen enligt behov, men det är ju lätt att skylla på kunderna.

I tidningen Åland 8.12.07 säger **Sofie Dahlström** att man planerar att införa rabatt till pensionärer födda 1935 eller tidigare. Enligt mitt FPA kort är jag pensionär, trots att jag är född efter 1935. Har Mise egna lagar även för gällande pensionärsålder?

"Ensamboende pensionär"

Vilken början på året!

■**Tio** personer lovade jag koka kaffe till. Ja, senast var det så många som vek in till församlingshemmet efter familjegudstjänsten. Man vet ju aldrig hur bråttom föräldrarna har nu för tiden.

Men det här blev något annat. Efter att ha dukat för tolv vuxna och sex barn och stuckit små enkivistar runt den enkla ljusstaken på borden, gick jag till vår ljusa, varma kyrka för att lyssna till ungarnas ljuvliga sånger och själv få sjunga högt och ljudligt med i "Hosianna". Redan inkommen bland de sista förstod jag att jag satt illa till.

Nåja, först njuta, sedan ta itu med det jobbiga. Framför mig satt en liten täck flicka och sträckte sig gång på gång för att kunna pussa en mörkrullig pojke som lätt besvärat sträckte sig undan så långt som möjligt.

Snart fick de båda och många andra ur Klapp och Klang stålla sig framför den nästan fyllda kyrkan och sjunga om hur det första ljuständs och se deras sångledare, församlingspastorn tända det. Flera underbara sånger av dem njöt vi av.

Allt mer och mer gick mina tankar till hur många som skulle hörsamma inbjudan till församlingshemmet. Jag fick nog skippa "Herrens välsignelse" denna gång, gå i förväg och försöka göra något åt katastrofen som kunde bli verklighet.

Så förlåt mig, alla gäster! Om jag var litet kort i tonen när ni började strömma in berodde det helt på att jag undrade om förplägnaden skulle räcka. Först på med mera kaffe, så fram med flera koppar. Och brödet! Skulle det likt berättelsen i NT räcka?

Men i köket var det härlig stämning. Många kom och sträckte ut en hjälpende hand. Somliga förvisade jag till kanterna i plastpåsen. - De brukar vara godast, så ta fler! Och under bänken fanns en härlig lucka med tomma plastbrickor och burkar i en trave. Dit masade sig alla småungar på ena läret eller på alla fyra med tugglystnad i blicken. De såg överlyckliga ut när burkarna smakade som de trott.

Puh! Prästen, vars välsignelse jag måst avstå ifrån, stod i dörröppningen utrustad som en bandmedlem med gitarren hängande i fodral över ryggen. -Det räckte ju, ta bara, sade jag glädjestrålade. Men han skulle till nästa "Hosianna" med färjan en timme bort. Där fanns återigen kyrkkaffe.

Själv satte jag mig en liten stund med en brödskiva och en hjärtpepparkaka vid ett tomt bord i den nu av vänliga besökare tomplockade salen där ljusen blåsts ut och mörkert utanför djupnade. En pappa, som till sist fått tag i sin lilla kurragömmande son, satt också där och klädde på lillpojken. Pojken sjöng en liten sång om ett ljus på norska.

Olars Marianne

► **SÄLJES**

Alla **JULPRYDNADER** **50%** från redan nedsatt fyndpris

.....

Alla **JULTEXTIL** **50-70%** billigare än ordinarie pris

Öppet
tisdag & torsdag
18-20

Fyndmixen

Askuddsvägen 21
tfn. 17913

LÄS ANNONSERNA

även DU kan göra fynd

Fildelning av musik, film, program och spel över nätet står för över 80 procent av all datatrafik på internet, visar en ny undersökning. I extremfallet utgör fildelningen 95 procent av all trafik.

riksnytt

Handeln med julblommor uppgår i år till uppskattningsvis hundra miljoner euro. Med företagens och samfundens blomköp medräknade går summan över hundra miljoner. I medeltal satsar ett hushåll cirka 60 euro på blommorna.

Polisen utreder RG Line

Redovisningen av fraktavgifterna granskas

VASA. Polisen i Vasa inleder en förundersökning om rederiet RG Lines fraktavgifter.

Avdelningen för ekonomiska brott utreder om rederiet gjort sig skyldigt till brott då det inte har betalat vidare avgifter från transportföretag till stadens hamnverk. Sammanlagt rör det sig om nästan 800.000 euro.

Två fullmäktigemedlemmar i Vasa bad i början av veckan polisen att undersöka fallet. Det var Vasabladet som rapporterade om förundersökningen på sin webbplats på söndagen.

Stödpaket

RG Line, som trafikerar rutten mellan Vasa och Umeå, har vållat fullmäktige huvudbry under hela hösten.

Rederiet, som ägs av pizakungen **Rabbe Grönblom**, drabbades av ekonomiska svårigheter i våras, och tvingades sälja fartyget Casino Express till vrakpris.

Rederi. RG Line trafikerar mellan Vasa och Umeå. Det här är rederiets hemsida.

Fartyget hade stått i hamnen de senaste åren. Den fortsatta trafikens öde är nu i vågskålen, och rederiet hoppas på mera stöd från staden.

Fullmäktige hade redan hun-

nit godkänna ett stödpaket, men på grund av ett tekniskt fel i förslaget måste ärendet tas upp till ny behandling, och stödpaketet röstades ner med siffrorna 26-25.

Ett ur stadens synvinkel billigare förslag än det ursprungliga bordlades förra veckan. Fullmäktige tar upp frågan igen på måndagen. (FNB)

Vanhanen försvarade 141-stödresultat

ÅBO. Statsminister Matti Vanhanen (c) försvarar kraftigt det sätt på vilket Finland förhandlade med EU-kommissionen om 141-stödet till lantbruket.

Vid centerns partidelegationsmöte i Åbo på lördagen berömde han det resultat man nådde i förhandlingarna.

Vanhanen kritiserade i hårda ordalag dem som hade velat koppla ihop stöd-

frågan med andra ärenden. Enligt honom var den finländska diskussionen i hög grad inrikespolitiskt motiverad. Målet med den var att undergräva regeringens EU-politik, anser Vanhanen.

Vanhanen sade att ett litet land helt enkelt aldrig bör ställa fram sina livsviktiga intressen som en antingen-eller-fråga för de andra att lösa. Efter det kan det bli en seger, eller så förlorar man slutgiltigt utan möjlighet att

söka ändring. En tapper men våghalsig förhandlingsstrategi kunde ha lett till ett katastrofalt slutresultat.

Rättvis

Vanhanen talade länge och väl om 141-uppgörelsen och ville tydligt övertyga åhörarna om att resultatet var gott för Finlands del. Överenskommelsen var också i linje med EU:s politik om att åtgärda överproduktion.

– Då en överproduktion

uppstått var det nödvändigt att reagera på det. Att se till att marknaden är rättvis är en av kommissionens centrala uppgifter, sade Vanhanen.

Statsministern tog också ställning i djurskyddsdebatten. Han erkände att brister i djurhållningen uppdagats men inte alls i den utsträckning som de videoinspelningar som gjorts på lantgårdar låtit förstå. Djur kan insjukna och dö även om de sköts på rätt sätt, påminde Vanhanen. (FNB)

Olkinuora ifrågasätter svensk tv-kanal

HELSINGFORS. Rundradions styrelseordförande Hannu Olkinuora vill minska Rundradions tv- och radiokanaler.

Olkinuora skriver på Helsingin Sanomats söndagsidor att fem tv-kanaler och sex radiokanaler har visat sig vara ett överdrivet önskemål.

– Också om public service-strategin inte ändras måste Yles kanalutbud i fortsättningen göras mera kompakt, anser Olkinuora.

Den svenska verksam-

heten kan enligt Olkinuora utökas från nuvarande nivå bara genom specialåtgärder från statsmaktens sida. Han anser att finlandssvenskarna bör diskutera om det är ändamålsenligt att ha en egen tv-kanal som når de egna, men driver bort de finskspråkiga.

I konkurrensen om medborgarnas tid och minne bör Yle enligt Olkinuora koncentrera sig på att producera kvalitet. Public service har en klar och accepterad uppgift, som kan uppfyllas genom huvudkanalerna, anser Olkinuora. (FNB)

Kritik mot Finlands partifinansiering

HELSINGFORS. Europarådets organ mot korruption (Greco) anser att det finns brister i övervakningen av parti- och valfinansieringen i Finland.

Greco rekommenderar att Finland effektiviserar lagstiftningen om mutor och skärper straffen.

Greco anser att övervakningen bör vara oavhängigare än nu. Också anmälningarna om parti- och valfinansiering bör vara noggrannare. Myndigheterna bör granska anmälningarna grundligare än nu och sanktionerna för brott mot bestämmel-

serna borde vara effektiva.

I Finland är det justitieministeriet som övervakar valfinansieringen på riksplan medan kommunernas centralvalnämnder sköter den lokala övervakningen.

Greco anser att det finns en risk att politiska intressen påverkar övervakningen eftersom justitieministeriet är en del av det politiska systemet och centralvalnämnderna består av medlemmar i olika partier.

Justitieministeriet konstaterar att Grecos rekommendationer bör tas på största allvar. (FNB)

Världen just nu

Svarta stränder i Sydkorea

■TAEAN, SYDKOREA. Det kommer att ta mer än två månader att rengöra kusten efter den värsta oljeolyckan i Sydkoreas historia, säger en sydkoreansk minister.

Tusentals soldater, polismän och frivilliga bekämpade på söndagen oljeutsläppet från fartyget Hebei Spirit. Tankfartyget började läcka när där det blev påkört av en präm som kommit loss från en bogserbåt i den hårda sjögången.

Samtidigt meddelade myndigheterna att fartygets besättning stoppat oljeutsläppet. De pumpade ut den sista oljan från en av containrarna som fick ett hål vid kollisionen i fredags.

Men över 10.000 ton råolja har redan runnit ut i Gula havet och förorenat en lång sträcka av kusten.

Katastroftillstånd har utlysts i området kring Taeon, 120 kilometer sydväst om Seoul.

Sjöfartsminister **Kang Moo-Hyun** beräknar att att det tar minst två månader att rengöra kusten med tanke på oljeläckagets storlek.

Han säger att 17-20 kilometer av sydvästkusten förorenats svårt. (FNB–AFP)

EU öste kritik över Mugabe

■LISSABON. EU-ländernas ledare riktade hård kritik mot Zimbabwe president **Robert Mugabe** under EU:s och de afrikanska ländernas toppmöte i Lissabon på lördagen.

Samtidigt kritiserade människorättsaktivister EU för att Mugabe överhuvudtaget tillåts delta i mötet.

Mugabe som EU anklagar för bland annat valfusk och tortyr stal som väntat uppmärksamheten under toppmötets första dag.

Tysklands förbundskansler **Angela Merkel** hade fått till uppgift att framföra EU:s kritik mot Zimbabwe regering. I sitt tal sade hon att Mugabes styre är en skamfläck för hela Afrika.

– Situationen i Zimbabwe skadar hela det nya Afrikas image, sade hon till toppmötet.

Enligt de EU-ledare som var på plats var Merkels budskap mycket klart. En annan fråga är om det gjorde något större intryck på Mugabe.

– Jag är osäker på om han tog in vad Merkel sade, sade Sveriges statsminister **Fredrik Reinfeldt** efteråt.

Mugabe som normalt har försatts med inreseförbud till EU anlände till toppmötet på inbjudan av värdlandet Portugal. Zimbabwe är en av Afrikanska unionens över 50 medlemmar, som alla är på plats i Lissabon.

President **Tarja Halonen** sade att flera afrikanska länder uttryckte sitt stöd för Mugabe.

Flera afrikanska länder ser Mugabe som en frihetskämpe, som inte är mer odemokratisk än någon annan ledare.

Tack till Brown

En liten grupp människorättsaktivister demonstrerade mot Mugabe i närheten av toppmötet.

– Tack **Gordon Brown** för att du stannade hemma, stod det på zimbabwiern **Fungayi Mabhunus** skylt. Den brittiska premiärministern bojkottar toppmötet i protest mot att Mugabe tillåts delta.

Mabhunu sade att Zimbabwe lever under ett skräckvälde och att rättsstaten upphört att existera. Fattigdomen har mångdubblats och inflationen rasar okontrollerat i landet som en gång var Afrikas rikaste.

Mabhunu tvingades fly från sitt hemland år 2002. Han fick politisk asyl i Storbritannien.

Den brittiska parlamentarikern **Kate Hoey** som också deltog i demonstrationen kallade beslutet att inbjuda Mugabe för en fars.

Hon sade att EU i stället borde ställa hårdare krav på Afrika.

– De afrikanska länderna ger hela tiden nya löften om demokrati, men de håller dem inte.

Handeln allt viktigare Trots den stora uppmärksamheten som Mugabe fått är de mänskliga rättigheterna inte huvudtema för mötet, som är det första i sitt slag på sju år.

Målet är att öka samarbetet mellan EU och Afrika. Unionen hoppas kunna bygga upp ett mera jämlikt förhållande med de afrikanska länderna. Barlasten från kolonialtiden har tidigare skapat hinder i relationerna mellan Europa och Afrika.

Ett djupare samarbete är också viktigt för Finland.

– Det är viktigt att skapa ett verkligt partnerskap och uppmuntra Afrika till eget ledarskap, sade Halonen.

Handelspolitiken är också viktig för EU som oroat sett på när USA och Kinas inflytande i Afrika vuxit. (FNB)

Nytt fall av fågelinfluensa i Polen

■WARSZAWA. Ett fjärde fall av farlig fågelinfluensa har upptäckts i Polen, meddelade landets myndigheter på lördagen. Förra veckan påträffades det för människor farliga H5N1-viruset på tre fjäderfägårdar.

Det nyaste fallet upptäcktes på en gård i mellersta Polen, cirka 50 kilometer från de gårdar som drabbats tidigare. På gården finns tiotusentals fåglar. Skyddszoner har upprättats kring de drabbade gårdarna.

De senaste fallen av fågelinfluensa är de första i Polen sedan år 2006, då viruset påträffades hos flera svanar. (FNB–Reuters)

Ekonomi

Allt svårare att få byggarbetare

HELSINGFORS. Bristen på arbetskraft blir bara värre i byggbranschen.

En konjunkturöversikt som Talotekniikkaliitto har gjort visar till exempel att 60 procent av de nyländska byggföretagen har

svårt att få arbetskraft. Endast vart tionde företag tycker att tillgången på arbetskraft är god.

God tid

Bristen försvårar i hög grad företagens möjligheter att ta emot nya uppdrag. Just nu kan före-

tagen besvara cirka 70 procent av de begäran om offert som de får.

– Den som lämnar in en begäran om offert bör vara ute i god tid. Åldersstrukturen bland de finländska husen gör att det under de närmaste åren krävs

allt mer reparationer. Rören i ett husbolag reparerar inte sig själva om man skjuter fram ett reparationsbeslut, men det kan vara omöjligt att hitta någon som gör det om läget blir akut, säger förbundets vd **Jari Syrjälä**. (FNB)

TV-programmet

måndag 10 december

7.00 Gomorron Sverige [9939229] 8.15 Julkalendern: En riktig jul [3946107] Elfrid och Mila upptäcker att Elfrid syns även för dem som inte tror på tomten. 8.30 Gomorron Sverige, forts [4189565] 10.30–12.45 UR-program [6677300] 13.00 Rapport [85565] 13.05 Agenda (R) [112229] 14.00–15.00 Babben & co (R) [19381] 15.15 Maj på Malö [3136478] FILM Svenskt drama från 1947. Handelsman Flinck älskar att prata om sin son, som gick till sjöss för tio år sedan. I rollerna: Inga Landgré, Olof Bergström, Ludde Gentzel. 16.30 Andra Avenyn (R) [3590] 17.00 Rapport [48497] 17.10 Gomorron Sverige [800652] 18.00 Ramp [9107] 18.30 Krokomax [7126] 19.00 Bolibompa [3316] 19.00 Nicke Nyfiken [85768] 19.25 Min förskola [1820774] 19.30 Julkalendern: En riktig jul (R) [66687] 19.45 Hjärnkontoret [336652] 20.00 Bobster [861] 20.00 Lilla Sportspegeln [861] 20.30 Rapport med A-ekonomi [132] 21.00 Andra Avenyn [213] Svensk dramaserie från 2007. 21.30 Seriestart: En spricka i kristallen [36010] Svensk dramaserie från 2007. Suss växer upp i en familj där framgång, makt och sammanhållning är en självklarhet. Del 1 av 2. I rollerna: Källa Bie, Jessica Zandén. 22.30 Kobra [768] Kulturmagasin. Del 10. Maf-fiatema. 23.00 Michael Moore – provocatören [516861] Kanadensisk dokumentär från 2007. Han är en maktfaktor i USA. Men är det fakta, fiktion eller propaganda han sysslar med? Även 16/12. 0.15 Rapport [3391661] 0.25 Kulturnyheterna (R) [4148633] 0.35 Babben & co (R) [6214188] 1.35 Vita huset (R) [4217904] 2.20–7.00 SVT24 [28710850]	10.30 24 direkt (R) [32209584] 15.50 Nobelprisen i fred och ekonomi 2007 (R) [5224045] 16.20 Sportspegeln (R) [4877045] 16.50 Gudstjänst (R) [8261720] 17.35 Landet runt (R) [3560590] 18.20 Nyhetstecken [8524316] 18.30 Oddasat [61229] 18.45 Uutiset [4678126] 18.55 Regionala nyheter [1692039] 19.00 Rapport [51213] 19.15 Fråga doktorn [397403] Hälsomagasin. Del 13 av 14. Reportage om de Gula änglarna som hjälper de hemlösa i Stockholm. Jenny Åkerman lär oss att träna minnet och den mentala konditionen. Även 11/12 och 15/12. 20.00 Kulturnyheterna [90126] 20.10 Regionala nyheter [7471381] 20.30 Carin 21:30 [8215] 21.00 Vem håller i kopplet? [14720] Kanadensisk hundserie från 2007. Erin och Ryan har redan händerna fulla med sin grand danois. Och snart får de en baby. Del 5 av 9. Även 15/12. 21.20 Gunnar och Anette (R) [2990942] Svensk kortfilm från 2006. Gunnar och Anette bor i sitt förortshus. Fast tiderna har förändrats så vet vårt par precis hur det borde vara. 21.30 Emigranterna [7045] Svensk dokumentärserie. Del 6 av 11. Laura Tuominen och Markus Ala från Tammerfors är it-experten. När koncernen växer flyttar de till Stockholm. 22.00 Aktuellt [4958] 22.30 Hockeykväll [3229] Ishockeymagasin. Även 11/12. 23.00 Sportnytt [17328] 23.15 Regionala nyheter [1173720] 23.25 Filmkrönikan [5255126] Recensioner av "Cassandra's dream" och "The Darjeeling Limited". Intervju med Jason Schwartzman och Wes Anderson. Programledare: Andrea Reuter och Navid Modiri. 23.55 Tre pianister: Boris Beresovsky (R) [2816039] 0.35–1.05 Nobelpriset i litteratur 2007 (R) [1898362] Porträtt.	7.30 Beverly Hills [9020720] 8.25–8.55 Nanny (R) [2681958] 9.55 Montel Williams show [7013942] 10.50 Våra bästa år (R) [2090671] 11.40 Oprah Winfrey (R) [1162805] 12.30 Rachael Ray [5482297] 13.25 Momento [5600497] 13.50 Våra bästa år [7496958] 14.40 Oprah Winfrey [2498126] 15.35 Cityakuten [8332403] 16.30 Nanny [607958] 17.00 Ensamma hemma [950687] 18.00 Jims värld [602403] 18.30 Simpsons [514294] 19.00 2 1/2 män [639942] Amerikansk komediserie från 2004. Del 14 av 24. 19.30 Navy CIS [331923] Am kriminalserie från 2005. 20.30 Svenska hjältar [634497] Svensk gala från 2007. Sveriges vardagshjältar hyllas. Även 16/12. 21.00 Extreme home makeover [985768] Amerikansk inredningsserie från 2006. Del 20 av 28. Designteamet reser till New York för att bygga ett nytt hem åt en ensamstående mamma med fyra barn. Även 15/12. 22.00 Cityakuten [974652] Amerikansk dramaserie från 2006. Del 2 av 22. Moretti börjar göra sig påmind i sin ny roll som chef. 23.00 Prison break [435872] Am kriminalserie från 2007. Del 8 av 22. Susan försätter både sitt och Michaels liv i fara med sin rymningsplan. 0.00 Bones [711508] Am kriminalserie från 2006. Del 16 av 21. Booth och Brennan undersöker ett komplicerat fall som involverar en benlös kropp som hittats i en flod. 0.55 Sex and the city [1283072] 1.35 2 1/2 män (R) [3487017] 2.05 Guardian [7997546] 2.55 The Bondi Beach Block [9041430] 3.50 Trois 2 – Pandora's box [5184445] FILM Am thriller från 2002 med Michael Jai White, Monica Calhoun. 5.30 Ricki Lake [5902850] 6.10–7.00 Home and away [5067275]	6.30 Äntligen hälsa – yoga (R) [5071584] 6.50 Nyhetsmorgon [45170294] 11.00 Nyheterna [551590] 11.05 Nobeldagen i TV4 [7853590] Direktsändning från årets Nobelfestligheter. 12.00 Nyheterna [563720] 12.05 Nobeldagen i TV4 [6719923] 13.45 Nyheterna [9151923] 13.50 Nobeldagen i TV4 – fredsprisutdelningen [1154010] Direkt från Oslo. 15.15 Nyheterna [3117720] 15.20 Nobeldagen i TV4 [7050584] 17.20 Nyheterna [8587584] 17.25 Nobeldagen i TV4 – prisutdelningen [5364132] Direkt från Stockholms konserthus. 18.55 Nyheterna [8250010] 19.00 Nobeldagen i TV4 [801768] Direktsändning från årets Nobelfestligheter. Från Nobelstudion blandas direktsända rapporter med inslag och intervjuer. 19.45 Lokala nyheter [360045] 20.00 Nobeldagen i TV4 – banketten [633768] Direkt från Nobelbanketten i Stockholms stadshus. TV4:s programledare finns på plats. Pristagarna och gästerna intervjuas, kläderna synas och menyn kommenteras. 20.30 Nyheterna [258671] 20.45 Nobeldagen i TV4 – banketten [599316] Direkt från Nobelbanketten i Stockholms stadshus. Försättning. 22.55 Nyheter [8531316] 22.55 Lokala nyheter [7933861] 23.00 Nyheterna, ekonomi-nyheterna och sporten [404403] 23.15 Nobeldagen i TV4 – banketten [8314855] Försättning. 0.50 Mayday (R) [9773492] 1.50 Jag är Rainman (R) [7430459] Brittisk dokumentär från 2006. Vad hände med Kim Peek? 2.45 Natthiv [5629968] 3.45 Lost (R) [4600140] 4.30 Alias (R) [6762017] 5.10 Kung av Queens (R) [5103343] 5.35 Lättlagat (R) [5194695] 6.00–6.30 Lättlagat (R) [369508]	6.00 X3M: God morgon med A-laget 10.00–11.10 Veta 10.00 Sinneskarusellen (R) Del 2 av 3. 10.10 Musikstund 10.15 Kryp i skåp och skafferier (R) Ovälkomna småkryp får förklara sitt beteende. Del 2 av 6. 10.25 Tvestjärt och silverfisk. 10.20 Kryp i skåp och skafferier 10.25 High-tech (R) Hur fungerar dammsugaren? 10.40–1.00 Den perfekta skilsmässan (R) Del 3 av 4. Det nya livet. 16.45 Närbild 17.14 Kortnytt 17.15 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 9 av 24. 17.35 Nedräkning Det är katastrof! 17.40 Futz Tecknat. 17.45 Julkalender: Tomteskolan Tuffe är påverkad av kärlekspillret och Lars ska lära sig knyta en rosett. 18.15 TV-nytt 18.30 Jul i Valhall Dansk fantasyserie. Del 10 av 24. Äppeltjuven. 18.55 Nedräkning 18.56 Futz 19.00 Uteliv: Vilda kanalöar Ön Alderney är känd för sina fjärrilar, ovanliga växter och den blonda igelkotten. 19.25 Norge runt Lutfisk för läckergommar. 19.30 Ratatosk 20.00 TV-nytt 20.20 Sportnytt 20.25 Strömsö 20.54 5 minuter 21.00 Bettina S Författaren Vivi-Ann Sjögren och Finlands Lucia 2007. 21.45 Dokumentären: Souvenirer Dokumentär. Filmaren Shahar Cohens far tjänstegjorde i den judiska brigaden under andra världskriget. En dag får Shahar nys om att fadern kanske har andra barn som bor i Nederländerna. 23.00 Kvällsnytt 23.05 Oddasat 23.20–23.50 Clement i Amerika Vem blir USA:s president?	Se det med egna ögon! På webben och IPTV www.24.ax TV ÅLAND INFOKANALEN Madamen och dockan Julklappstips? Mjuka paket? Nej, i stället hårda bandage och tuffa bud. Och det i juliga Mariehamn. Ej Smedsböle.
---	--	--	--	---	--

Se det med egna ögon!

www.24.ax

5.55 Ettans morgon-tv [26597749] 9.15 The Royal (R) [2998233] 10.05 Nöjesråvarna [8026534] 10.30 Släktträdet [3710] 11.00 Tv-nyheter [89300] 11.05 Tillbaka till Aidensfield [2145229] 12.00 Dagens rubriker [24213] 13.00 Tv-nyheter [76861] 13.05 Lördagssällskap [960229] 13.45 Arto Nyberg [2351497] 14.30 Läkarna [9316] 15.00 Tv-nyheter [91836] 15.05 Diagnos: Mord [2161652] 15.50 Droppen [6952565] 15.55 Ordboken [6951836]" 16.00 A-zoom [3432687] 16.35 Naturstund: Lämme-mysteriet [7620584] 17.00 Tv-nyheter [33565] 17.08 Tillbaka till Aidensfield [300374652] Brittisk dramaserie. Glädjeförstörare. 18.00 Tv-nyheter och väder [5313] Ekonomi- och kulturnyheter samt dagens viktigaste nyheter på teckenspråk ingår. 18.30 Nyhetsläckan [53565] 19.05 Prisma: Undrens tid [390045]

allt du behöver -ändå klöver över!

K MARKET

F:ma ERIK MATTSSON

GRYTBITAR
av nötkött

8,90 kg

GRISSTEK
i skivor

6,90 kg

GÄLLER MÅNDAG - TORSDAG
Rökt kassler

Scan kg **6,90**
Roslagslimpa hel

(3,90/kg)

510 g Ålandsbagarn st **1,99**
Äpplen Gloster

Tyskland kg **0,99**
Päron Conference

Holland kg **1,49**
**Aladdin & Paradis
chokladkonfekt**

500 g ask **4,99**
PLUSSA -FÖRMÅN
Smör 500 g

Valio (gäller ej osaltat) pkt **1,99**
utan Plussa-kort 2,59/pkt

Ägg 10 st

580 g Kultamuna pkt **1,19**
utan Plussa-kort 1,49/pkt

Risella grötris 1kg

..... st **0,99**
utan Plussa-kort 1,19/st

GODBY TEL 43 250
VARD 09-20, LÖRD 09-16, SÖND 12-16
BYGGLAGRET: VARD 09-17, LÖRD 09-14, SÖND STÄNGT
PLUSSA

VÄLKOMMEN TILL SUPERMARKET KANTARELLEN OCH MATHISHALLEN

Supererbjudande
UGNSLÄNK

400 g Popsi

0 89 PKT EP 2,23/kg

Supererbjudande
BOGFLÄSK

i skivor, inhemskt

7 50 KG

*Supererbjudandena gäller
måndag 10/12 - onsdag 12/12*

Supererbjudande
APELSINER 1,5 KG

Pirkka, Spanien

1 49 PÅSE EP 0,99/kg

JOGGASEMLA 5-PACK

200 g Ålandsbagarn
EP 8,00/kg

1 60 PÅSE

FRENCH FRIES

750 g djupfrysta, Oolannin
EP 2,65/kg

1 99 PÅSE

SANDWISH

150 g Bra Kök
EP 15,00/kg

2 25 ST

PLUSSA - förmån
SMÖR

500 g Valio (ej osaltat)
Utan Plussa-kort 2,59/pkt

1 99 PKT

TÅRTDEGSPLATTOR

1 kg Myllyn Paras
Utan Plussa-kort 1,79/pkt

1 59 PKT

PLOMMONMARMELAD

300 g Dronningholm
Utan Plussa-kort 0,79/brk

0 69 BRK

Supererbjudandena gäller så långt lagret räcker (gäller samtliga supererbjudanden)
KANTARELLEN
Nya Godbyvägen tel. 32 840

Måndag-fredag 9-21, lördag 9-18, söndag 10-18

SUPERMARKET
PLUSSA
för dina inköp

Måndag-fredag 9-19,
lördag 9-16,
söndag 9-16
Ålandsv. 42, tel. 28 149

Ge en julhälsning och gör en hjälpinsats!

Önska God Jul och Gott Nytt År med en annons i Nya Åland

En annons enligt denna modell kostar 27€ inkl. moms. Av detta belopp går 10€ till välgörande ändamål (t.ex. Ålands Barnfond, Ålands Sjöräddningssällskap, Ålands cancerförening, Rädda Barnen, Djurskyddsföreningen).

Ring 23 444, faxa 23 450 eller kom in till oss på annonsavdelningen så hjälper vi dig. Du kan också skicka e-post till: annons@nyan.ax, ange då din faktureringsadress och till vilken fond du vill betala. Gäller endast privatpersoner.

Rabatt på julhälsningen med Nyankortet!
Med Nyankortet får du julhälsningen för endast 22€ inkl. moms

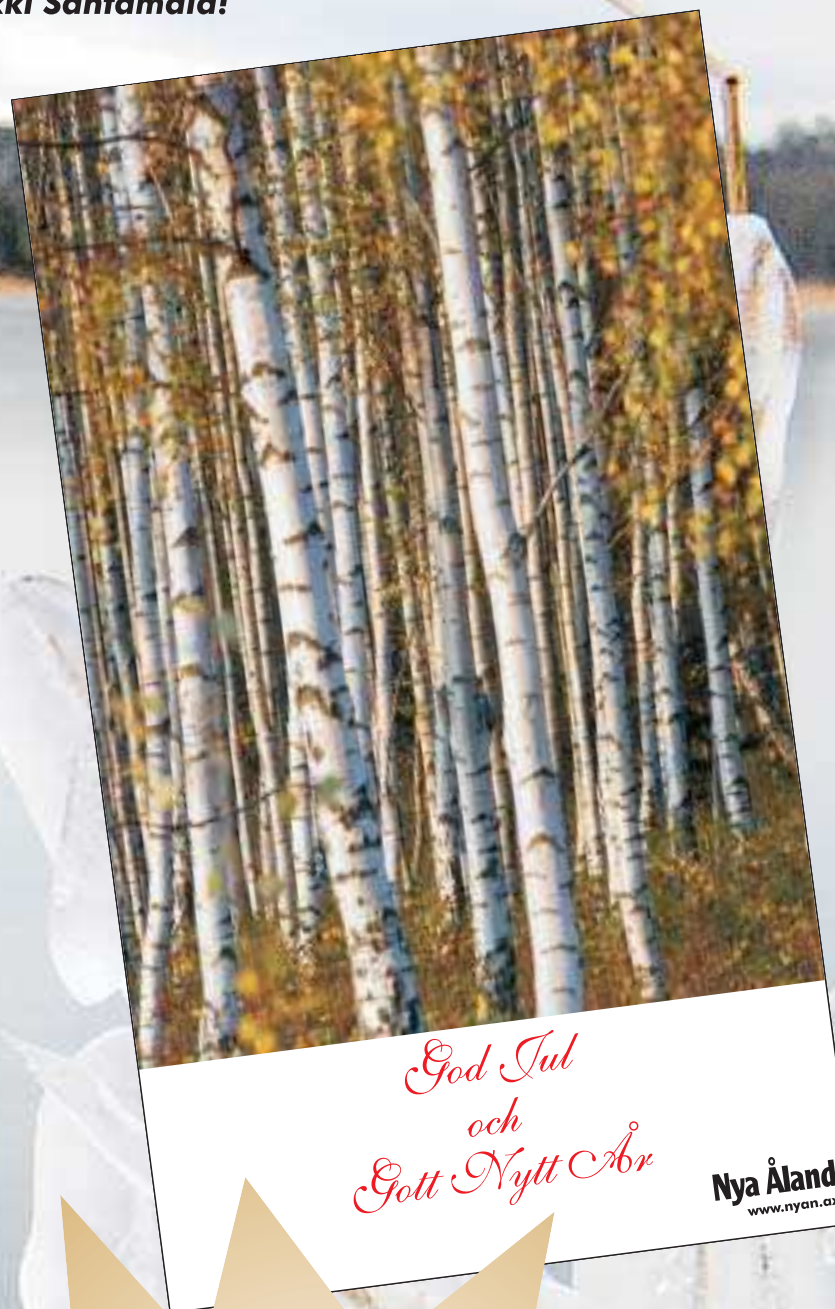
Annonserna publiceras
t.o.m. 22/12 2007.

Nya Åland
☆☆☆

www.nyan.ax

Prenumerera 2008

I gåva får de 50 första en fin kalender för år 2008 med Haikudikter av Kiki Alberius-Forsman och foton av Erkki Santamala!

*Du som redan
är prenumerant!*

Skicka **NYAN KALENDER**
NAMN ADRESS

till **173 520** eller skicka ett vykort
med namn och adress märkt
"KALENDER" till Nya Åland,
PB 21, 22 101 MH så deltar du
i utlottningen av 50 st kalendrar för
år 2008. Kostnad 0€. Senast 18 december.

Ja visst,

jag vill ha Nya Åland + Haikukalender 2008,
med dikter av Kiki Alberius-Forsman och
foton av Erkki Santamala.

Nya Åland
☆☆☆

bjuder på
portot

Fortlöpande

☐ 12 mån 179€

☐ 6 mån 95€

☐ 3 mån 49€

Tidsbunden

☐ 12 mån 189€

☐ 6 mån 100€

☐ 3 mån 52€

Namn:

Adress:

Postadress:

Telefon:

Underskrift:

NYA ÅLAND

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

Porto tillkommer på prenumeration utanför Åland

Söker du en soffa med divan?

**Du får en
MATTA PÅ KÖPET
värde upp till 290€
vid köp av soffa!**
Gäller tom 23/12-07

890€

BRYSSEL L Soffa med divan
klädd i tyg Cortina.
L 250 cm, D 145 cm.

1175€

BRYSSEL XL. Soffa med divan
L 290 , D 145 cm. Tyg Cortina.
Två prydnadskuddar ingår.

1495€

LUGANO Soffa med divan
klädd i tyg Ka, dunfyllda plymåer.
Avtagbar och tvättbar klädsel. L 267 cm, D 92/145 cm.
Prydnadskuddar och pläd köps separat.

1780€

SIRACUSA Soffa med divan läder
svart spalt semianilin. L 305 cm,
D 163 cm. Nackstöd 135€/st.

820€

OREGON Soffa med divan tyg Estelle röd. L 240 cm, D 153 cm.
Ord.pris 895€.

1780€

TREND Soffa med divan läder Florida vit. L 248 cm, D 152 cm.

615€

AVEC Soffa med divan tyg Divan 73 vänster div., L 185 cm, D 145 cm.

890€

SIMPLE Soffa med divan, tyg
Miracle. L 208 cm, D 148 cm.

**De flesta modeller
finns även som 2- och 3-sits**

ÅLANDS STÖRSTA INREDNINGSHUS

EM Åland

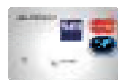
Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

JULÖPPET from 13/12:

Vardagar 9-19

Lördagar 10-16

Söndagar 12-16

Skräddarsydda finansieringsalternativ med
Aktiiviraha!

www.em.com

Skönt att
komma hem.

*Titta in till oss på EM
så hjälper vi dej hitta just Din soffa!*

Nyankortsvinnare:
Stefan Karlsson
Toböleträskvägen
Vinner en Sverigelott. Vinsten skickas på posten.

debatt

Är det acceptabelt att en lagtingsledamot har 57 fall hos landskapsfogden på två år?
Ja: 12 %
Nej: 88%
1094 personer svarade. Ny fråga på **nyan.ax**

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Värt att tänka på.? Det är bättre att tända ett ljus, än att förbanna mörkret. ! Pje.

eller flytta från Åland. Leve Mise. **Ungdom 25 Mariehamn.**

■ ■ vårt att välja skinka i dessa tider? Jag föredrar båda! H från **Hungrig tomténisse!**

■ ■ NN, du är bäst! Jag älskar dig! K-r-a-m. **0457.**

■ ■ Räcknas mundiarré till luktfri miljövänlig hållbar utveckling eller? **0457.**

■ ■ Ä du inte inkonsekvent, har dubnelmoral, Älsk L:1 istället anklagar du mig att jag är för gammal, oduglig Men, nu, pekar du upp ditt sköna finger som du vil lgärna sätta nånstans på mig, sen vill du slåss med mig som om jag var en jämnårig, en tonårig. Du är farlig, snart vågar jag inte visa mig mer i stan, och slåss, aldrig för mig, med varken tjejer, killar eller loar. Men det är O K mé fingret i (...) o alla 6 lekar som behagar dig, att du är så sexig är inte mitt fel, inte konstigt att jag vill älska med dig. **Love, not War.**

■ ■ Gunar Jansson. Betala Mise

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd...

Julkappstips

SANYO Digital-kamera S.7

- 7,1 Megapixlar
- 2,5" display
- 3x optisk zoom

115€

AB ÅLANDS TV

Storag. 9, tfn 12 629
www.alandstv.com

■ ■ Lemlands kommun, tack än en gång för att vi inte är med i MISE, kosta sen vad det kostar! Mvh! **0457.**

■ ■ Så nu uppmuntrar ÅCA att dricka klövermjölk så dom får laga ost,eller?? Det är svårt att vara konsument! **0457.**

■ ■ Marstad? Kan ni inte sätta ett max på två katter per hushåll. Så man slipper detta jamaande av många katter vid Måsvägen 3. C. Tycker verkligen synd om dom. **Kattvän.**

■ ■ Bra skrivet, Jack! Skogstipparna finns redan! MVH! **Svamplockare.**

■ ■ Borde inte förra MISE-chefen ligga lite lågt ett tag; ingenting blir bättre av hans skrivelser! **0457.**

■ ■ Är det fler än jag som irriterar sig på färdig packat i köttdiskarna? Alltid 3 ex kotletter, 3 kycklinglår, 3 entrecotare och så vidare. Varför inte även 1 och 1 så att man kan kombinera? Hur dum får man va? Pängar? **Wa.**

■ ■ Vad händer riktigt på Klintvägen 1? Mäniskor hoppar ut genom fönster och bankar på dörrar, skärpning! **040.**

■ ■ Du ta reda på fakta först angående om bilar till överpris och byte av telefonnummer... kolla upp numrena först din medeltida skitsnackare. **H. Beetlefighter.**

■ ■ Vad kan de bero på att mäniskor, mest kvinnor, som besökt England eller USA, nästan undantagslöst säger:ä äh äum före varje mening? Anses det märkvärdigt eller är det bara fånigt? **Wa.**

■ ■ Lördag 12.00 och ingen tidning än i Jomala??? **0457.**

■ ■ Jag utgår ifrån att Staden står för sjukhus- rehabiliteringskostnader och inkomstbortfall om någon halkar ikull då vattnet frusit i Tullarns ängs vattkärr. **0457.**

■ ■ Vilken strålande idé att Harrys el tar emot och återanvänder adaptrar. Mera sånt bland företagare på Åland. **"Mot slit och släng".**

■ ■ Du PAPPA 0400 du ropar i tom skog du får inget svar, du är inget värd du blir mobbad över allt. Samla fakta skriv ner, du är dina barns språkrör och en god far. Omänskligt ej obekant, sanningen varar längst. Titta SVT 2 repris Fördel mamma. Det råder stor okunnihet på socialen samt andra myndigheter. Jag har påg Mvh. **Orvar.**

■ ■ Köp kött från City Livs! Finare köttdisk på Åland finns inte. **"En mycket nöjd kund".**

■ ■ Sitter och läser om slottsbalen, bildkvaliten i Ålandstidningen är så usel att jag inte ser ett smack, öppnar Nyan och förvånas över att det är sån skillnad i bildkvalité just nu mellan tidningarna, det är så såsigt och rörigt. Är det för att det är jultider. **"Slottsgubben".**

■ ■ När jag hör ordet Friskola tänker jag på frigående höns. **0457.**

■ ■ Alla sophushåll på hela Åland! Läs A-H. Sjöbloms och J. Westerbergs insändare samt ledaren av H. Tuominen (lö 8.12) och ta en funderare! Soporna försvinner ingenstans bara man gnäller eller låter bli att betala. Tvärtom stiger avgifterna. Alla borde

betala sina räkningar från och med nu och ge Mise arbetsro. Den som inte kan (gäller ej "inte vill"), tar kontakt med Mise. Även kommunerna skall tänka på sitt ansvar och del i att sophanteringen blivit en riktig "härva"! **"Mariehamnare som tröttnat på att betala för andra".**

■ ■ Vem är du som kör röda skåpet modell bedford? Alltid lika söt med ditt leende, brunt hår, aningen skäggig, oftast körade genom Godby. Singel?? Hoppas det men är inte hundra på att du är singel. **"Undrande brunett".**

■ ■ Saknar någon sin tamkisse, frasse, vita tassar, bröst och ansikte, ryggen grå. Mycket tam. Ring för mer info. Emkarby **0457 374 99 26.**

■ ■ Du som har hittat en jacka någonstans mellan Arken, Dinos och Ålandsbanken - jackan är brun, vit på sidorna och har luvan. Ring **0457 343 04 08.** Hittelön.

NYANS ROS

...till de omtänksamma **barnmorskorna med medarbetare** på ÅHS-BB avd. som hjälpte vår lille Noel komma till världen fredagen den 30 november kl. 09.52. Rosar gör Noel, Andre v & Ida.

...åt bartendern **Markus** på Arken! :) Han är alltid lika trevlig, charmig och rolig när man ska beställa drink! Kram dina beundrarinnor: brunetterna A.B och M.H :-

...till **Micke Palmu** som fixade printer till datan. Ros och kram från faster.

...till alla stora och små **hästtjejer** som arrangerade och/eller deltog i Sleipners julfest! En mamma.

ÅM i mobilfoto

Sänd MMS till 0457-323 44 44
Alla bidrag visas på Nyans hemsida.
Klicka på "Bilder – MMS" på startsidan

Plockade i Saltvik 07.12.07. D Fredrickson.

Sommar i Geta med fupp <3. Lydih.

Mise är kommunernas ansvar

Sopor. "Att renhållningsavgiften är dyrast på Åland stämmer inte. Men kommunpolitikerna har inte berättat vad nyordningen egentligen innebar för den enskilda inneväanaren." skriver insändarskribenten.
Foto: JONAS EDSVIK

■ Del 2 av **Anne-Helena Sjöbloms** debattartikel om Mise och politikernas ansvar. Första delen var införd i lördagens tidning.

Vid första försöket i stadsfullmäktige röstade jag för återremiss till stadsstyrelsen av ärendet på grund av att det inte var solklart vad ett överlämnande av myndighetsansvaret innebar.

Men den saken är klar att ansvaret för hur den stora allmänheten uppfattar Mise bär de 11 kommunernas politiker som inte pedagogiskt har lyckats med att förklara

– att den dagen då vi överlämnar myndighetsansvaret till Mise kan vi stryka utgiftsposten i budgeten för ÅPAB och renhållningen. Då behöver vi inte längre ta ansvar. Utan ”någon annan” får ta på sig oket. **De enda som försvarat Mise offentligt är kommundirektörerna i de 11 medlemskommunerna. Det ska de ha en eloge för.** Politikerna har gömt huvudet i sanden. Jag ska ännu i det här stycket säga att Hammarland är medlem i Mise men myndighetsansvaret har de lämnat över först från 2008.

Jag betalar min Miseavgift. Jag har tecknat kontrakt med renhållningen om 8 facks system. Vi är två hushåll som delar på det och avgifterna ingår i bolagsvederlaget.

Jag har varit med i stadsfullmäktige och tagit beslut om att överföra myndighetsansvaret till Mise. Jag hade då inte den blekaste aning om att medlemskommunernas kostnader för ÅPABs återvinning var nästan 1 miljon euro.

Jag kunde inte ens i min vildaste fantasi ana att medlemskommunernas register över hushåll och företag inte överhuvudtaget var i skick. Men det är medlemskommunernas ansvar att det har gått som det har gått. Att bilda Mise och tro att det är en hokus pokus-myndighet det är att inte ta sitt ansvar som kommunpolitiker. Hade jag vetat detta hade jag aldrig gått med på att staden skulle överlåta myndighetsansvaret innan medlemskommunerna

hade nödvändiga handlingar för ett överlämnande av myndighetsansvaret till Mise i skick.

Jag vet att vi som betalar Miseavgiften 75 – 110 euro/hushåll kommer att straffas med höjda avgifter för att så många struntar i att betala och Mise kanske därför måste låna pengar.

Min familj är även kunder hos Klara i fastlandet då vi har en fritidsbostad i Västanfjärds kommun. Där betalar vi 71 euro + 20 euro för att vi är avtalskunder och har kompost.

För fastboende ser hushållstaxan ut på följande sätt

1 person med kompost 55 euro, utan kompost 82,50 euro, fritidsbosatta 71 euro med kompost.

2 personer med kompost 94 euro, utan kompost 141,00 euro, fritidsbosatta 106,50 euro utan kompost.

3 personer med kompost 133 euro, utan kompost 199,50 euro.

4 personer med kompost 173 euro, utan kompost 259,50 euro.

Dessutom tillkommer ekoavgift 20 euro.

Västanfjärds kommun beslutar om avgifterna. Avfallet förs till blandavfalls-/ sorteringsstationer ca 30 st och gårdsnära hämtning finns inte. Stationerna skall bli färre. F.o.m. 2008 införs dessutom en straffavgift om 200 euro för de hushåll som har angett att de komposterar men inte gör det.

Att renhållningsavgiften är dyrast på Åland stämmer inte. Men kommunpolitikerna har inte berättat vad nyordningen egentligen innebar för den enskilda inneväanaren.

För mig förefaller det dessutom oklart om alla kommunpolitiker faktiskt visste vilket ansvar de tog på sig då det överförde myndighetsansvaret för renhållningen på en ny myndighet, Mise, som ägs av de 11 medlemskommunerna. Alltså är kommunpolitikerna fortsättningsvis ansvariga som då kommunerna är medlemmar i Mise.

Anne-Helena Sjöblom som betalar Miseavgiften

julkalendern

Ett klassiskt radioprogram som sändes i P1 från 1948 och tjugo år framåt hade ett namn med denna siffra.

Panelen, som bestod av Astrid Lindgren, Stig Järrel, Kjell Stensson och ibland en gäst, skulle gissa sig fram till ett hemligt ord (som bara studiopubliken och radiolyssnarna kände till) genom att ställa ett visst antal frågor. Programledare var Per-Martin Hamberg.

Varje dag fram till jul publicerar Nyan en fråga och en bild. Svaret på frågan är ett nummer mellan 1 och 24 som talar om var i Nyans julkalender du skall klistra in bilden. Om du har klistrat alla rutor rätt har du lördagen den 22 december, då den sista frågan presenteras, en målning av Andreas Dienert. Kalendermallen kan hämtas från Nya Åland på Uppgårdsvägen i Dalbo. Klarar du hela pusslet kan du vinna originaltavlan av Andreas Dienert. Två bokpriser delas också ut bland deltagarna. Skicka den färdiga bilden till Nya Åland, Uppgårdsvägen 6, 22100 Mariehamn senast 28 december. Märk kuvertet "Julkalender". Frågor kan riktas till Karin Erlandsson, tel 528 467 eller via e-post karin.erlandsson@nyan.ax

HÄLGE

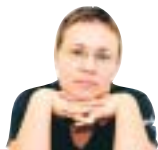
ZITS

”Alla betalar samma tv-avgift, och har därmed rätt till likvärdig service.

HUFVUDSTADSBLADET PÅ LEDARPLATS

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Inga Heller Kiki Alberius-Forsman

Världens bästa plats

Folk strömmar förbi i en strid ström. Inga Heller har tittat på balen på slottet. Och nu sitter hon på café i hemstaden och ser på folk. Det är nästan samma sak. Varje journalist borde varje lördag sätta sig en timme och betrakta sin läsekrets, funderar hon. Så man ser vilka man jobbar för. Detta borde för övrigt gälla alla yrkesgrupper. Detta är det folk du arbetar för. Så kan man tänka och rygga tillbaka inför allt grått tungsinne som syns överallt, trots att vi jobbar på så bra vi bara kan, vi präster, borgare och bönder. Läraren lär ut pluttifikationstabellen åt bankdirrens ungar, bilmekanikern fixar postfrörens fördelardosa. I småstaden Mariehamn ser vi varandra.

Jaha, det är så här de ser ut, läsarna. Krumryggigt hukande i vinden, springandes undan regnet, med snuva och/eller huvudvärk, med kärleksbekymmer och döende pappor. De verkar ha rätt fullt upp, utan att behöva läsa om orättvisor, brott, rattfyllerister och diverse andra dumheter i lokaltidningarna. Kvinnorna har täckjackor och bär alltid på kassar och påsar. De hälsar på varandra. Blir stående länge och pratar med grannfrun eller kusinen som bor ända bort i Hammarland. Karlarna bär alltid mindre med påsar, konstigt nog. De ska ju vara starkare. De hälsar lite nonchalant och tittar bort när de pratar med varandra. De vill inte vara för närgångna.

I småstaden Mariehamn blåser det ofta. Varma plagg behövs. Däremot behöver vi inte klä upp oss så rysligt inför varandra. Vi vet vilka vi är – och vilket status vi förväntas ha – i alla fall. I småstaden Mariehamn känner vi igen varandra på knallblåa kappan, röda baskern, hårsvallet som böljar i gången, cykeln, hunden, sällskapet, gångstilen. Det finns en eller annan herreman som tar långa sugande steg och gungar lätt neråt varje gång en fot flyttas framåt. Inga Heller bedömer folk på hur stegen. Det finns en pensionerad tjänsteman hon nästan tror sig vara lite kär i bara för att han går så märkligt eftertänksamt, riktigt djupt. I småstaden Mariehamn skulle alla vara snyggare i hatt.

På cafébordet intill sitter denna lördag det tidigare lantrådet med en dotter i rosafärgat hår. Om någon bekant från Sverige var med skulle det vara roligt att viska: – Kolla! Där är vår regeringschef. Vi låter oss vara i fred. Hade vi setts på ett café i Stockholm hade vi nog hälsat lite fnissigt på varandra. Hade vi mötts i Egypten hade det blivit en konversation om resans längd och mål. Hade vi setts på en plats där just inga ålänningar rör sig, staden Le Puy i Frankrike kanske, då hade vi uppfört oss som bästa kompisarna. Inga Heller kan inte annat än hålla med – utan att annars mena något politiskt med det – Åland är världens bästa plats att leva på.

För övrigt anser jag att bio Savoy ska bevaras.

Världens bästa skolor finns precis just här

Bra stämning. De finländska skolorna är trygga och bra platser att lära sig i. Här kurar Södersunda skola gryning. Foto: JAN KRONHOLM

Ett toppenresultat i Pisa-undersökningen för de finländska skolorna är något att vara stolt över, men också ett resultat som förpliktar.

Kan man vara annat än stolt över att bo i en självstyrd del av ett land som för andra året i rad bedöms ha elever med de bästa kunskaperna av 57 länder i matematik, naturvetenskap och läskunskap? Inte nog med det; i Finland är enligt OECDs färskta Pisa-undersökning skillnaderna minst i världen mellan skolorna, och landet har fler elever än någon annanstans som når upp till den miniminivå som OECD ställt som mål. Dessutom görs allt detta kostnadseffektivt, det vill säga utan att Finland också toppar listan för kostnader per elev.

Våra skolor är alltså i toppskick. Inte ens den lilla smolken i bägaren, det vill säga att de riktigt höga topparna saknas, känns som ett stort problem när det ändå är barn som bedöms. Vad är det alltså som är så rätt i de finländska, och åländska får man anta, skolorna? En förklaring som egentligen inte är Finland till heders är att de flesta av landets skolor fortfarande är otroligt homogena vad gäller elevernas bakgrund. Finland har varit ett mycket slutet land vad gäller att ta emot flyktingar från andra länder, och denna återhållsamhet i att ta ansvar för ett globalt problem har resulterat i att de finländska skolorna har betydligt färre elever

med utländsk bakgrund.

Om nu någon tror att jag menar att sådana elever är dummare och svårare att undervisa har de fel. Däremot har traumatiserade barn med sämre språklig utgångspunkt en tuffare skolgång. Problem med att integrera familjen i ett nytt samhälle kan också vara problematiskt, särskilt om det går som i Sverige, att det finns bostadsområden som inte kunde bli mer segregerade från det svenska samhället om det varit en policy att göra det så.

En gladare förklaring till Pisa-resultatet är de finländska lärarnas status och utbildning. Självklart måste varje positivt resultat från skolans värld spåras tillbaka till grunden, det vill säga lärarna. Låt det alltså sägas; Lärarna i våra skolor gör ett alldeles utmärkt jobb. Inte har de alltid varken de löner eller de resurser som de förtjänar, men resultatet talar för sig själv. Kanske kan man dra slutsatsen att den nivå av lärarauktoritet och disciplin som existerar i våra skolor är en bra nivå, inte så sträng att eleverna sitter stela av skräck i bänkarna, men inte heller så slapp att ingen bryr sig. Kanske kan man konstatera att betygssättningen och kraven på läxläsning åtminstone inte är av ondo.

Kanske kan man rentav säga att den långsammare utvecklingstakt som präglat den finländska skolan i förhållande till den svenska till vissa delar varit bra. Det som ibland känts omodernt och auktoritärt kanske varit bra? **Utan att** dra alltför stora växlar av Pisa-undersökningen kan man ändå konstatera att det är ett resultat som förpliktar. Våra skolor ska även i fortsättningen vara viktiga, prioriterade delar av vårt gemensamma samhällsansvar. Om vi ska stå väl rustade inför framtiden är det naturligtvis genom att prioritera just den, och försäkra oss om att våra barn får en trygg, innehållsrik och högklassig skolgång. Grattis, grundskolan. Ni är bäst.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ
nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2006:
7.279 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Förtlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPTIDER FÖR ANNONSER			
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12
Target: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219			

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

TURLISTA 17.9 – 20.12 2007					
M:HAMN 01.50 ²⁾ 11.00	ÅBO 08.00/09.00 ²⁾ 17.00/18.30	M:HAMN 12.55 L 23.20 L	M:HAMN 04.25 13.05 L ²⁾ 23.30 L	STOCKHOLM 09.30 /17.00 18.15 /19.15 ¹⁾ 06.00 /07.30 K	M:HAMN 23.45 01.40 10.50
M:HAMN 23.55	H:FORS 09.55/17.00	M:HAMN 04.15	L = Långnäs K = Kapellskär		

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck. bilj. försäljn. ej kan garanteras Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

1) 13.12 Charter, kontakta oss för info.
2) 14.12 Charter
Jultrafiken: Kontakta vår bokning!

SILJA LINE

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 www.tallinksilja.fi

TALLINK			ÅRSKORT 10€!
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	18.00 - 00.50 → 01.00 - 10.00	Ger rabatt på resor till Tallinn, kom in så berättar vi mera!	
	10.00 - 05.00 ← 04.50 - 18.00		
Torggatan 14, tel 16 711. www.tallinksilja.fi			Check-in senast 30 min. före avgång

ÅLANDSTRAFIKEN 23.11-07-6.1-08					
MARIEHAMN – KAPELLSKÄR			Fredag – söndag		
Måndag – torsdag			MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN KAPELLSKÄR
08.00	→	09.30	07.00 I)	→	08.30
16.00	→	17.30	13.00	→	14.30
15.30	→	12.00	19.00	→	20.15
22.30	→	19.00	12.30	→	09.00 I)
			18.30	→	15.00
			00.05	→	20.30

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Buss Sto-Kap avgår från Cityterminalen 1h 40 min före fartygets avgång. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Även buss Kapellskär-Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen			ÅLAND-FINLAND dagligen		
ÅLAND	STOCKHOLM		ÅLAND	ÅBO	H:FORS
01.10 L	→	06.30	03.30 L	→	07.35
04.35 M	→	09.40	14.25 M	→	19.50
10.15 M 2)	→	15.30	23.45 M	→	10.00
14.25 M	→	18.55	14.10 M	→	08.45
14.10 M	→	07.45	01.00 L	→	21.00
23.35 M	→	16.45	04.25 M	→	17.30 3)
07.45 M	→	18.00 2)			
03.20 L	→	20.10			

2) Reservation för charteravgång. Reservation för charteravgångar, kontakta vår resebutik för info. 3) Julkryssning med annan avgångstid, kontakta vår resebutik. Jultrafiken: kontakta vår bokning!

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i Mariehamn 20 min. vid avg. kl 07.00 och 08.00) före ord. avg. Transfer Mariehamn (Storg. 2)-Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs-Mariehamn, 12 EUR/person.

M=Mariehamn L=Långnäs
Boka alltid din resa!
VIKING LINE
Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

LEDIGT ANNONS-UTRYMME

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning
tel. *23 444
annons@nyan.ax

Nya Åland
☆☆☆

Turlista t.o.m. 24/4 2008			
OBS! Lokala tider			
Från Eckerö			
Alla dagar		13.30	18.30
Fredag-måndag	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn			
Alla dagar	10.00	15.00	
Torsdag-söndag	10.00	15.00	20.00

Buss: Till Stockholm från alla bätankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (T) Tekniska högskolan 2 h före alla bätavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8 och 13 till 10-resp. 15-turen. Från Mariehamn 1 h före bätavgång. Till Mariehamn efter bätankomst. Extra turer fr. Eckerö: 6/12 kl. 8.30 och 26/12 kl. 8.30. Extra turer fr. Grisslehamn: 5/12 kl. 20.00. Ej trafik 24-25/12 och 1/1 2008 kl. 10.00.

ECKERÖ LINJEN
Bokning tel. 28 300, växel 28 000, Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar M:hamn Sto 10.00 ⇒ 15.45

Sönd-tisd Onsd-lörd Sto M:hamn 18.00 ⇒ 02.00 18.00 ⇒ 03.30

BIRKA CRUISES
Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027 FAX: 15118 www.birkaline.com

STADSBUSSEN					
20 augusti - 1 februari					
Måndag – fredag					
06.50	AB		15.10	ABCD	
07.20	ABCD		15.40	ABCD	
07.50	ABCD	lörd	16.10	ABCD	
08.20	ABCD	B	16.40	ABCD	
08.50	ABCD	A	17.10	ABCD	
09.20	ABCD	B	17.40	AB	
09.50	AB	A	18.20	B	
10.20	AB	B	18.50	A	
10.50	AB	A	19.20	B	
11.20	AB	B	19.50	A	
12.10	AB	–	20.20	B	
12.40	AB	B	20.50	A	
13.10	AB	A	21.20	B	
13.40	AB	B	21.50	A	
14.10	AB	A	22.20	B	
14.40	AB	B	22.50	A	

A = norrut, motsols C = norrut, medsols B = söderut, motsols D = söderut, medsols

Transporter, flyttningar & uthyrning av förvaringslådor

DAGLIG LASTBILSTRAFIK till och från Åland. Tel. 24 111
www.samtrans.aland.fi

SAMTRANS

MÅNDAG 10 DECEMBER 2007

| **dagens ålänning** | | **vädret** | | **dagens rätt** |

”Jag har hjälpt pappa att köra kakel”

Dagens ålänning heter **Elis Åberg**. Han är fem år och kommer från Strömsängarna i Godby men vi träffar honom inne på Sportcenter i Mariehamn.

Skall du köpa någonting här?

– Nej det ska jag inte.

Elis väntar på att mamma skall bli klar. Sedan skall de gå till leksaksaffären för att se om det finns något han kan önska sig av tomten.

Längtar du till jul?

– Nej, svarar Elis snabbt vilket får mamma att protestera lite grann.

– Men visst gör du väl det, till tomten och julklapparna?

Elis funderar lite. Sedan kommer han fram till att mamma har rätt.

– Jo det gör jag.

Har du gjort något annat i stan i dag?

– Jag har hjälpt pappa att köra kakel.

Elis pappa har nämligen en just öppnat en egen byggfirma.

Godbykille. Elis Åberg kommer från Strömsängarna i Godby. I dag är han i stan för att gå till leksaksaffärerna. Det kan vara bra att se vad som finns så man vet vad man kan önska sig av tomten.

Vad tycker du om vädret då? Skulle du vilja ha lite snö?

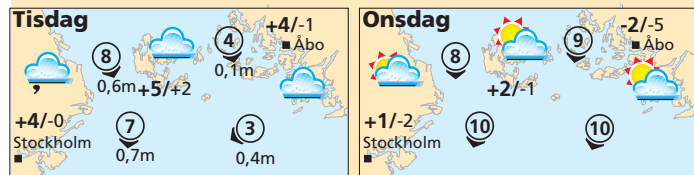
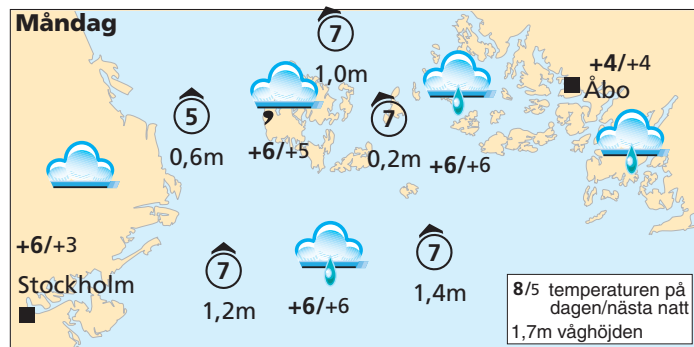
– Nej... Jo! Det skulle jag. När det är snö brukar jag göra snögubbar.

Ja, man får hoppas att det snart kommer lite

snö då. Till slut får du hälsa till någon.

– Då hälsar jag till mina kompisar på Godby daghem. Nu har jag inte varit där sedan i tisdags.

Text och foto: MALIN LUNDBERG
malin.lundberg@nyan.ax

I går kl 14			Max/min temp. 2.12 - 9.12. klo 8		
Jomala	+2	moln.	Jomala	+7,7	6.12. +0,3 5.12.
Åbo	+3		Åbo	+7,3	6.12. -5,6 5.12.
Helsingfors	+5		H:fors	+6,9	8.12. -1,3 5.12.
Stockholm	+4				

För ett år sedan			temp. moln.		
Jomala	+6	SSV	7	+4	☀
Märket	+4	SSV	6	+5	☀
Kumlinge	+4	S	3	+7	☀

Vattenståndet i går kl 14			Utomlands i går		
Föglö	+38 cm	Åbo	+35 cm	Köpenhamn	+5 Paris +9
				Oslo	+1 Wien +4
				Brüssel	+8 Madrid 16
				Berlin	+8 Rom +9
				Moskva	+0 Aten 16
				London	+9 Las Palmas 21

METEOROLOGISKA INSTITUTET
Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +1sa

Evas kålsoppa

- 1 gul lök
- 1-2 vitlöksklyftor
- 1 msk olja
- 3 potatisar
- 500 g brysselkål
- 1,25 l grönsaksbuljong
- 0,5-1 tsk salt
- 1 krm vitpeppar
- 1 tsk italiensk salladskrydda
- 1 dl crème fraiche
- 2 msk hackad gräslök

Skala och hacka lök och vitlök. Fräs löken i oljan i en gryta. Skala och skär potatisen i bitar. Skölj och ansa brysselkålen. Häll buljongen i grytan och tillsätt potatis och brysselkål. Låt koka under lock ca 15 min. Mixa soppan i matberedare. Låt soppan koka upp och smaka av med salt, peppar och salladskrydda. Tillsätt crème fraiche och rör om. Servera soppan med ostgratinerad smörgås.

TIPSA 0457-313-4444 **MESSA 0457-323-4444** **RING 018-23444**

ARKIPELAG

Lunchbuffé
Måndag 10.12

Stekt torsk m. gurk kimchi G, H
Köttgryta på kinavis, ris G, H
Vegetarisk potatissgulasall G, H
Dagens soppa

Strandg. 31, AX-22100 M:hamn
Tel +358 18 24020
info@hotellarkipelag.aland.fi
www.hotellarkipelag.com

Nyhet!

Julerbjudande fyrhjuling
Välkommen!

15€

plasto

Vikingagränd, tfn 526114
Julöppet 10-21.12 vardagar kl. 12-17

LÖKFILE
HAMBURGARE
3,95 €

Erbj. gäller 3-12.12

HESBURGER

Öppet mån-lör 10.30-19.00, sön 12.00-19.00

Handstöpta LJUS

från Husö

3-armat,
5-armat,
raka,
bolljus

SALT
KONSTHANTVERK

Tel 21 505 • Vard 10-17, lörd 10-14,
Julöppet fr.o.m. 15.12
vard 10-20, lörd 10-16, sönd 11-16

Veckans produkt

Sony Ericsson W960i

Den slanka W960i Walkman telefonen imponerar med sin pekskärm och 8 GB minne. Du kan ha med dig all musik du vill ha och du kan enkelt styra musikalet. Leta fram den låt du vill höra med en fingerrörelse.

699€

TeleButiken
Mariehamns Telefon Ab

Storagatan 6, tfn 27 448 www.telebutiken.ax

PLUSSA-erbjudande
Gäller 31.12.2007

Paulig President KAFFE 500 g 2 pkt/hushåll

500
2 pkt

Utan Plussa-kort 6,50/2 pkt (6,50/kg) 3,25/pkt

MATHIS
Punketen

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard 9-18, lörd 9-14
www.mathis.ax

Välkommen till museibutiken!

Söta mobiler till barnens julfönster:

Santa Claus 10 €
Katter 18 €
Jonglör 16 €
Änglakör 20,50 €

JACKA till kanonpris

Kort & lång modell
150-XL, brun och brons

48€/63€

Häst & Fritid

Skarpansvägen 29, tel 12 890
vard. 11-17.30 från 13.12 till 19.00
lördagar 10-14 från 15.12 till 16.00
söndagar 16/12 & 23/12 12.00-16.00

Julöppet